

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0039/2013

13.2.2013

***I

RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidus väärtpaberiarvelduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) kohta ning millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ

(COM(2012)0073 – C7-0071/2012 – 2012/0029(COD))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Kay Swinburne

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	88
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS	91
MENETLUS.....	97

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidus väärtpaberiarvelduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) kohta ning millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ (COM(2012)0073 – C7-0071/2012 – 2012/0029(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0073),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0071/2012),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 1. augusti 2012. aasta arvamust¹,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2012. aasta arvamust²,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A7-0039/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

---

¹ ELT C 310, 13.10.2012, lk 12.

² ELT C 299, 4.10.2012, lk 76.

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa Liidus väärtpaberiarenduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) kohta ning millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Väärtpaberite keskdepositooriumid (CSDd) aitavad koos kesksete vastaspooltega oluliselt kaasa selliste kauplemisjargsete infrastruktuuride töös hoidmisele, mis turvavad finantsturgusid ja annavad turuosalistele usu, et väärtpaberitehingud sooritatakse nõuetekohaselt ja õigel ajal, sealhulgas väga tugeva stressi perioodil.

---

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■.

¹ ELT C 310, 13.10.2012, lk 12.

¹ ELT C 310, 13.10.2012, lk 12.

² ELT C 299, 4.10.2012, lk 76.

Teadvustades turuinfrastruktuuri, sealhulgas CSDde ja kesksete vastaspoolte süsteemset tähtsust, on tähtis suurendada konkurentsi kauplemisjärgsete teenuste osas, mis võimaldab investoritel vahetada lihtsalt teenuse osutajat, et tagada teenuste ja tehingute järjepidevus ning hoiduda liigsest tuginemisest turuinfrastruktuurile, mis on „pankrotistumiseks liiga suur” ja mida tuleks päästa maksumaksjal. See vähendab ka investeerimiskulusid, kaotab ebatõhususe ja edendab innovatsiooni liidu turgudel.

- (1 a) *Siseturu nõuetekohase toimimise eeldus on integreeritud väärtpaberiarveldusturu loomine, tegemata vahet riigisisestel ja piiriülestel väärtpaberitehingutel. Turupõhine üleminek riigisisestelt arveldussüsteemidelt integreeritumale turule on eri põhjustel jäänud väga aeglaseks. Eelduste kohaselt peab väärtpaberiarveldussüsteemi korraldamine olema avatum konkrentsile ja kasutajate osalemisele, et võimaldada tõhusamate arveldusmudelite ja koostalitluse standardite kiiremat turupõhist arengut. Kuigi käesolevas määruses keskendutakse peaaesjalikult konkurentsi suurendamisele ja süsteemsete riskidega tegelemisele, tunnistatakse, et määrusega astutakse kõigest esimene samm täielikult integreeritud kauplemisjärgse keskkonna suunas. Enne järgmiste sammude astumist peaks aga arvelduse tõhususe ja parimate tavade areng toimuma turupõhiselt. Registreeritud vormis registreeritud väärtpabereid peaks saama töödelda tõhusalt ja õigel ajal, ilma kattuvate protsessideta, tagades ametiasutuste eri vajaduste jaoks tulemusliku teabe. Eeskjuju võib võtta ka ühtse euromaksete piirkonna arengust, kus saavutatakse samasuguseid tulemusi rahaliste tehingute valdkonnas.*
- (2) Kuna CSDde korraldatavad väärtpaberiarveldussüsteemid asuvad *arveldusprotsessis kesksel kohal*, on need väärtpaberiturgude toimimise seisukohast süsteemselt olulised. **█** CSDde korraldatavad *väärtpaberiarveldus- ja kontosüsteemid on* ka oluliseks emissiooni terviklikkuse kontrollimise vahendiks, *s.o emiteeritud väärtpaberite ülemäärase loomise või vähendamise takistajaks, millel on seeläbi* oluline roll investorite usalduse säilitamisel. Peale selle on CSDde korraldatavad väärtpaberiarveldussüsteemid tihedalt seotud rahapoliitika toimingute *tagatise kindlustamisega*, samuti krediidasutuste vahelise tagamisprotsessiga ning on seega *tagamisprotsesside* olulised osalised.
- (3) Kuigi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiviga 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides¹ vähendati väärtpaberiarveldussüsteemi häireid, mida põhjustavad kõnealuse süsteemi liikme vastu algatatud maksejõuetusmenetlused, on vaja tegeleda muude väärtpaberiarveldussüsteemi riskidega, samuti maksejõuetusriski või väärtpaberiarveldussüsteeme korraldavate CSDde toimimise häiretega. Paljudel CSDdel on krediidi- ja likviidsusrisk, mis tuleneb arvelduse kõrval pangandusteenuste osutamisest.
- (4) Piiriüleste arvelduste arvu suurenemine, mis tuleneb CSDde vahelisi ühendusi käsitlevate lepingute sõlmimise arengust, tõstatab ühtsete usaldatavusnõuete puudumise taustal küsimuse CSDde vastupidavuse kohta juhul, kui teiste

¹ EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45.

liikmesriikide CSDd toovad kaasa riskid. Pealegi on piiriüleste arvelduste sagenemisele vaatamata liidu arveldusturud jätkuvalt killustatud ning piiriülene arveldus on kulukam, kuna CSDde arveldust ja tegevust reguleeritakse eri riikide eeskirjadega ning konkurents CSDde vahel on piiratud. Selline killustatus on takistuseks ning loob lisariske piiriüleste arveldusele ja suurendab selle kulusid. Turu korraldajate identsete kohustuste ja CSDde ühtsete usaldatavusnõuete puudumise korral on riiklikul tasandil suure tõenäosusega erinevate meetmete võtmisel liidu arveldusturgudel otsene negatiivne mõju turvalisusele, tõhususele ja konkurentsile. Siseturu toimimiselt on vaja kõrvaldada nimetatud märkimisväärsed takistused, vältida konkurentsimoonusi ning ennetada tulevikus selliste takistuste ja moonutuste tekkimist. Seepärast oleks käesoleva määruse asjakohane õiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114, tõlgendatuna kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga.

- (5) ***Väärtpaberite avatud siseturug peab olema täielikult juurdepääsetav, mis tähendab, et kõik investorid võivad investeerida kõigisse liidu väärtpaberitesse sama hõlpsalt ja samu tuttavaid protsesse kasutades nagu siseriiklike väärtpaberite puhul. Peaks olema piisav, et investor kasutab ühe kontohalduri teenuseid mis tahes ELi väärtpaberitesse investeerimiseks.*** Määrusega tuleb turuosaliste suhtes sätestada mitmed ühtsed kohustused seoses arveldustsükli ja distsipliini teatavate aspektidega ning ette näha ühtsed nõuded ***väärtpaberiarveldussüsteemide korraldajate suhtes.*** Määruse otsekohalduvate eeskirjadega peaks tagatama, et kõigi turu korraldajate ja CSDde suhtes kohaldatakse identseid otsekohalduvaid kohustusi, ***standardeid*** ja eeskirju. Määrusega peaks liidus suurendatama arvelduse turvalisust ja tõhusust, ennetades direktiivi ülevõtmisest tulenevat siseriiklike eeskirjade lahknemist. Määrus peaks vähendama turu korraldajate ja CSDde jaoks erinevatest siseriiklikest eeskirjadest tulenevat regulatiivset keerukust ning peaks võimaldama CSDdel osutada teenuseid piiriüleselt, ilma et nad peaksid järgima eri riikide nõudeid seoses CSD tegevusloa, järelevalve, organisatsioonistruktuuri või riskidega. Määrus, milles sätestatakse CSDde suhtes identsed nõuded, peaks aitama kõrvaldada konkurentsihäireid. ***Käesolevat määrust tuleks seetõttu kohaldada sümmeetriliselt, kui CSD saab pangandusloa või pangale antakse tegevusluba CSD tegevuse korraldamiseks. CSD võib luua mis tahes liikmesriigis. CSD ja arveldusteenuse osutamise koha suhtes ei tohiks otseselt ega kaudselt diskrimineerida ühtegi liikmesriiki või liikmesriikide rühma. Käesoleva määrusega ei tohiks mingil viisil püüda piirata või takistada ühte jurisdiktsiooni kuuluvat CSDd arveldamast toodet, mis on nomineeritud teise liikmesriigi vääringus või kolmanda riigi vääringus.***
- (5 a) ***Käesolevas määruses tuleks tunnustada ja toetada kõigi liikmesriikide olemasolevaid CSD mudeleid ja nende pakutavaid teenuseid, mida on arendatud selliselt, et need vastaksid nende riikide finantsturu, majanduse ja ettevõtjate konkreetsetele vajadustele ning oleksid kooskõlas nende liikmesriikide seadustega. Käesolevas määruses ei tohiks muuta kehtivaid CSD mudeleid ega teenuseid, välja arvatud siis, kui need ei vasta määruse eesmärkidele või kujutavad endast liigset ohtu.***

- (6) Finantsstabiilsuse nõukogu kutsus 20. oktoobril 2010¹ üles looma tugevama keskse turuinfrastruktuuri ning palus vaadata läbi olemasolevad standardid ja arendada neid edasi. Rahvusvaheliste Arvelduste Panga (BIS) makse- ja arveldussüsteemide komitee (CPSS) ja Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon (IOSCO) on *lõpetanud* ülemaailmsete *põhimõtete koostamise*. Need *on välja vahetanud* BISi 2001. aasta soovitusel, mida kohandati Euroopa tasandil 2009. aastal Euroopa Keskpangade Süsteemi (EKPS) ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee (CESR) mittesiduvate suunistega. *Käesolev määrus peaks täiendama neid ülemaailmseid uusi põhimõtteid.*
- (6 a) *Võimaluse korral peaksid CPSS-IOSCO poolt 12. aprillil 2012 kehtestatud finantsturu infrastruktuuri põhimõtteid kohaldama turuosalised, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010² asutatud Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) ja komisjon, kui nad täidavad oma kohustusi käesoleva määruse kohaselt.*
- (7) Nõukogu rõhutas 2. detsembri 2008. aasta järeldustes³ vajadust tugevdada väärtpaberiarveldussüsteemide turvalisust ja usaldusväarsust ning tegeleda liidus kauplemisjärgsete õiguslike tõketega.
- (8) Üks EKPSi põhiülesandeid on toetada maksesüsteemide probleemideta toimimist. Sellega seoses teostavad EKPSi liikmed järelevalvet, tagades, et kliirimis- ja maksesüsteemid on tõhusad ja vastavad nõuetele. EKPSi liikmed tegutsevad sageli väärtpaberitehingute raha poole arveldusagentidena. Nad on ka olulised kliendid CSDdes, kes sageli haldavad rahapoliitika toimingute tagatise. EKPSi liikmed tuleks aktiivselt kaasata *ja nendega tuleks konsulteerida* CSDde tegevuslubade ja järelevalve, kolmanda riigi CSDde tunnustamise ja CSDde vaheliste ühenduste heakskiitmise küsimustes. *Paralleelsete eeskirjade tekke vältimiseks* peaksid nad *samuti* olema *kaasatud ja nendega tuleks vajaduse korral konsulteerida* regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite, samuti suuniste ja soovitude sätestamisel. Käesoleva määrusega ei *piirata* Euroopa Keskpanga (EKP) ja riikide keskpangade vastutust tagada liidus ja teistes riikides tõhusad ja nõuetekohased kliirimis- ja maksesüsteemid *ning selles ei tohiks käsitleda süsteeme direktiivi 98/26/EÜ tähenduses, mis on rajatud vastastikusel kokkuleppel. EKPSi liikmete juurdepääs teabele on tähtis selleks, et nende järelevalve finantsturu infrastruktuuride ja finantsstabiilsuse ning keskpangade toimimise üle oleks asjakohane.*
- (9) Liikmesriikide keskpangad või mis tahes muud organid, mis täidavad teatavates liikmesriikides sarnaseid funktsioone, nt liikmesriikide ametiasutused, kelle ülesanne on või kes osalevad valitsemissektori võla haldamises, võivad ise osutada mitut teenust, mis liigitaks nad CSDde hulka. Sellised asutused peaksid olema vabastatud tegevusloa taotlemise ja järelevalve nõuetest, kuid nad peaksid jätkuvalt täitma *asjakohaseid* CSDde usaldatavusnõudeid. Kuna keskpangad tegutsevad arveldamise

¹ Finantsstabiilsuse nõukogu „Reducing the moral hazard posed by systemically important financial institutions”, 20. oktoober 2010.

² EÜT L 331, 15.12.2010, lk 84.

³ Nõukogu 2911. istungi järeldused, ECOFIN, 2. detsember 2008.

eesmärgil arveldusagentidena, peaksid nad samuti olema vabastatud käesoleva määruse IV jaotises sätestatud nõuetest.

- (10) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõigi finantsinstrumentidega tehtavate tehingute CSD-poolse arvelduse ja tegevuse suhtes, kui ei ole teisiti ette nähtud. Käesolev määrus ei peaks ka piirama *muu* teatavaid finantsinstrumente *käsitleva* liidu *õiguse* kohaldamist, nt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem¹ , ning kõnealuse direktiivi kohaselt vastuvõetud meetmeid.
- (10 a) CSDd on süsteemse tähtsusega. Kui CSD täidetavat ülesannet või osutatavat teenust reguleeritakse muude liidu õigusaktidega, on seetõttu asjakohane kohaldada kõige rangemat õigusakti. Siiski ei tohiks esineda mitmekordset kohaldamist, näiteks kapitalinõuete aruandluse küsimuses. ESMA ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 asutatud Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA)² peaksid esitama arvamuse liidu õigusakti kohta, mida pädev asutus peab kohaldama.**
- (11) Väärtpaberite registreerimine registrikande vormis on oluline samm suurendamaks arvelduse tõhusust ja tagamaks väärtpaberite emissiooni terviklikkust, eriti võttes arvesse üha keerulisemaks muutuvaid hoidmise ja ülekandmismeetodeid. Turvalisuse eesmärgil nähakse käesoleva määrusega ette kõigi vabalt võõrandatavate väärtpaberite registreerimine registrikande vormis. Käesoleva määrusega ei tuleks kehtestada ühte kindlat registrikande vormis esmase registreerimise meetodit, mis võib olla üldväärtpaberi (*global note*) emiteerimise teel immobiliseerimine või kohe elektroonilise finantsinstrumendi kasutuselevõtt (*dematerialisation*). Käesoleva määrusega ei tuleks kehtestada asutuse tüüpi, kes peaks pärast emiteerimist väärtpaberid registreerima registrikande vormis, ning seda ülesannet peaks olema võimalik täita eri tegijatel, sealhulgas registritel. Samas, kui selliste väärtpaberitega kaubeldakse kauplemiskohtades, mida reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta³ või need on tagatiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/47/EÜ (finantstagatiskokkulepete kohta)⁴ tingimustele, tuleks sellised väärtpaberid registreerida CSD registreeritud väärtpaberite süsteemis, et tagada muu hulgas, et kõik kõnealused väärtpaberid on võimalik arveldada väärtpaberiarveldussüsteemis.
- (12) Selleks et tagada arvelduse turvalisus, peaksid kõik väärtpaberiarveldussüsteemi liikmed, kes müüvad või ostavad teatavaid finantsinstrumente, eriti vabalt võõrandatavaid väärtpabereid, rahaturuinstrumente, ühisinvesteeringu osakuid ja saastekvoote, arveldama oma kohustused kavandatud arvelduspäeval.
- (13) Vabalt võõrandatavate väärtpaberite tehingute pikemad arveldusperioodid tekitavad ebakindlust ja suurendavad väärtpaberiarveldussüsteemi liikmete riski. Arveldusperioodide erinev pikkus liikmesriikides takistab kontode võrdlemist ja on

---

² *ELT L 331, 15.12.2010, lk 12.*

³ *ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.*

⁴ *EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43.*

emitentide, investorite ja vahendajate jaoks vigade allikaks. Seepärast on vaja ette näha ühtne arveldusperiood, mis lihtsustaks kavandatud arvelduspäeva tuvastamist ja arveldusdistsipliini meetmete rakendamist. Direktiiviga 2004/39/EÜ reguleeritud kauplemiskohtades kauplemisele lubatud vabalt võõrandatavate väärtpaberite kavandatud arvelduspäev peaks olema mitte hiljem kui teine tööpäev pärast kauplemist.

- (14) CSDd ja teised turuinfrastruktuurid peaksid võtma meetmeid, et ennetada arvelduse ebaõnnestumist ja tegeleda selle probleemiga. On oluline, et kõnealuseid eeskirju kohaldatakse liidus ühtselt ja otse. Eriti tuleks nõuda, et CSDd ja teised turuinfrastruktuurid kehtestaksid protseduurid, mis võimaldavad neil võtta asjakohaseid meetmeid, et peatada mis tahes liikme tegevus, kes süstemaatiliselt põhjustab arvelduse ebaõnnestumisi, ning teha tema isik avalikkusele teatavaks, eeldusel, et kõnealusel liikmel on võimalus esitada enne sellise otsuse tegemist tähelepanekud.
- (15) Üks tõhusamatest võimalustest arvelduse ebaõnnestumistega tegelemiseks on kohaldada *saava poole taotluse alusel* kohustusi mittetäitva liikme suhtes sisseostmist, kusjuures väärtpaberid, mis tuli üle kanda, tuleb osta turul pärast kavandatud arvelduspäeva ning edastada saavale liikmele. Käesoleva määrusega *kehtestatakse* eeskirjad seoses kõigi vabalt võõrandatavate väärtpaberite, rahaturuinstrumentide, ühisinvesteeringusettevõtja osakute ja saastekvootide sisseostutehingute teatavate aspektidega, nt aeg, teatamisaeg, hind ja karistused. *Väärtpaberite eripära tuleks arvesse võtta.*
- (15 a) *VKEde kasvuturgude puhul peaks arveldus toimuma eelduste kohaselt samadel alustel mis kõigis muudes kauplemiskohtades, kuid asjakohane oleks lubada neile kauplemiskohtadele paindlikkust kohaldada sanktsioone arvelduse ebaõnnestumise korral või sisseostuprotseduuri alles 15 päeva möödumisel pärast kauplemise toimumist, et võimaldada turutegijate tegevust neil vähem likviidsetel turgudel. Nagu on välja toodud komisjoni talituste 7. detsembri 2011. aasta töödokumendis, mis on lisatud komisjoni teatisele „Tegevuskava VKEde rahastamisvõimaluste parandamiseks”, tuleks VKEde juurdepääsu kapitaliturgudele parandada alternatiivina pangalaenudele ning seepärast on asjakohane kohandada eeskirju, et need vastaksid paremini VKEde kasvuturgude vajadustele.*
- (16) Kuna käesoleva määruse peaesmärk on luua mitu uut otse turu korraldajatele kehtestatavat juriidilist kohustust, mis muu hulgas kujutavad endast CSDs kõigi vabalt võõrandatavate väärtpaberite registrikande vormis registreerimist, kui selliste väärtpaberitega kaubeldakse direktiiviga 2004/39/EÜ reguleeritud kauplemiskohtades või kui need on tagatiseks direktiivi 2002/47/EÜ tingimuste alusel, ning kohustuste arveldamist hiljemalt teisel tööpäeval pärast kauplemist, ning kuna CSDd vastutavad *enamiku väärtpaberi arveldussüsteemide* toimimise eest ja liidus õigeaegse arveldamise tagamise meetmete rakendamise eest, on oluline tagada, et kõik CSDd on turvalised ja vastavad nõuetele ning järgivad kogu aeg rangeid organisatsioonilisi, äritegevuse (*sh kõigi vajalike meetmete võtmine ära hoidmaks pettust ja hooletust*) ja usaldatavusnõudeid, mis on kehtestatud käesoleva määrusega. Ühtsed ja vahetult kohalduvad eeskirjad seoses CSDdele tegevuslubade andmise ja nende pideva

järelevalvega on seega käesoleva määrusega turuosalistele kehtestatud juriidiliste kohustuste oluline tagajärg ning need on omavahel seotud. Seepärast tuleb CSDde tegevuslubasid ja järelevalvet käsitlevad eeskirjad lisada sellesse õigusakti, milles on turuosaliste suhtes kehtestatud juriidilised kohustused.

- (17) Võttes arvesse, et CSDde suhtes tuleks kohaldada ühtseid nõudeid ja et kõrvaldada takistused piiriüleselt arvelduselt, peaks igal tegevusloaga CSD-l olema vabadus osutada teenuseid liidu territooriumil kas otse või filiaali asutamise teel.
- (18) Liidu piirideta arveldusturul on vaja määratleda käesoleva määruse kohaldamisega seotud eri asutuste ülesanded. Liikmesriigid peaksid eeskätt määrama käesoleva määruse kohaldamise eest vastutavad pädevad asutused, kellele antakse järelevalve- ja uurimisvolitused, mida neil on vaja oma ülesannete täitmiseks. CSD suhtes peaks kehtima selle liikmesriigi pädeva asutuse tunnustamine ja järelevalve, kus ta on registreeritud; kõnealusel asutusel on selleks kõik tingimused ning tal peaks olema volitus kontrollida CSDd igapäevast tegevust, teha korrapäraselt kontrolle ja võtta vajaduse korral asjakohaseid meetmeid. Kõnealune asutus peaks siiski võimalikult vara konsulteerima ja tegema koostööd teiste asjaomaste asutustega, nt asutustega, kes vastutavad CSD korraldatava iga väärtpaberiarveldussüsteemi järelevalve eest, ning vajaduse korral asjaomaste keskpankadega, kes tegutsevad iga väärtpaberiarveldussüsteemi arveldusagendina, ning vajaduse korral grupi teiste üksuste pädevate asutustega. Koostöö hõlmab ka asjaomaste asutuste kohest teavitamist hädaolukorras, mis mõjutab nende liikmesriikide finantssüsteemi likviidsust ja stabiilsust, kus CSD või tema liikmed on registreeritud. Kui CSD osutab teenuseid filiaali kaudu või otse teises liikmesriigis kui see, kus ta on registreeritud, on kõnealuse CSD järelevalve eest peamiselt vastutav registreerimise liikmesriigi pädev asutus. ***Vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 8, 16 ja 30 tuleks ESMA kaasata pädevate asutuste tegevuse koordineerimisse, et tugevdada veelgi järelevalvetulemuste sidusust. Et muuta see koostöö ametlikuks, peaks see toimuma ESMA vastastikuse hindamise mehhanismi egiidi all, millega tagatakse, et kõik huvitatud pädevad asutused saavad kogu olulise teabe CSDde liidusisese tegevuse kohta. Samuti peaks ESMA vajaduse korral nõudma, et määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 37 osutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogu esitaks arvamusi või annaks talle nõu konkreetsetes küsimustes seoses CSDde piiriülese tegevuse ja koostalitlust võimaldavate ühenduste järelevalvega.***
- (19) Kõigile CSD määratluse alla kuuluvatele juriidilistele isikutele peab enne tegevuse alustamist loa andma riigi pädev asutus. Eri ärimudeleid arvesse võttes tuleks CSD määratleda teatavate põhiteenuste kaudu, mis koosnevad arveldusest, mis hõlmab väärtpaberiarveldussüsteemi korraldamist, notariteenust ja kesksel väärtpaberikontode hoidmise teenust. CSD peaks vähemalt korraldama väärtpaberiarveldussüsteemi ja osutama ühte muud põhiteenust. ***CSDdel peaks olema võimalik anda edasi osutatavate teenuste teostamine. CSD määratlus peaks välistama seega üksused, kes ei korralda väärtpaberiarveldussüsteeme, nt registrid, deponooriumid, rahaülekande agendid või ametiasutused ja organid, mis vastutavad registreerimissüsteemi eest ning mis on asutatud direktiivi 2003/87/EÜ alusel. Selline kombinatsioon on oluline CSDdele, et täita oma rolli väärtpaberiarvelduses ja tagada väärtpaberiemissiooni terviklikkus.***

- (19 a) *Kuigi käesolevas määruses ei määratleta arvelduse täitjaid CSDdena, tuleks ka neilt nõuda, et nad annaksid oma arveldustegevusest aru oma pädevale asutusele. Siseseid arveldusi peaks samuti jälgima ESMA, eriti pärast TARGET2-Securities süsteemi kasutuselevõttu. Kui süsteemne risk suureneb, peaks ESMA saama avaldada suunised, milles nõutakse üksikasjalikumat aruandlust.*
- (20) Et vältida, et CSDd võtavad riske seoses muu tegevusega kui see, milleks neil on käesoleva määruse alusel luba, peaks tegevusloaga CSDde tegevus olema piiratud tegevusloaga hõlmatud teenuste osutamisega ning neil ei peaks olema mis tahes osalust, nagu määratletud määruses, viidates nõukogu 25. juuli 1978. aasta neljandale direktiivile 78/660/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid,¹ või mis tahes otsust või kaudset omandit, mis moodustab 20 % või rohkem hääleõigustest või kapitalist mis tahes muus asutuses kui see, mis osutab sarnaseid teenuseid.
- (21) Et tagada väärtpaberiarveldussüsteemide turvaline toimimine *ja hõlmata kõik arveldusfunktsioone täitvad üksused, tuleks kõigi väärtpaberiarveldussüsteemide, sh CSD korraldatavate väärtpaberiarveldussüsteemide suhtes asjakohaselt kohaldada käesolevas määruses või keskpankade poolt ette nähtud eeskirju.*
- (22) Ilma et see piiraks liikmesriikide *maksuõiguse* teatavate nõuete kohaldamist, peaks CSDdel olema luba osutada teenuseid lisaks põhiteenustele, mis aitaks suurendada väärtpaberiturgude turvalisust, tõhusust ja läbipaistvust. Kui selliste teenuste osutamine on seotud *maksumenetlusega*, tuleb neid jätkuvalt osutada vastavalt asjaomase liikmesriigi *õigusele*.
- (23) CSD, kes kavatses põhiteenuse osutamise anda edasi kolmandale isikule või osutada uut põhiteenust või *teatavaid kõrvalteenuseid*, korraldada teist väärtpaberiarveldussüsteemi, kasutada teist keskpanka arveldusagendina või luua *koostalitlusvõimelise ühenduse või* CSDde vahelise *kohandatud ühenduse, mis põhjustab CSDde vahel riski ülekandmise*, peaks taotlema selleks luba, järgides esmase tegevusloa taotlemise menetlust, välja arvatud see, et pädev asutus peaks teavitama taotlejat CSDd kolme kuu jooksul, kas luba anti või keelduti selle andmisest.
- (23 a) *Kui CSD kavatses laiendada oma teenuseid notariteenuste ja kesksete hoidmisteenustega seotud kõrvalteenustele ning muudele teatavatele kõrvalteenustele, millega ei kaasne CSD riskiprofüüli suurenemist, peaks tal olema võimalik seda teha, kui ta on pädevat asutust eelnevalt teavitanud.*
- (23 b) *Mitme liikmesriigi otseosalusega süsteemidesse kuulub eriline kolmepoolne suhe, mille raames on investoril otsekonto CSD tasandil, aga õigused ja kohustused investori ees jagunevad CSD ja kontohalduri vahel. Sellist ülesannete jagamist ei tohiks käsitleda käesolevas määruses määratletud tegevuse edasiandmisena.*
- (24) Kolmandas riigis registreeritud CSDd võivad pakkuda teenuseid kas filiaali kaudu või neid otse osutades liidus registreeritud emitentidele ja liikmetele seoses oma sealse

¹ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

tegevusega ning nad võivad luua ühendusi liidus registreeritud CSDdega tingimusel, et seda tunnustab ESMA. **Kui sellist tunnustust ei saada, peaksid kolmandate riikide CSDd saama luua standardühendusi liidus registreeritud CSDdega, tingimusel et asjaomane pädev asutus ei ole selle vastu.** Võttes arvesse finantsturgude ülemaailmselt olemust, on ESMA kõige õigem asutus tunnustama kolmanda riigi CSDsid. ESMA **peaks** kolmanda riigi CSDsid **tunnustama** üksnes juhul, kui komisjon otsustab, et nende suhtes kehtiv õigus- ja järelevalveraamistik on samaväärse mõjuga kui see raamistik, mis on käesolevas määruses sätestatud, kui nad on oma riigis saanud tegevusloa ja nende üle teostatakse tõhusat järelevalvet ning kui ESMA ja CSDde pädevate asutuste vahel on sõlmitud koostöökokkulepe. ■

- (24 a) **Käesoleva määruse eesmärk peaks olema suurendada konkurentsi, vähendada piiriüleseid tõkkeid ja parandada liikmete, kontohaldurite ja lõppinvestorite juurdepääsu kogu liidus, et teenida kogu liitu ja siseturgu. Neid eesmärke toetavad olulised omadused on vabadus osutada piiriüleseid teenuseid ja tõhusad infrastruktuuriühendused CSDde vahel ja teiste üksustega.**
- (25) Võttes arvesse finantsturgude ülemaailmsust ja CSDde süsteemset olulisust, on vaja tagada nende suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete rahvusvaheline ühtlustamine. Käesolevas määruses tuleks järgida CPSS-IOSCO **põhimõtteid finantsturu infrastruktuuride kohta ning** EKPS-CESRi ■ soovitusi **väärtpaberiarveldussüsteemide kohta ja soovitusi kesksete vastaspoolte kohta liidus.** ESMA peaks regulatiivsete tehniliste või rakenduslike standardite, samuti **käesolevas määruses osutatud** suuniste ja soovitude väljatöötamisel või nende läbivaatamise soovitamisel võtma arvesse olemasolevaid standardeid ja nende tulevasi muutusi.
- (26) Võttes arvesse CSDde ja nende osutatavate teenuste keerukust ja süsteemsust, peaksid läbipaistvad juhtimiseeskirjad tagama, et kõrgem juhtkond, juhtiva organi liikmed, aktsionärid ja liikmed, kellel on võimalik nõukogu 13. juuni 1983. aasta seitsmenda direktiivi 83/349/EMÜ (mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid)¹ tähenduses omada kontrolli CSD tegevuse üle, on võimelised tagama CSD nõuetekohase ja usaldusväärse juhtimise.
- (27) Läbipaistvad juhtimiseeskirjad peaksid tagama, et aktsionäride, juhtkonna ja CSD töötajate huve ühelt poolt ning nende kasutajate huve teiselt poolt on võetud arvesse. Kõnealuseid juhtimispõhimõtteid tuleks kohaldada, piiramata CSD poolt vastuvõetud omandiõiguse mudeli rakendamist. **Siiski tuleks soodustada seda, et CSDd oleksid kasutajate omandis.** Iga CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks tuleks luua kasutajate komitee, et anda CSD juhtivale organile nõu liikmeid puudutavates põhiküsimustes, **ning kasutajate komiteele tuleks anda vahendid, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks.**
- (28) Võttes arvesse CSDdele antud ülesannete olulisust, tuleks käesolevas määruses sätestada, et CSDd ei kannu oma vastutust üle kolmandatele isikutele, andes neile edasi oma tegevusi. Selliste tegevuste edasiandmisele peaksid kehtima ranged tingimused, mis säilitavad CSDde vastutuse tegevuse eest, ning tagama, et CSDde

¹ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

järelevalvet ei kahjustata. Teatavatel juhtudel võib teha kõnealustest tingimustest erandi juhul, kui CSD annab oma tegevuse edasi avaliku sektori asutusele.

- (28 a) *Nagu on määratletud teatavates otseosalusega mudelile põhinevates õigussüsteemides, registreerivad kontohaldurid registrikanded CSDde hoitavatele väärtpaberikontodele, ilma et nad oleksid ise tingimata konto väljastajad. Võttes arvesse vajadust õiguskindluse järele CSD tasandil kontodele registreeritud registrikannete puhul, tuleks käesolevas määruses tunnustada kontohaldurite erirolli. Seetõttu peaks teatavatel tingimustel ja õiguslikult sätestatud rangete eeskirjade alusel olema võimalik jagada väärtpaberikontode CSDs hoidmise vastutust teise isikuga, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid eeskirju ja järelevalvet.*
- (29) Äritegevuse eeskirjad peaksid tagama CSD ja tema kasutajate suhtes läbipaistvuse. CSD kriteeriumid väärtpaberiarveldussüsteemis osalemiseks peaksid eelkõige olema avalikud, läbipaistvad, objektiivsed ja mitte-diskrimineerivad ning lubama piirata liikmete juurdepääsu üksnes nendega seotud riskide alusel. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik võtta kiireid ja sobivaid parandusmeetmeid, et tegeleda sellega, kui CSDd põhjendamatult keelduvad teenuste osutamisest liikmetele. CSD peaks tegema avalikkusele kättesaadavaks oma teenuste hinnad ja tasud. CSD teenustele avatud ja mittediskrimineeriva juurdepääsu huvides ning võttes arvesse CSDde olulist turujõudu vastava liikmesriigi territooriumil, ei tohi CSD hinnapoliitika erineda avaldatust. CSD peaks ette nägema *avatud* kommunikatsioonimenetluse kasutamise *vastavalt teabevahetuse korda ja standardeid käsitleva CPSS- IOSCO põhimõtte nr 22 kohaselt*. Kõnealused osalemist käsitlevad sätted täiendavad ja tugevdavad turuosaliste õigust kasutada arveldussüsteemi teises liikmesriigis, nagu on sätestatud direktiivis 2004/39/EÜ.
- (30) Võttes arvesse väärtpaberiarveldussüsteemide kesksel rollil finantsturgudel, peaksid CSDd teenuste osutamisel tagama õigeaegse arvelduse, emissiooni terviklikkuse, kõigi liikmete väärtpaberikontode lahus hoidmise ning *nõude pakkuda taotluse korral nii omnibus-kontosid, kui see on asjakohane tõhususe suurendamiseks, kui ka ühe tulusaaja kontosid, nii et kliendid saaksid valida lahuse hoidmise taseme, mis nende arvates vastab nende vajadustele. Neid teenuseid tuleks osutada mõistlikel äritingimustel*. CSDd peaksid tagama, et kõnealuseid nõudeid kohaldatakse eraldi iga nende korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi suhtes.
- (31) Et vältida arveldusagendi maksejõuetusest tulenevaid arveldusriske, peaks CSD arveldama, kui see on praktiline ja võimalik, väärtpaberitehingute raha poole läbi kontode, mis on avatud keskpanga juures. Kui see võimalus ei ole praktiline ega võimalik, peaks CSD suutma arveldada läbi kontode, mis on avatud krediidasutuse juures, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta)¹ tingimuste alusel, ning kelle suhtes kehtivad tegevusloa taotlemise erimenetlus ja käesoleva määruse IV jaotises sätestatud usaldatavusnõuded. *On soovitatav, et krediidasutus oleks CSDst eraldiseisev juriidiline isik, et vähendada arveldussüsteemile endale tulenevat riski. Selline CSDde põhiteenuste ja arvelduse kõrval osutatavate*

¹ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

pangandusteenuste lahus hoidmine tundub hädavajalik, et välistada pangandusteenustest tulenevate riskide (nt krediidi- ja likviidsusrisk) ülekandumine CSDde põhiteenuste osutamisele. CSDde turvalisuse ja vastupidavuse kavandatud taseme säilitamiseks ei ole vähem sekkuvaid meetmeid, mida saaks kasutada kõnealuste krediidi- ja likviidsusriski kõrvaldamiseks. Et tagada sama ettevõtete grupi sees nii CSD kui ka pangandusteenuste osutamisest saadav tõhusus, ei tohiks nõue, et pangandusteenuseid peab osutama eraldi krediidasutus, piirata krediidasutuse õigust kuuluda samasse ettevõtete gruppi kui CSD. Asjakohane on kehtestada üleminekukord, mille kohaselt CSDdele võib anda loa osutada kõrvalteenuseid sama juriidilise isiku kaudu. Sellistel juhtudel tuleks enne volituste andmist kehtestada lisatingimused, et võtta arvesse suuremat riski. Kui krediidasutus, mis ei ole keskpank, tegutseb arveldusagendina, peaks krediidasutus olema võimeline osutama CSD liikmetele käesolevas määruses sätestatud teenuseid, mis on hõlmatud loaga, aga krediidasutuse maksejõuetusest arveldussüsteemile avalduva riski piiramiseks ei tohiks ta osutada muid pangandusteenuseid sama juriidilise isiku kaudu.

- (32) Võttes arvesse, et direktiivis 2006/48/EÜ ei käsitata spetsiaalselt päevasiseseid krediidi- ja likviidsusriske, mis tulenevad arvelduse kõrval osutatavate pangandusteenuste osutamisest, tuleks selliseid teenuseid osutavate krediidasutuste suhtes kohaldada krediidi- ja likviidsusriski maandamiseks rangemaid nõudeid, mida tuleks kohaldada iga väärtpaberiarveldussüsteemi suhtes, kus nad tegutsevad arveldusagendina. Et tagada selliste erimeetmete täielik järgimine, mille eesmärk on maandada krediidi- ja likviidsusriski, peaksid pädevad asutused saama nõuda, et CSDd määravad rohkem kui ühe krediidasutuse, kui pädevad asutused saavad kättesaadavate tõendite alusel tõestada, et ühe krediidasutuse krediidi- ja likviidsusriskide kontsentratsioon ei ole täielikult maandatud. **CSDdel peaks olema ka võimalik nimetada rohkem kui üks krediidasutus.**

- (34) Et tagada CSDde osutatud teenuste piisav turvalisus ja järjepidevus, tuleks CSD suhtes kohaldada konkreetseid ühtseid ja otsekohalduvaid usaldatavus- ja kapitalinõudeid, millega leevendatakse õiguslikku, operatsiooni- ja investeerimisriski.
- (35) CSDde vaheliste ühenduste turvalisust käsitlevate kokkulepete suhtes tuleks kohaldada erinõudeid, et CSDde vastavatel liikmetel oleks juurdepääs teistele väärtpaberiarveldussüsteemidele. Nõue osutada panganduskõrvalteenuseid eraldi juriidilise isiku kaudu ei peaks takistama seda, et CSDd kasutavad selliseid teenuseid, eriti kui nad on teise CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi liikmed. On eriti oluline, et mis tahes võimalikud riskid, mis tulenevad ühendusi käsitlevatest kokkulepetest, nt krediidi-, likviidsus-, organisatsioonilised või mis tahes muud CSD jaoks olulised riskid on täielikult maandatud. Koostalitlusvõimeliste ühenduste puhul on oluline, et ühendatud väärtpaberiarveldussüsteemides on **kooskõlastatud eeskirjad** süsteemis registreerimise hetke, ülekandekorralduste pöördumatuse ning väärtpaberite ja raha ülekandmise **lõplikkuse kohta**. Samu põhimõtteid tuleks kohaldada CSDde suhtes, kes kasutavad arvelduse ühtset IT-infrastruktuuri.

- (36) Väärtpaberiarveldussüsteemide **põhikorraldajatena** on CSDdel võtmeroll väärtpaberite väärtpaberikontodele ülekandmisel. Et parandada õiguskindlust eriti piiriüleses kontekstis, on oluline kehtestada selged eeskirjad seaduste kohta, mida kohaldatakse omandiõiguse aspektide suhtes seoses väärtpaberitega, mida CSD hoiab oma kontodel. Vastavalt praegu kehtivatele kollisiooninormidele tuleks kohaldada seda õigust, mis kehtib riigis, kus CSD kontosid hoitakse.
- (36 a) *On vajalik, et järelevalveasutustel oleksid vähemalt koondandmed asutuste repolepingute, väärtpaberite laenuks andmise ja igat liiki koormatise või tagasinõudeid käsitlevate kokkulepete taseme kohta, et järelevalveasutustel oleks selge ülevaade ja arusaam sellest tegevusest, mis ei ole läbipaistev ja mis võib põhjustada arvelduste ja omandiõigusega seotud kindlusetust. Seetõttu peaksid CSDd säilitama kõik andmed kõigi nende töödeldavate selliste tehingute kohta ja osutama vajaduse korral teenuseid ESMA-le, EBA-le, asjaomastele pädevatele asutustele, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule, asjaomastele keskpankadele ja EKPSile ning võimaldama muu hulgas nende juurdepääsu sellisele teabele. See teave võimaldab ka erandite poliitika asjakohast läbivaatamist, näiteks sisseostutingimustega seoses.*
- (36 b) *Pärast juriidilise isiku tunnuse (Legal Entity Identifier, LEI) väljatöötamist ning võttes arvesse selle kasulikkust, peaksid CSDd tegema koostööd reguleerivate asutustega, et töötada repolepingutega ja väärtpaberitehingute aruandlusega seoses välja taolised ühised standardid, mis hõlmaksid põhimõtet, intressimäära, tagatist, väärtuskärpeid, lõpptähtaegu, vastaspooli ja muid aspekte, mille abil saab välja töötada koondnäitajad. Lisaks tuleks seada eesmärgiks kõikide finantsteenuste tehingute reaalses registreerimine ning et standarditud sõnumiandmed ja andmete identifikaatorid aitaksid seda saavutada ja automatiseerida kooskõlas selle valdkonna avatud standarditega. Eesmärgi saavutamisel peaksid CSDd täitma põhirolli.*
- (37) Mitmes liikmesriigis peavad emitendid siseriikliku õiguse kohaselt emiteerima teatavat tüüpi väärtpaberid, eelkõige aktsiad, siseriiklikes CSDdes. Et see ei takistaks liidu kauplemissjargse turu sujuvat toimimist ning et emitendid saaksid valida kõige tõhusama väärtpaberihalduse viisi, peaks emitentidel olema õigus valida väärtpaberite registreerimiseks liidus registreeritud mis tahes CSD ning kasutada ükskõik millise sobiva CSD teenuseid. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik võtta kiireid ja sobivaid parandusmeetmeid, et tegeleda sellega, kui CSDd põhjendamatult keelduvad teenuste osutamisest emitentidele. Et kaitsta aktsionäride õigusi, ei peaks emitentide õigus valida CSDd takistama selle siseriikliku äriühinguõiguse kohaldamist, mille alusel on väärtpaberid välja lastud ning millega reguleeritakse emitentide ja nende aktsionäride vahelist suhet.
- (37 a) *Äriühinguõigus või muu õigus, mille alusel väärtpabereid reguleeritakse, peaks sisaldama õigust, millega kehtestatakse väärtpaberite õiguslik laad seoses emitendiga ning mis reguleerib suhet emitendi ja väärtpaberite omaniku või kolmanda isiku vahel ning nende vastavaid õigusi ja kohustusi seoses väärtpaberitega, nagu hääleõigus, dividendid ja korporatiivsed sündmused.*

- (37 b) *Kuigi käesoleva määruse sätetega nõutakse väärtpaberiõiguse teatavat ühtlustamist, ei tuleks neid pidada piisavaks selleks, et luua täiesti ühtne õiguslik alus väärtpaberiarenduseks ja liiduüleste kauplemisjärgsete teenuste siseturu väljakujundamiseks. Komisjon peaks esitama väärtpaberiõigust käsitlevad seadusandlikud ettepanekud, niipea kui see on praktiliselt võimalik, et välja kujundada finantsteenuste siseturg.*
- (38) 7. novembri 2006. aasta Euroopa kliiringu ja arvelduse tegevusjuhendiga¹ loodi vabatahtlik raamistik, et võimaldada vastastikust juurdepääsu CSDde ja teiste turuinfrastruktuuride vahel. Kauplemisjärgne sektor jääb riigiti siiski killustatuks, mis muudab piiriülese kauplemise *tarbetult kulukaks*. Vaja on kehtestada CSDde vaheliste ühenduste ja CSDde vastastikuse juurdepääsu ja teiste turuinfrastruktuuride kohta ühtsed tingimused. Et CSDd saaksid oma liikmetele pakkuda juurdepääsu teistele turgudele, peaks neil olema õigus saada teise CSD liikmeks või taotleda, et teine CSD töötab välja spetsiaalsed funktsioonid juurdepääsu saamiseks. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik võtta kiireid ja sobivaid parandusmeetmeid, et tegeleda sellega, kui CSDd põhjendamatult keelduvad teisele CSD-le juurdepääsu andmisest. *Kui* CSDde vahelised ühendused võivad tekitada lisariski arveldusele, peaks neile andma loa ja kohaldama nende üle järelevalvet asjaomased pädevad asutused, *samal ajal kui standardühenduste puhul, mis ei too kaasa riski ülekandmist, tuleks kohaldada pigem teavitamise korda kui selgesõnalise loa nõuet.*
- (39) CSDdel peaks olema juurdepääs keskse vastaspoole või kauplemiskoha tehinguvoogudele ja nendel turuinfrastruktuuridel peaks olema juurdepääs CSDde korraldatavatele väärtpaberiarendussüsteemidele **II**. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik võtta kiireid ja sobivaid parandusmeetmeid, et tegeleda sellega, kui CSDd või turuinfrastruktuurid põhjendamatult keelduvad teenuste osutamisest. *Käesoleva määrusega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määruses (EL) nr 648/2012 (börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta²) ja määruses (EL) nr .../... finantsinstrumentide turgude kohta [finantsinstrumentide turgude määrus] kehtestatud juurdepääsu korda kauplemiskohtade, kesksete vastaspoolte ja CSDde vahel, mis on vajalik, et luua konkurentsivõimeline kauplemisjärgsete teenuste siseturg. Märkides, et finantsteenuste raames on valdkondi, kus võivad kehtida ka kaubandus- ja intellektuaalomandi õigused, tehakse need kättesaadavaks õiglastel ja mõistlikel tingimustel, ilma kedagi diskrimineerimata (nn FRAND-kohustus), kui need on seotud toodete või teenustega, millest on saanud valdkonna standardid või mis avaldavad valdkonna standarditele mõju, näiteks võrdlusalused ja kauplemisteave. ESMA ja komisjon peaksid ka edaspidi kauplemisjärgse infrastruktuuri arengut tähelepanelikult jälgima ning vajaduse korral sekkuma, et ennetada konkurentsimoonutuste ilmnemist siseturul.*

¹ „Euroopa kliiringu ja arvelduse tegevusjuhend”, mille allkirjastasid 7. novembril 2006 Euroopa Väärtpaberibörside Liit (Federation of European Securities Exchanges), Euroopa Kliiringukodade Ühendus (European Association of Clearing Houses) ja Euroopa Väärtpaberite Keskdepositooriumide Ühendus (European Central Securities Depositories Association).

² *ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.*

- (40) Finantssektori nõuetekohane raamistik usaldatavusnõuete täitmise ja äritegevuse kohta peaks põhinema tugeval järelevalve- ja sanktsioonide kohaldamise korral. Selleks peaksid järelevalveasutustel olema piisavad tegevusvolitused ning nad peaksid saama tugineda hoiatavale sanktsioonide kohaldamise korrale, mida tuleb kasutada mis tahes ebaseadusliku tegevuse korral. Komisjoni 8. detsembri 2010. aasta teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele sanktsioonide tõhustamise kohta finantsteenuste sektoris vaadati läbi kehtivad sanktsioonide kohaldamise volitused ja nende rakendamine praktikas, et edendada sanktsioonide ühtlustamist eri järelevalvetoimingute puhul.
- (41) Seega tagamaks, et CSDd, arveldusagentideks määratud krediidasutused, nende juhtorganite liikmed ning mis tahes teised isikud, kes tegelikult kontrollivad nende äritegevust, või mis tahes teised isikud täidavad käesoleva määruse nõudeid, peaksid pädevad asutused saama kohaldada halduskaristusi ja -meetmeid, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (42) Et tagada hoiatava mõju ja sanktsioonide ühtne kohaldamine kõigis liikmesriikides, tuleks käesoleva määrusega kehtestada peamiste halduskaristuste ja -meetmete loetelu, mida peavad saama kasutada pädevad asutused volituse rakendamisel kehtestada kõnealuseid sanktsioone ja meetmeid kõigi juriidiliste või füüsiliste isikute suhtes, kes vastutavad rikkumise eest, samuti põhikriteeriumide loetelu, mille alusel määrata kindlaks kõnealuste sanktsioonide ja meetmete tase ja liik, ning rahaliste halduskaristuste suurus. Haldustrahvide puhul tuleks arvesse võtta selliseid tegureid nagu rikkumisest tulenev mis tahes tuvastatud rahaline kasu, rikkumise raskus ja kestus, kõik raskendavad või leevendavad tegurid, trahvi hoiatava mõju vajalikkus ja vajaduse korral trahvi vähendamine pädeva asutusega koostöö tegemise eest. Sanktsioonide kohaldamisel ja avalikustamisel tuleks austada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi, eelkõige õigust era- ja perekonnaelu austamisele (artikkel 7), õigust isikuandmete kaitsele (artikkel 8) ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47).
- (43) Et avastada võimalikud rikkumised, tuleks kehtestada tõhusad mehhanismid, et julgustada käesoleva määruse võimalikest või tegelikest rikkumistest teatamist pädevatele asutustele. Kõnealused mehhanismid peaksid hõlmama asjakohaseid tagatisi isikutele, kes teatavad käesoleva määruse võimalikest või tegelikest rikkumistest ning sellistes rikkumistes süüdistatavatest isikutest. Tuleks kehtestada asjakohased menetlused tagamaks süüdistatava isiku õigus isikuandmete kaitsele, õigus kaitsele ja ärakuulamisele enne teda käsitleva lõpliku otsuse vastuvõtmist, samuti õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus mis tahes otsuse või meetme puhul, mis käsitleb kõnealust isikut.
- (44) Käesolev määrus ei tohiks piirata liikmesriikide kriminaalkaristusi käsitlevate õigusaktide mis tahes sätete kohaldamist.
- (44 a) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 114 lõikele 2 ei kohaldata artikli 114 lõike 1 kohast meetmete võtmise õigust maksusätetele. Euroopa Kohus on kohtuasjas C-338/01 tehtud otsuses leidnud, et sõna „maksusätted” tuleb tõlgendada**

selliselt, et see ei hõlma mitte ainult sätteid, millega määratletakse maksukohustuslased, maksustatavad tehingud, maksustamise alus, otseste ja kaudsete maksude määrad ning nendest vabastamine, vaid samuti sätteid, mis puudutavad nende maksude kogumise eeskirju. Käesolevat määrust ei saa seega kasutada mis tahes liiki maksude kogumise alusena, selleks tuleb kasutada eraldi õiguslikku alust.

- (45) Käesoleva määruse alusel liikmesriikides isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta¹. Igasugune isikuandmete vahetamine või edastamine liikmesriikide pädevate asutuste vahel peaks toimuma kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ kehtestatud isikuandmete edastamise eeskirjadega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta² reguleeritakse käesoleva määruse kohaselt ESMA-poolset isikuandmete töötlemist. ESMA-poolne mis tahes isikuandmete vahetamine või edastamine peaks toimuma kooskõlas määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete edastamise eeskirjadega.
- (46) Käesolev määrus järgib põhiõigusi ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigust mitte saada süüdi mõistetud ja karistatud sama süüte eest rohkem kui üks kord, ettevõtlusvabadust, ning seda rakendatakse kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega.
- (46 a) Kui käesolevat määrust kohaldatakse kollisiooniküsimuste lahendamiseks, on oluline rõhutada, et käesoleva määruse ülesandeks ei ole kindlaks määrata õigus, mida kohaldada maksejõuetusmenetluste korral seoses finantsinstrumentidega, mis on registreeritud CSD hoitaval kontol, või millega kindlaks määrata see, kuidas mõjutavad neid finantsinstrumente sellised olukorrad nagu isiku surm, tegevuse lõpetamine, pärimine, abielulahutus, vaimse tervise probleemid, teovõimetus või kriminaalmenetlus.**
- (47) **ESMA-l** peaks olema keskne roll käesoleva määruse kohaldamisel, tagades liidu eeskirjade ühtse kohaldamise riikide pädevate asutuste poolt ning lahendades nendevahelised erimeelsused. **Tehniliste standardite ja delegeeritud õigusaktide eelnõude ettevalmistamisel peaks ESMA järgima vaba konkurentsiga avatud turumajanduse põhimõtet kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 119 lõigetega 1 ja 2.**
- (47 a) ESMA peaks tähelepanelikult jälgima juurdepääsu finantsturu infrastruktuuri litsentsisüsteemile ja igasugust negatiivset mõju konkurentsivõimelise kauplemisjargsete finantsteenuste siseturu loomisele, eelkõige siis, kui selliste**

¹ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

² EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

litsentside kasutamist võidakse ära kasutada teiste kauplemisskohtade ja kesksete vastaspoolte konkurentsi takistamiseks, ning teavitama sellest kord aastas komisjoni. Kui nendes aruannetes tõendatakse, et esinevad pidevad tõkked kauplemissjargsete finantsteenuste konkurentsile, nii et see kujutab endast süsteemset riski ja maksumaksja poolset kaudset tagatist finantsturu infrastruktuurile, peaks komisjon esitama seadusandlikud ettepanekud.

- (48) Kuna ESMA-l on väärtpaberite ja väärtpaberiturgude valdkonnas põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja kaaluda erinevaid poliitilisi võimalusi. Kui nii on märgitud, peaks ESMA alati tõhusalt kaasama EKPSi **ja EBA** liikmed **█**.
- (49) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu regulatiivseid tehnilisi standardeid vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 ja vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud menetlusele seoses järgmisega: arvelduse distsipliini käsitlevate meetmete üksikasjad; CSD poolt tegevusloa taotlusesse lisatav teave ja muud elemendid; teave, mida eri ametiasutused esitavad üksteisele CSDde järelevalve käigus; päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi ametiasutuste koostöökokkulepete üksikasjad; CSDde juhtimiskorra elemendid; **kriteeriumid, mille alused CSD tegevust vastuvõtvas liikmesriigis tuleks käsitada kõnealuses liikmesriigis olulist tähtsust omavana**; CSDde säilitatavate andmete üksikasjad; **riskid, mis võivad õigustada CSD keeldumist juurdepääsu andmisest liikmetele ning taotlevate liikmete kasutatava protseduuri üksikasjad**; emissiooni terviklikkuse säilitamiseks CSDde võetavate meetmete üksikasjad; liikmete väärtpaberite kaitse; arvelduse õigeaegsus; operatsiooniriskide ja CSDde vahelistest ühendustest tulenevate riskide leevendamine; CSDde kapitalinõuete üksikasjad; määratud krediitiasutuste krediidi- ja likviidsusriski käsitlevate usaldatavusnõuete üksikasjad. **ESMA peaks tihedas koostöös EKPSi liikmetega kehtestama regulatiivsed tehniliste standardite eelnõud, milles käsitletakse teavet, mida eri ametiasutused peaksid üksteisele esitama CSDde järelevalve käigus, ning päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate ametiasutuste koostöökokkulepete üksikasjad.**
- (50) Komisjonil peaks samuti olema õigus võtta rakendusaktiga vastu rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 ning vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korrale seoses järgmisega: CSDde tegevusloa taotlemise standardvormid ja ankeedid; CSDde järelevalve eesmärgil teabe esitamine eri pädevate asutuste vahel; päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi ametiasutuste asjaomased koostöökokkulepped; CSDde säilitatavate andmete vorming; protseduur juhul, kui liikmele või emitendile keeldutakse andmast juurdepääsu CSD-le, CSDd keelduvad üksteisele juurdepääsu andmast või vastastikust juurdepääsu ei anna CSDd ja teised turuinfrastruktuurid; enne arveldusagendile tegevusloa andmist konsulteerimine eri ametiasutustega.
- (51) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290. Eelkõige tuleks delegeeritud õigusaktid võtta vastu selleks, et täpsustada konkreetseid üksikasju seoses järgnevaga: kriteeriumid, mille alusel CSD tegevust vastuvõtvas liikmesriigis tuleks käsitada kõnealuses liikmesriigis

olulist tähtsust omavana; teenused, mille jaoks kolmanda riigi CSD peab taotlema ESMA tunnustust, ja teave, mille tunnustust taotleb CSD esitab ESMA-le; riskid, mis võivad õigustada CSD keeldumist juurdepääsu andmisest liikmetele, ning taotlevate liikmete kasutatava protseduuri üksikasjad; selliste olukordade hindamine, kui arveldamine keskpanga rahaga ei ole praktiline ja võimalik; protseduuri üksikasjad emitentide juurdepääsu kohta CSDdele, CSDde omavahelise juurdepääsu kohta ning CSDde ja teiste turuinfrastruktuuride vahelise juurdepääsu kohta.

- (52) Et tagada käesoleva määruse rakendamise ühtsed tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamislubadused otsuste tegemiseks kolmanda riigi eeskirjade hindamise kohta eesmärgiga tunnustada kolmanda riigi CSDsid **■**. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamislubade teostamise suhtes¹.
- (53) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kehtestada ühtsed nõuded arveldusele ja ka CSDdele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetme ulatuse tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta vastu meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (54) Tuleb muuta direktiivi 98/26/EÜ, et viia see kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiviga 2010/78/EL², **■** kusjuures määratud väärtpaberiarendussüsteemidest ei teavitata enam komisjoni, vaid ESMA-t.
- (54 a) Turutegemisel on otsustav roll liidu turgudel likviidsuse tagamisel ning turutegijad peavad selle rolli täitmiseks võtma lühikesed positsioonid, eeskätt vähem likviidsete väärtpaberite ja nende väärtpaberite puhul, millega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel.***
- (55) Tegevuslubasid ja tunnustamist käsitlevate käesoleva määruse nõuete kohaldamist tuleks edasi lükata, et anda liidus või kolmandates riikides registreeritud CSDdele piisavalt aega käesolevas määruses sätestatud tegevusloa ja tunnustamise taotlemiseks.
- (56) Samuti tuleb edasi lükata teatavate vabalt võõrandatavate väärtpaberite registrikande vormis registreerimise ja väärtpaberiarendussüsteemides mitte hiljem kui teisel tööpäeval pärast kauplemist arveldamise kohustuse nõuete kohaldamine, et anda turuosalistele, kes omavad väärtpabereid paber kujul või kes kasutavad pikemat arveldusperioodi, piisavalt aega kõnealuste nõuete täitmiseks,

---

¹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

² ELT L 331, 15.12.2010, lk 120.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE, -ALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja -ala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse liidus **direktiivi 2012/.../EL [uus finantsinstrumentide turgude direktiiv] I lisa C jao [punktides 1, 2, 3 ja 11] määratletud** finantsinstrumentide arveldamise ühtsed nõuded ning eeskirjad väärtpaberite keskdepositooriumide organisatsiooni ja juhtimise kohta, et toetada turvalist, **läbipaistvat, tõhusat** ja sujuvat arveldust.
2. Kui käesoleva määrusega ei ole teisiti ette nähtud, kohaldatakse seda **selliste** finantsinstrumentide arvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) tegevuse suhtes.
3. Käesoleva määrusega ei piirata teatavaid finantsinstrumente **käsitleva** liidu **õiguse**, eriti direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamist.
4. Artikleid 9–18 ja 20, samuti IV jaotist ei kohaldata Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmete, sarnaseid ülesandeid täitvate teise liikmesriigi ametiasutuste või **liidu** liikmesriikide avaliku sektori asutuste suhtes, kelle ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või kes on sellega seotud.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - (1) „väärtpaberite keskdepositoorium” või „CSD” – juriidiline isik, kes korraldab lisa A jao punktis 3 loetletud väärtpaberiarveldussüsteemi ja osutab vähemalt ühte lisa A jaos loetletud põhiteenustest;
  - (2) „arveldus” – väärtpaberitehingu lõpetamine, **sõltumata sellest, kus see lõpule viiakse**, eesmärgiga täita **tehingu poolte** kohustused, kandes selleks üle maksevahendid või väärtpaberid **või mõlemad**;
  - (3) „väärtpaberiarveldussüsteem” – süsteem vastavalt direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punkti a esimesele ja teisele taandele, **mida ei korralda keskne vastaspool**, mille tegevus kujutab endast ülekandekorralduste täitmist, nagu on määratletud direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punkti i teises taandes;

- (3 a) **„arvelduse täitja” – krediidasutus või investeerimisühing või kolmandast isikust ettevõtja, kes on tegevusloa saanud vastavalt direktiivile 2006/48/EÜ või direktiivile .../..EL [uus finantsinstrumentide turgude direktiiv] ning kes täidavad ülekandekorraldusi klientide nimel või oma arvel muul moel kui väärtpaberiarveldussüsteemi kaudu;**
- (4) „arveldusperiood” – ajavahemik kauplemispäeva ja kavandatava arvelduspäeva vahel;
- (5) „tööpäev” – direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis n määratletud pangapäev [edaspidi „tööpäev”];
- (6) „arvelduse ebaõnnestumine” – väärtpaberitehingu arvelduse mittetoimumine **või ainult osaline arveldus** kavandatud arvelduspäeval **■** sõltumata põhjusest;
- (7) „kavandatud arvelduspäev” – arvelduse toimumise kuupäev, milles väärtpaberitehingu pooled on kokku leppinud;
- (8) „keskne vastaspool” – **määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud keskne vastaspool;**
- (9) „pädev asutus” – iga liikmesriigi poolt vastavalt artiklile 10 määratud asutus;
- (10) „liige” – direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis f määratletud väärtpaberiarveldussüsteemis osaleja [edaspidi „süsteemi liige”], sealhulgas keskne vastaspool;
- (11) „osalus” – osalus direktiivi 78/660/EMÜ artikli 17 esimese lause tähenduses või ettevõttes vähemalt 20 % hääleõiguse või kapitali otsene või kaudne omamine;
- (12) „päritoluliikmesriik” – liikmesriik, kus on väärtpaberite keskdepositooriumile antud tegevusluba;
- (13) „vastuvõttev liikmesriik” – muu liikmesriik kui päritoluliikmesriik, kus asub väärtpaberite keskdepositooriumi filiaal või kus ta osutab väärtpaberite keskdepositooriumi teenuseid;
- (14) „filiaal” – tegevuskoht, kus ei asu peakontor, kuid mis on väärtpaberite keskdepositooriumi osa, mis ei ole iseseisev juriidiline isik ja mis pakub väärtpaberite keskdepositooriumi teenuseid, mille osutamiseks on väärtpaberite keskdepositooriumile antud luba;
- (15) „kontroll” – direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 1 **kirjeldatud** suhe kahe ettevõtja vahel;
- (16) „liikmepoolne kohustuste mittetäitmine” – olukord, kus liikme vastu on algatatud direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis j määratletud maksejõuetusmenetlus;

- (17) „ülekanne makse vastu” – väärtpaberiarveldusmehhanism, mis seob omavahel väärtpaberiülekannde ja rahaülekannde nii, et väärtpaberid antakse üle vaid juhul, kui teostatakse vastav rahaline makse;
- (18) „väärtpaberikonto” – konto, millel saab väärtpabereid krediteerida või debiteerida;
- (19) „väärtpaberite keskdepositooriumide vaheline ühendus” – väärtpaberite keskdepositooriumide vaheline kokkulepe, mille alusel üks väärtpaberite keskdepositoorium avab konto teise väärtpaberite keskdepositooriumi väärtpaberiarveldussüsteemis, et lihtsustada oma liikmete väärtpaberite ülekanndmist kõnealuse väärtpaberite keskdepositooriumi liikmetele. Väärtpaberite keskdepositooriumide vahelised ühendused hõlmavad standardühendust, kohandatud ühendust ja koostalitlust võimaldavat ühendust;
- (20) „standardühendus” – väärtpaberite keskdepositooriumide vaheline ühendus, mille puhul üks väärtpaberite keskdepositoorium on ühendatud teisega nagu viimase korraldatud väärtpaberiarveldussüsteemi mis tahes liige;
- (21) „kohandatud ühendus” – väärtpaberite keskdepositooriumide vaheline ühendus, mille korral väärtpaberite keskdepositoorium osutab teisele väärtpaberite keskdepositooriumile eriteenuseid, mis erinevad teistele väärtpaberiarveldussüsteemi liikmetele pakutud teenustest;
- (21 a) „rahvusvaheline avatud suhtluskord” – avatud ja läbipaistev teabevahetuskord ja -vormingud, millega ei taotleta kasumit ja mis on vabalt kättesaadavad kõigile valdkonna osalejatele;**
- (22) „koostalitlust võimaldav ühendus” – väärtpaberite keskdepositooriumide vaheline ühendus, mille puhul nende korraldatud väärtpaberiarveldussüsteemid muutuvad koostalitlusvõimeliseks, nagu määratletud direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis o;
- (23) „vabalt võõrandatav väärtpaber” – direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punktis 18 määratletud väärtpaber [varem siirdväärtpaber];
- (24) „rahaturuinstrument” – direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punktis 19 määratletud rahaturuinstrument;
- (25) „ühisinvesteeringu osakud” – direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktis 3 osutatud ühisinvesteeringu osakud;
- (26) „saastekvoodid” – kõik direktiivi 2003/87/EÜ nõuetele vastavatena tunnustatud ühikud;
- (27) „reguleeritud turg” – direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punktis 14 määratletud reguleeritud turg;
- (28) „mitmepoolne kauplemissüsteem” – direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punktis 15

määratletud mitmepoolne kauplemissüsteem;

- (29) „organiseeritud kauplemissüsteem” – investeerimisühingu või turu korraldaja poolt korraldatav mis tahes süsteem, mis ei ole reguleeritud turg ega mitmepoolne kauplemissüsteem ning mis võimaldab erinevate kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuviseid seoses finantsinstrumentidega viia süsteemis kokku selliselt, et kõnealuse kokkuviiamise tulemuseks on lepingu sõlmimine, kooskõlas direktiivi 2004/39/EÜ II jaotisega;
- (30) „tütarettvõtja” – direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 1 määratletud tütarettvõtja;
- (31) „arveldusagent” – direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis d määratletud arveldusagent;
- (31 a) „*omnibus-konto*” – *väärtpaberikonto, kus hoitakse väärtpabereid, mis kuuluvad mitmele osalisele;*
- (31 b) „*lahushoitav väärtpaberikonto*” – *väärtpaberikonto, mida hoitakse ühe osalise nimel;*
- (31 c) „*lõppinvestor*” – *füüsiline või juriidiline isik, kes hoiab väärtpabereid väärtpaberikonto väljastaja juures oma arvel ja mitte seetõttu, et osutada väärtpaberikonto teenuseid kolmandatele isikutele;*
- (31 d) „*finantsinstrument*” – *direktiivi .../.../EL [uus finantsinstrumentide turgude direktiiv] I lisa C jaos määratletud instrument;*
- (31 e) „*kauplemiskoht*” – *kauplemiskoht määruse (EL) nr.../...[finantsinstrumentide turgude määrus] artikli [25 lõike 25] tähenduses;*
- (31 f) „*VKEde kasvuturg*” – *mitmepoolne kauplemissüsteem, mis on kooskõlas direktiivi .../.../EL [uus finantsinstrumentide turgude direktiiv] artikliga 35 registreeritud VKEde kasvuturuna;*

2. Komisjonile antakse volitused võtta meetmete kohta artikli 64 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et **veelgi** täpsustada lõike 1 punktide 17, 20, 21 ja 22 mõistete tehnilisi elemente, lisa B jao punktides 1–4 sätestatud kõrvalteenuseid ja lisa C jao punktides 1 ja 2 sätestatud teenuseid.

II JAOTIS

VÄÄRTPABERIMÄRVELDUS

I PEATÜKK

REGISTRIKÄNDE VORMIS REGISTREERIMINE

Artikkel 3

Registrikände vormis registreerimine

1. Iga *liidus asutatud juriidiline isik*, kes emiteerib vabalt võõrandatavaid väärtpabereid, mis on lubatud kauplemisele reguleeritud turgudel *või millega kaubeldakse mitmepoolsetes või organiseeritud kauplemissüsteemides*, tagab selliste väärtpaberite registreerimise registrikände vormis, kasutades immobiliseerimist sellise üldväärtpaberi emiteerimise teel, mis esindab kogu emissiooni, või väärtpaberite elektroonilise emiteerimise järel.
2. Kui lõikes 1 osutatud väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud turgudel, mitmepoolsetes või organiseeritud kauplemissüsteemides või need kantakse üle vastavalt finantstagatiskokkuleppele, nagu on määratletud direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 punktis a, registreeritakse need väärtpaberid CSDs registrikände vormis *kavandatud arvelduspäeval või enne seda päeva*, välja arvatud juhul, kui need on juba nii registreeritud.
- 2 a. *Liikmesriigid tagavad selle, et lõike 2 kohased kohustused ei too kaasa väärtpaberiomanike õiguste kaotust ning on olemas menetlused, millega tagatakse see, et omanikud saavad igal ajal kontrollida väärtpaberiosalusena hoitavat omandit.*

Artikkel 4

Jõustamine

1. Selle liikmesriigi ametiasutused, kus väärtpabereid emiteeriv *juriidiline isik* on registreeritud, on pädevad tagama artikli 3 lõike 1 kohaldamise.
2. Reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide ja organiseeritud kauplemissüsteemide järelevalve alal pädevad asutused, *samuti emitendi päritoluliikmesriigi pädevad asutused, kes on määratud kooskõlas direktiivi 2003/71/EÜ artikli 2 lõikega 1*, tagavad artikli 3 lõike 2 kohaldamise, kui artikli 3 lõikes 1 osutatud väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud turgudel, mitmepoolsetes või organiseeritud kauplemissüsteemides
3. Direktiivi 2002/47/EÜ kohaldamise eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused on

pädevad tagama, et käesoleva määruse artikli 3 lõiget 2 kohaldatakse, kui käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud väärtpaberid kantakse üle vastavalt direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 punktis a määratletud finantstagatiskokkuleppele.

II PEATÜKK

ARVELDUST KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 5

Kavandatud arvelduspäev

1. Väärtpaberiarveldussüsteemi iga liige, kes *arveldab väärtpaberiarveldussüsteemis* oma arvel või kolmanda isiku nimel vabalt võõrandatavaid väärtpabereid, rahaturuinstrumente, ühisinvesteerimisettevõtja osakuid *või* saastekvoote, arveldab oma kohustuse **■** kavandatud arvelduspäeval, *kasutades standarditud arveldusprotsessi ja andes oma tegevusest aru pädevatele asutustele.*

2. Lõikes 1 osutatud vabalt võõrandatavate väärtpaberite *tehingute* puhul, *mis tehakse kauplemiskohas määruse (EL) nr .../... [finantsinstrumentide turgude määrus] artikli 2 lõike 1 punkti 25 tähenduses*, on kavandatud arvelduspäev hiljemalt teine tööpäev pärast *teingu tegemist, välja arvatud juhul, kui asjaomased väärtpaberid tuleb esmaselt registreerida registrikande vormis artikli 3 lõike 2 kohaselt.*

Käesolevat artiklit ei kohaldata lepingute suhtes, mida täidetakse kahepoolset, kuid millest siiski teavitatakse reguleeritud turgu, mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi.

3. Selle liikmesriigi *asjaomased asutused*, kelle õigusakte kohaldatakse CSD korraldatud väärtpaberiarveldussüsteemi suhtes, on *pädevad* tagama lõigete 1 ja 2 kohaldamise *ja rakendamise. Need asutused teevad selles osas koostööd direktiivi .../.../EL [uus finantsinstrumentide turgude direktiiv] kohaselt asjaomaste kauplemiskohtade järelevalve eest vastutavate pädevate asutustega.*

3 a. *ESMA töötab pärast EKPS liikmetega konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada standarditud kauplemisprotsessi üksikasjad ja arveldada lõikes 1 osutatud liikmete kohustused.*

3 b. *ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].*

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

3 c. *ESMA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõikes 3 osutatud regulatiivseid tehnilisi standardeid käsitleva lõikes 1 osutatud aruandluse vorming ja avaldamise aeg.*

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast regulatiivsete tehniliste standardite jõustumist].

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

III PEATÜKK

ARVELDUSE DISTSIPLIIN

Artikkel 6

Arvelduse ebaõnnestumise ennetamise meetmed

1. Kõik reguleeritud turud, mitmepoolsed või organiseeritud kauplemissüsteemid kehtestavad protseduuri, mis võimaldab kinnitada artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide tehingute olulised üksikasjad *korralduse kättesaamise* kuupäeval **1**. *ESMA töötab välja selle protseduuri suunised.*

Ilma et see piiraks esimeses lõigus sätestatud nõuet, lepivad direktiivi .../.../EL [uus finantsinstrumentide turgude direktiiv] artikli 5 alusel tegevusloa saanud investeerimisühingud ja kutselised kliendid selle direktiivi artikli 4 lõike 8 ja II lisa tähenduses kokku meetmetes, mis on vajalikud arvelduste ebaõnnestumise piiramiseks, ja rakendavad neid. Kliendi võetavate meetmete hulka kuuluvad järgmised meetmed:

- (a) *kui see on asjakohane, teavitab tehingu klient investeerimisühingut viivitamata jaotamisest hiljemalt kauplemise toimumise päeva lõpuks ja investeerimisühing väljastab vastava kinnituse;*
- (b) *punktis a nimetatud kinnituse õigeaegsel vastuvõtmisel kinnitatakse või lükatakse tagasi nende tingimused aegsasti enne kavandatud arvelduspäeva.*

Pooled lepivad kokku kõnealuste meetmete elluviimise vahendites, mille hulka kuulub standarditud sõnumiandmete protokollide kasutamine.

2. Iga väärtpaberiaveldussüsteemi jaoks, mida CSD korraldab, kehtestab ta *standarditud* protseduuri, mis lihtsustab artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide tehingute arveldamist kavandatud arvelduspäeval. Ta soodustab varajast arveldamist kavandatud arvelduspäeval sobivate mehhanismidega, näiteks astmeline tariifstruktuur.
3. Iga väärtpaberiaveldussüsteemi jaoks, mida CSD korraldab, kehtestab ta kontrollivahendid, mis võimaldavad *selle süsteemi* liikmetel tuvastada artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide *tehingud, mille ebaõnnestumise risk on suurem, ning CSD ja need liikmed teavitavad teineteist sellistest tehingutest võimalikult kiiresti. CSD ja need liikmed kehtestavad protseduuri, millega tagatakse, et nemad*

või nende kliendid on võimelised arveldama selliseid tehinguid kavandatud arvelduspäeval.

4. ESMA töötab *pärast* EKPS liikmetega *konsulteerimist* välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada üksikasjalikult protseduurid **■**, *millega lihtsustakse lõikes 2* osutatud arveldust, ning *täpsustakse* kontrollivahendid, millega tuvastatakse lõikes 3 osutatud tõenäolised arvelduse ebaõnnestumised.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 7

Arvelduse ebaõnnestumise vastased meetmed

1. Iga väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks, mida CSD korraldab, loob ta süsteemi, mis jälgib artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide arveldamise ebaõnnestumisi. Ta esitab pädevale asutusele, *artiklis 11 osutatud asutustele* ja igale õigustatult huvitatud isikule korrapäraselt aruanded arvelduse ebaõnnestumiste arvu ja üksikasjade kohta ning mis tahes muu asjaomase teabe, *mis avalikustatakse igal aastal kokkuvõtlikul ja anonüümsel kujul*. Pädevad asutused jagavad ESMAga kogu asjakohast teavet arvelduste ebaõnnestumiste kohta.
2. Iga väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks, mida CSD korraldab, kehtestab ta *pärast nende asjaomaste reguleeritud turgude, mitmepoolsete ja organiseeritud kauplemissüsteemide ning kesksete vastaspooltega konsulteerimist, kellele ta pakub arveldusteenuseid*, protseduuri, mis lihtsustab artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide selliste tehingute arveldamist, *repolepingud välja arvatud*, mida ei ole arveldatud kavandatud arvelduspäeval. Kõnealuse protseduuriga tagatakse *karistussüsteem, mis on mõjus hoiatus* arvelduse ebaõnnestumisi põhjustavatele liikmetele, *kes ei ole kesksed vastaspoolel, ja mis vaadatakse korrapäraselt läbi, tagamaks selle, et karistused ei oleks kavandatud tulu tooma või looma sobimatuid stiimuleid*.
3. *Saava liikme taotluse korral on kauplemiskoha* liige, kes ei suuda saavale liikmele edastada artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumente kavandatud arvelduspäeval, kohustatud tegema sisseostutehingu, kusjuures kõnealused instrumendid ostetakse turul hiljemalt nelja päeva jooksul pärast kavandatud arvelduspäeva ja need edastatakse saavale liikmele, ning tema suhtes kohaldatakse muid meetmeid vastavalt lõikele 4.

4. Lõikes 3 osutatud meetmetega määratletakse vähemalt järgmised asjaolud:
- (a) päevane trahv, mida kohustusi mittetäitev liige maksab iga tööpäeva eest, mis jääb arvelduse kavandatud ja tegeliku päeva vahele, **sõltumata sellest, kas saav liige seda nõuab või mitte**;
  - (b) enne sisseostutehingu teostamist kohustusi mittetäitvale liikmele kehtestatud teatamise aeg;
  - (c) sisseostutehingu hind ja kulud;
  - (d) vajaduse korral pool, kes teostab sisseostutehingu;
  - (e) saava liikme kompensatsiooni suurus, kui sisseostmine ei ole võimalik.
5. Lõikes 3 osutatud meetmetega tagatakse, et:
- (a) saav liige saab vähemalt selle finantsinstrumentide hinna, milles lepiti kokku kauplemise ajal;
  - (b) kohustust mittetäitva liikme päevane karistusmaks on sellisele liikmele piisavalt hoiatav;
  - (c) kui sisseostmine ei ole võimalik, on saavale liikmele makstav kompensatsioon suurem kui finantsinstrumentide hind, milles lepiti kokku kauplemise ajal, ning suurem kui kõnealuste instrumentide viimane kättesaadav hind kauplemiskohas, kus kauplemine toimus, ning see on kohustust mittetäitvale liikmele piisavalt hoiatav;
  - (d) lõikes 7 osutatud isikud, sealhulgas kesksed vastaspool, kes teostavad sisseostmise, avaldavad liikmetele selle teenuse tasud;
  - (e) kui muu isik kui kohustust mittetäitev liige teeb sisseostutehingu, korvab kohustust mittetäitev liige kõik tehingu sooritanud isiku makstud summad vastavalt lõigetele 3 ja 4.
6. CSDd, kesksed vastaspool, reguleeritud turud, mitmepoolsed ja organiseeritud kauplemissüsteemid kehtestavad protseduuri, mis võimaldab neil peatada iga liikme tegevuse, kes süstemaatiliselt ei suuda edastada lõikes 1 osutatud finantsinstrumente või raha kavandatud arvelduspäeval, ning teha avalikkusele isik teatavaks üksnes pärast kõnealusele liikmele võimaluse andmist esitada oma tähelepanekud.
7. Lõikeid 2–6 kohaldatakse kõigi artikli 5 lõikes 1 osutatud instrumentidega tehtud tehingute suhtes, **kui neid tehinguid tehakse** reguleeritud turgudel, **nende instrumentidega** kaubeldakse mitmepoolsetes või organiseeritud kauplemissüsteemides või kui neid kliirib keskne vastaspool.

Tehingute puhul, mida kliirib keskne vastaspool enne arveldamist väärtpaberiarveldussüsteemis,

- (a) **võtab lõigetes 3–5 osutatud meetmed keskne vastaspool;**

(b) käsitletakse keskset vastaspoolt saava poolena lõike 3 tähenduses ja keskne vastaspool nõuab alati, et kohaldatakse lõikes 3 määratletud sisseostuprotseduuri.

Tehingute puhul, mida ei kliiri keskne vastaspool, lisavad reguleeritud turud, mitmepoolsed ja organiseeritud kauplemissüsteemid oma sise-eeskirjadesse liikmetele kohustuse, mille kohaselt võidakse nende suhtes kohaldada lõigetes 3–5 osutatud meetmeid.

7 a. Kui tehing on seotud finantsinstrumendiga, millega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturul, jõustub käesolev artikkel 15 päeva möödumisel kavandatud arvelduspäevast, kui VKEde kasvuturg ei ole enne tehingu teostamist teavitanud liikmeid lühema tähtaja kohaldamisest.

8. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada süsteemi üksikasjad, millega jälgitakse arvelduse ebaõnnestumisi ja antakse aru lõikes 1 osutatud arvelduse ebaõnnestumiste kohta, samuti protseduuri üksikasjad, millega lihtsustatakse tehingute arveldamist pärast lõikes 2 osutatud arvelduse ebaõnnestumist ning lõigetes 3–5 osutatud meetmed. **Lõikes 2 osutatud protseduurid ja lõikes 4 osutatud päevane trahv vastab süüteo ulatusele, laadile ja raskusele.**

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 8

Jõustamine

1. Selle liikmesriigi asjaomane asutus, kelle õigusakte kohaldatakse CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi suhtes, on pädev tagama, et kohaldatakse artikleid 6 ja 7, ning jälgima kehtestatud karistusi tihedas koostöös artiklis 7 osutatud reguleeritud turgude, mitmepoolsete ja organiseeritud kauplemissüsteemide ning kesksete vastaspoolte järelevalve alal pädevate asutustega. Eriti jälgivad asutused artikli 7 lõigetes 2 ja 4 osutatud karistuste kohaldamist ja artikli 7 lõikes 6 osutatud meetmete rakendamist.
2. Selleks et tagada liidus ühtse, tõhusa ja toimiva järelevalvetava rakendamine seoses käesoleva määruse artiklitega 6 ja 7, võib ESMA **pärast konsulteerimist EKPSi liikmetega** anda välja suunised vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16.

III A PEATÜKK

SISENE ARVELDUS

Artikkel 8 a

Arvelduse täitjad

- 1. Arvelduse täitjad teatavad kord kvartalis pädevatele asutustele kõigi väärtpaberiarveldussüsteemi väliselt arveldatud tehingute koondmahu ja koguväärtuse.**

Pädevad asutused teavitavad ESMA-t kõigist tajutavatest süsteemsetest riskidest, mis võivad tuleneda sellest tegevusest.

- 2. ESMA töötab pärast EKPSi liikmetega konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustades sellise aruandluse sisu ja kohaldamisala.**

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

- 3. ESMA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud teadete ja avalikustamise vorming ja aeg, kajastades lõikes 2 osutatud regulatiivseid tehnilisi standardeid.**

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast regulatiivsete tehniliste standardite jõustumist].

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

III JAOTIS

VÄÄRTPABERITE KESKDEPOSITOORIUMID

I PEATÜKK

CSDDELE TEGEVUSLOA ANDMINE JA JÄRELEVALVE NENDE ÜLE

1. JAGU

CSDDELE TEGEVUSLUBADE ANDMISE JA JÄRELEVALVE EEST VASTUTAVAD ASUTUSED

Artikkel 9

Pädev asutus

Ilma et see piiraks EKPSi ja eurosüsteemi järelevalveülesandeid, mis on seotud TARGET2-Securities süsteemiga, annab väärtpaberite keskdepositooriumidele tegevusloa ja teostab tema üle järelevalvet selle liikmesriigi pädev asutus, kus ta on registreeritud.

Artikkel 10

Pädeva asutuse määramine

1. Iga liikmesriik määrab pädeva asutuse, kes vastutab käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmise eest seoses tema territooriumil registreeritud CSDdele tegevusloa andmise ja nende järelevalvega, ning kes teavitab vastavalt ESMA **ja EKPSi**.

Kui liikmesriik määrab rohkem kui ühe pädeva asutuse, määrab ta kindlaks nende vastavad ülesanded ja määrab ühe asutuse, kes vastutab koostöö eest teiste liikmesriikide pädevate asutuste, artiklis 11 osutatud asjaomaste asutuste, ESMA ja EBAGA, kui käesolevas määruuses on nii konkreetselt osutatud.

2. ESMA avaldab oma veebisaidil lõike 1 kohaselt määratud pädevate asutuste nimekirja.
3. Pädevatele asutustele antakse kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused.

Artikkel 11

Asjaomased asutused

1. Kui käesolevas määruuses on nii konkreetselt osutatud, on CSDdele tegevusloa andmise ja nende järelevalvega seotud järgmised asutused:

- (a) asutus, kes vastutab CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi järelevalve eest selles liikmesriigis, kelle õigust kohaldatakse kõnealuse väärtpaberiarveldussüsteemi suhtes;
  - (b) vajaduse korral liidus asuv keskpank, kelle juures arveldatakse CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi raha pool, või kui arveldamine toimub vastavalt IV jaotisele läbi krediidasutuse, see liidus asuv keskpank, kes on välja lasknud asjaomase raha.
- (b a) vajaduse korral selle liikmesriigi keskpank või pädevad asutused, kelle turule CSD osutab olulise tähtsusega teenuseid, mis on määratud kindlaks vastavalt artikli 22 lõikele 6.**

2. ESMA avaldab oma veebisaidil lõikes 1 osutatud asjaomaste asutuste nimekirja.

Artikkel 12

Koostöö asutuste vahel

1. Artiklites 9 ja 11 osutatud asutused ja ESMA teevad käesoleva määruse kohaldamisel tihedat koostööd, seda eriti artiklis 13 osutatud hädaolukordades. Vajaduse korral hõlmab kõnealune koostöö teisi ametiasutusi ja organeid, eriti neid, mis on asutatud või määratud vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ.

Et tagada liidus ühtse, tõhusa ja toimiva järelevalvetava rakendamine, sealhulgas asutuste vaheline artiklites 9 ja 11 osutatud koostöö eri hindamiste läbiviimisel, mida on vaja käesoleva määruse kohaldamiseks, võib ESMA **pärast konsulteerimist EKPSi liikmetega** anda välja artiklis 9 osutatud asutustele suunatud suunised vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16.

2. Pädevad asutused kaaluvad üldiste ülesannete täitmisel hoolikalt oma otsuste võimalikku mõju finantssüsteemi stabiilsusele kõikides teistes asjaomastes liikmesriikides, eriti artiklis 13 osutatud hädaolukordades, lähtudes teadaolevast teabest.

Artikkel 13

Hädaolukorrad

Olenemata direktiivi 98/26/EÜ artiklis 6 nimetatud teate esitamisest teavitavad artiklites 9 ja 11 osutatud asutused ESMA, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja üksteist viivitamata CSDga seotud mis tahes hädaolukorrast, sealhulgas muutustest finantsturgudel, millel võib olla ebasoodne mõju turulikviidsusele, **arvelduse vääringu stabiilsusele, keskpankade suutlikkusele teostada rahapoliitikat** ja finantssüsteemi stabiilsusele mis tahes liikmesriigis, kus CSD või üks tema liikmetest on registreeritud.

2. JAGU

CSDDELE TEGEVUSLOA ANDMISE TINGIMUSED JA MENETLUS

Artikkel 14

CSD-le tegevusloa andmine

1. Iga juriidiline isik, kes kuulub CSD määratluse alla, saab tegevusloa selle liikmesriigi pädevalt asutuselt, kus ta on registreeritud enne oma tegevuse alustamist.
2. Tegevusloaga ***hõlmatakse*** kõik lisa A ja B jaos sätestatud teenused, mida CSD-l on luba osutada, ***ning täpsustatakse, milliseid teenuseid CSD kavatseb osutada. Kui CSD kavatseb osutada uut teenust, mida ei osutatud tegevusloa andmise ajal, teatab ta sellest pädevale asutusele, et ajakohastada ESMA registrit kooskõlas artikliga 19. Kui nimetatud uut teenust ei ole sõnaselgelt loetletud lisa B jaos, taotleb CSD eelnevalt pädevalt asutuselt luba.***
3. CSD täidab pidevalt tegevusloa saamise tingimusi.

CSD teatab viivitamata pädevale asutusele kõigist olulistest muudatustest, mis mõjutavad tegevusloa andmisel nõutud tingimuste täitmist.

Artikkel 15

Tegevusloa andmise menetlus

1. Tegevusluba taotleb CSD esitab taotluse oma pädevale asutusele.
2. Tegevusloa taotlusele on lisatud kogu teave, mida on pädeval asutusel vaja veendumaks, et taotluse esitanud CSD on tegevusloa andmise ajaks kehtestanud kõik vajalikud menetlused, mida on vaja käesoleva määrusega kehtestatud kohustuste täitmiseks. Tegevusloa taotlus sisaldab tegevuskava, kus esitatakse kavandatavad tegevusvaldkonnad ja CSD organisatsiooniline struktuur.
3. 20 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist hindab pädev asutus, kas taotlus on nõuetekohane. Juhul kui taotlus ei sisalda kõiki vajalikke andmeid, määrab pädev asutus tähtaja, mille jooksul tegevusluba taotleb CSD peab esitama lisateavet. Pädev asutus teatab tegevusluba taotlevale CSD-le, kui taotlus loetakse olevat nõuetekohane.
4. Pärast taotluse nõuetekohaseks lugemist edastab pädev asutus kogu taotluses sisalduva teabe artiklis 11 osutatud asjaomastele asutustele ja konsulteerib nendega seoses tegevusluba taotleva CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi näitajatega.
5. Pädev asutus konsulteerib enne taotluse esitanud CSD-le tegevusloa andmist teise asjaomase liikmesriigi pädevate asutustega järgmistel juhtudel:
  - (a) CSD on teises liikmesriigis tegevusloa saanud CSD tütarettevõtja;

- (b) CSD on teises liikmesriigis tegevusloa saanud CSD ematettevõtja tütarettevõtja;
- (c) CSDd kontrollivad samad füüsilised või juriidilised isikud, kes kontrollivad teises liikmesriigis tegevusloa saanud CSDd.

Esimeses lõigus osutatud konsulteerimine hõlmab järgmist:

- (a) artikli 25 lõikes 4 osutatud aktsionäride ja liikmete sobivus ning nende isikute maine ja kogemused, kes tegelikult juhivad CSD tegevust, kui kõnealused aktsionärid, liikmed ja isikud on CSD-l ja teises liikmesriigis tegevusloa saanud CSD-l samad;
  - (b) kas lõikes 5 osutatud suhted teises liikmesriigis tegevusloa saanud CSD ja tegevusloa taotleva CSD vahel ei mõjuta negatiivselt viimase võimet täita käesoleva määruse nõudeid.
6. Pädev asutus teavitab **kolme** kuu jooksul alates nõuetekohase taotluse esitamisest kirjalikult taotluse esitanud CSDd ammendavalt põhjendatud otsusega, kas tegevusloa on antud või sellest on keeldutud.
7. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada teavet, mille tegevusloa taotleja CSD esitab tegevusloa taotluses pädevale asutusele.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

8. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada tegevusloa andmise standardvormid ja -ankeedid ja menetlused.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 16

Tegevusloa ulatus

1. Tegevusloa saanud CSD tegevus on piiratud kõnealuse loaga hõlmatud teenuste osutamisega.
2. **Väärtpaberiarveldussüsteemid, mida korraldab muu üksus kui** loa saanud CSD,

keskne vastaspool või keskpank, teatavad igal aastal pädevatele asutustele kõigi arveldatud tehingute koondmahu ja koguväärtuse.

3. Tegevusloa saanud CSD ei võta mis tahes riskipositsiooni, mis on seotud panganduskõrvalteenuste osutamisega krediidiasutuse poolt, kes on määratud selliseid teenuseid osutama vastavalt IV jaotisele.
4. Tegevusloa saanud CSD-l võib olla osalus ainult juriidilises isikus, kelle tegevus on piiratud lisa A ja B jaos sätestatud teenuste osutamisega.

Artikkel 17

Tegevuse ja teenuste laiendamine ja edasiandmine

1. Tegevusloa saanud CSD esitab loa saamiseks taotluse selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus ta on registreeritud, kui ta soovib kolmandale isikule anda edasi põhiteenuse osutamise vastavalt artiklile 28 või laiendada oma tegevust ühele või mitmele järgmisest:
  - (a) täiendavad lisa A ja B jaos **sõnaselgelt sätestamata** põhi- ja kõrvalteenused, mida esimene tegevusluba ei hõlma;
  - (b) teise väärtpapieriarveldussüsteemi korraldamine;
  - (c) oma väärtpapieriarveldussüsteemi raha poole või selle osa arveldamine teise keskpanga juures;
  - (d) mis tahes **sellise koostalitlusvõimelise ühenduse või CSDde** vahelise **kohandatud** ühenduse loomine, **mis hõlmab riski ülekandmist CSDde vahel.**
2. Lõike 1 kohasel tegevusloa andmisel järgitakse artiklis 15 sätestatud menetlust.

Pädev asutus teatab tegevusluba taotlevale CSD-le kolme kuu jooksul pärast nõuetekohase taotluse esitamist, kas tegevusluba antakse või mitte.

2 a. Tegevusloa saanud CSD teavitab päritoluliikmesriigi pädevat asutust, millal ta soovib luua CSDde vahelise standardühenduse.

2 b. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, millal tähendab CSDde vaheline kohandatud ühendus riski ülekandmist CSDde vahel.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist].

Komisjonile antakse delegeeritud õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 18

Loa kehtetuks tunnistamine

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kus CSD on registreeritud, tunnistab loa kehtetuks iga järgmise asjaolu korral:
  - (a) kui CSD ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, loobub selgesõnaliselt tegevusloast või ei ole eelmise kuue kuu jooksul teenuseid osutanud ega tegelenud äritegevusega;
  - (b) kui CSD on saanud loa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaseaduslikul viisil;
  - (c) kui CSD ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba anti, ning ta ei ole kehtestatud aja jooksul võtnud pädeva asutuse nõutud parandusmeetmeid;
  - (d) kui CSD on jämedalt ja järjekindlalt rikkunud käesolevas määruses sätestatud nõudeid.
2. Sellest hetkest, kui pädev asutus saab teada ühest lõikes 1 osutatud asjaolust, konsulteerib ta viivitamata artiklis 11 osutatud asjaomaste asutustega seoses vajadusega tunnistada tegevusluba kehtetuks, välja arvatud juhul, kui selline otsus on vaja teha kiiresti.
3. ESMA või iga teine artiklis 11 osutatud asjaomane asutus võib mis tahes ajal nõuda, et selle liikmesriigi pädev asutus, kus CSD on registreeritud, kontrollib, kas CSD täidab veel tegevusloa andmise aluseks olevaid nõudeid.
4. Pädev asutus võib loa kehtetuks tunnistamist piirata teatava teenuse, tegevuse või finantsinstrumendiga.

Artikkel 19

Väärtpaberite keskdepositooriumide register

1. Pädevate asutuste poolt artiklite 14, 17 ja 18 kohaselt tehtud otsused edastatakse viivitamata ESMA-le.
2. Keskpangad teatavad viivitamata ESMA-le kõigist nende korraldatavatest CSDdest.
3. Iga CSD, kes tegutseb vastavalt käesolevale määrusele ja kellele on antud tegevusluba või keda on tunnustatud vastavalt artiklitele 14, 17 ja 23, kantakse nimekirja, milles täpsustatakse teenused ja finantsinstrumentide klassid, mille kohta CSD-le on tegevusluba antud. Nimekiri hõlmab CSD teises liikmesriigis tegutsevaid filiaale, CSDde vahelisi ühendusi **ja liikmesriike, kus on kasutatud artiklit 28 a jagatud teenuste kohta**. ESMA avaldab nimekirja asjaomasel veebilehel ja ajakohastab seda.
4. Artiklis 9 osutatud pädevad asutused teavitavad ESMAt CSDna tegutsevatest

asutustest 90 päeva jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

3. JAGU

CSDDE JÄRELEVALVE

Artikkel 20

Läbivaatamine ja hindamine

1. Pädev asutus kontrollib vähemalt igal aastal, kuivõrd CSD rakendatud eeskirjad, strateegiad, menetlused ja süsteemid vastavad käesolevale määrusele ning hindab CSD olemasolevaid või võimalikke riske **või olemasolevaid või võimalikke seonduvaid riske**.
2. Pädev asutus kehtestab lõikes 1 osutatud läbivaatamise ja hindamise sageduse ja ulatuse, võttes arvesse asjaomase CSD tegevuse mahtu, süsteemset olulisust, laadi, ulatust ja keerukust. Läbivaatamine ja hindamine peavad toimuma vähemalt igal aastal.
3. Pädev asutus **kontrollib** CSDd kohapeal **■**.
4. Lõikes 1 osutatud läbivaatamise ja hindamise käigus konsulteerib pädev asutus varakult artiklis 11 osutatud asjaomaste asutustega seoses CSD korraldatava väärtpaperiarveldussüsteemi toimimisega.
5. Pädev asutus **arutab korrapäraselt ja teavitab** artiklis 11 osutatud asjaomaseid asutusi vähemalt korra aastas lõikes 1 osutatud läbivaatamise ja hindamise tulemustest, sealhulgas mis tahes parandusmeetmetest või karistustest.
6. Lõikes 1 osutatud läbivaatamise ja hindamise käigus varustavad pädevad asutused, kes vastutavad nende CSDde järelevalve eest, kellel säilivad artikli 15 lõike 5 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud suhted, üksteist nende tööd lihtsustava kogu olulise teabega.
7. Pädevad asutused nõuavad, et käesoleva määruse nõuetele mittevastav CSD võtaks varakult vajalikud meetmed olukorra parandamiseks.
8. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada järgmist:
  - (a) teave, mille CSD esitab pädevale asutusele lõikes 1 osutatud läbivaatamise eesmärgil;
  - (b) teave, mille pädev asutus esitab lõikes 5 osutatud asjaomastele asutustele;
  - (c) teave, mille lõikes 6 osutatud pädevad asutused esitavad üksteisele.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile

hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

9. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulterimist** välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada lõike 8 esimeses lõigus osutatud teabeesituse standardvormid ja -ankeedid ning menetlused.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

4. JAGU

TEENUSTE OSUTAMINE TEISES LIIKMESRIIGIS

Artikkel 21

Vabadus osutada teenuseid teises liikmesriigis

1. Tegevusloa saanud CSD võib tegutseda liidu territooriumil **muu hulgas** filiaali asutamise teel ■, tingimusel et tegevusluba **või artiklis 17 sätestatud teatamise kord** hõlmab asjaomaseid tegevusi.
2. Iga CSD, kes esmakordselt soovib teise liikmesriigi territooriumil **asutada filiaali** või soovib muuta **selle filiaali** osutatavaid teenuseid, edastab oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele **ja artiklis 11 osutatud asjaomastele asutustele** järgmise teabe:
  - (a) liikmesriik, kus ta kavatses tegutseda;
  - (b) tegevuskava, milles on märgitud eelkõige teenused, mida ta kavatses osutada, **ja vääring või vääringud, mida ta käitleb**;
  - (c) filiaali organisatsioonistruktuur ja filiaali juhtimise eest vastutavate isikute nimed.
3. Kolme kuu jooksul alates lõikes 2 osutatud teabe saamisest edastab pädev asutus kõnealuse teabe **artiklis 11 osutatud asutustele ning** vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, välja arvatud juhul, kui võttes arvesse kavandatud teenuste osutamist, on tal põhjust kahelda vastuvõtvas liikmesriigis teenuseid osutada sooviva CSD finantsseisundi või haldusstruktuuri sobivuses.
4. Kui CSD pädev asutus **otsustab vastavalt lõikele 3 mitte edastada kogu lõikes 2 osutatud** teavet vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, **teeb ta seda vastuvõtva liikmesriigi pädeva astutuse taotluse alusel siiski. Kui sellise taotluse alusel**

vahetatakse teavet, ei anna vastuvõtva riigi pädev asutus välja lõike 5 punktis a osutatud teadet.

5. CSD võib **asutada** vastuvõtvas liikmesriigis **filiaali** järgmistel tingimustel:
  - (a) pärast vastuvõtva liikmesriigi pädevalt asutuselt teate saamist, milles viimane tunnistab lõikes 3 osutatud teate saamist;
  - (b) kui teadet ei saada, kaks kuud pärast lõikes 3 osutatud teate edastamist.
- 5 a. **Kui CSD soovib esimest korda osutada teise liikmesriigi territooriumil teenuseid ilma filiaali asutamata või soovib muuta seal osutatavaid teenuseid, edastab ta pädevale asutusele selles liikmesriigis, kus ta on registreeritud, lõike 2 punktides a ja b osutatud teabe. Ühe kuu jooksul teabe saamisest edastab pädev asutus selle vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele. Pärast seda võib CSD alustada asjaomase investeerimisteenuse või -teenuste osutamist vastuvõtvas liikmesriigis.**
6. Kui vastavalt lõikele 2 edastatud teave muutub, saadab CSD kõnealuse muutuse kohta päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kirjaliku teate vähemalt üks kuu enne kõnealuse muudatuse rakendamist. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab sellest muutusest **viivitamata** ka vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.

Artikkel 22

Päritolu- ja vastuvõtva **liikmesriigi** asutuste koostöö **ja vastastikune hindamine**

1. Kui ühes liikmesriigis tegevusloa saanud CSD on asutanud filiaali teises liikmesriigis, võib CSD päritoluliikmesriigi pädev asutus oma kohustuste täitmisel, olles teavitanud vastuvõtva liikmesriigi pädevat asutust, teostada kõnealuses filiaalis kohapealseid kontrolle.
2. Vastuvõtva või **päritoluliikmesriigi** pädevad asutused võivad nõuda, et vastavalt artiklile 21 teenuseid osutav CSD esitaks neile regulaarselt aruandeid oma tegevuse kohta kõnealuses vastuvõtvas liikmesriigis, eriti statistiliste andmete kogumise eesmärgil. **Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused edastavad päritoluliikmesriigi pädevate asutuste taotluse korral need regulaarsed aruanded päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.**
3. CSD päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel ja **viivitamata** emitentide ja selle CSD korraldatavate väärtpaberiarveldussüsteemide liikmete nimed, kes osutab teenuseid kõnealuses vastuvõtvas liikmesriigis, ning muu olulise teabe selle CSD tegevuse kohta vastuvõtvas liikmesriigis, **eeskätt ebasoodsat arengut, riskihindamiste tulemusi ja parandusmeetmeid käsitleva teabe, et kooskõlastada vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutustega järelevalvet.**
4. Kui, võttes arvesse väärtpaberituru olukorda vastuvõtvas liikmesriigis, filiaali asutanud CSD tegevus või koostalitlusvõimelised ühendused teiste CSDde või väärtpaberiarveldussüsteemidega kõnealuses vastuvõtvas liikmesriigis on muutunud

oluliselt tähtsaks väärtpaberituru toimimise ja investorikaitse seisukohast, kehtestavad päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused koostöökorra seoses kõnealuse CSD tegevuse järelevalvega vastuvõtvas liikmesriigis.

5. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on selged ja tõendatavad põhjused uskuda, et tema territooriumil vastavalt artiklile 21 teenuseid osutav CSD ei täida käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, edastab ta need leiud päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

Kui päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetest hoolimata või selliste meetmete ebapiisavaks osutumise tõttu tegutseb CSD jätkuvalt käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi eirates, võtab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist **tihedas koostöös vastuvõtva liikmesriigi artiklis 11 osutatud asjaomaste asutustega** kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud käesoleva määruse järgimise tagamiseks vastuvõtva liikmesriigi territooriumil. Nendest meetmetest teatatakse viivitamata ESMA-le.

Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks ESMA-le, kes võib võtta meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.

- 5 a. Kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 8 lõike 1 punktiga e ja artikliga 30 kutsub ESMA pärast konsulteerimist EKPSi liikmetega igal aastal kokku kõik huvitatud pädevad asutused, et koostada vastastikused eksperdihinnangud kõigi pädevate asutuste tegevuse kohta, mis puudutab püriülese tegevuse või koostalitlust võimaldavate ühendustega CSDde järelevalvet. Vajaduse korral küsib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ka määruse nr 1095/2010 artiklis 37 osutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogu nõuandeid või arvamust.*

6. *ESMA töötab pärast konsulteerimist EKPSi liikmetega välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud* seoses meetmetega kriteeriumide kehtestamiseks, mille kohaselt CSD tegevust vastuvõtvas liikmesriigis võiks käsitada väärtpaberituru toimimise ja investorikaitse seisukohast kõnealuses vastuvõtvas liikmesriigis olulist tähtsust omavana.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

7. ESMA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada standardvormid, -ankeedid ja -menetlused seoses lõigetes 1, 3 ja 5 osutatud koostöökorraga.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

5. JAGU

SUHTED KOLMANDATE RIIKIDEGA

Artikkel 23

Kolmandad riigid

1. Kolmandas riigis registreeritud CSD võib osutada CSD-teenuseid kas filiaali kaudu või otse liidus registreeritud emitentidele ja liikmetele seoses nende tegevusega liidus ning võib luua ***kohandatud ühendusi, millega kaasneb riski ülekandmine, või koostalitlusvõimelisi ühendusi*** liidus registreeritud CSDga üksnes juhul, kui ESMA on kõnealust CSDd tunnustanud.
  - 1 a. Liidus registreeritud ja tegevusloa saanud CSD võib säilitada ühenduse kolmanda riigi CSDga või selle luua vastavalt artiklis 45 sätestatud protseduurile.***
2. Pärast konsulteerimist lõikes 3 osutatud asutustega tunnustab ESMA kolmandas riigis registreeritud CSDd, kes on taotlenud tunnustamist lõikes 1 osutatud teenuste osutamiseks, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - (a) komisjon on võtnud vastu otsuse vastavalt lõikele 6;
  - (b) CSD suhtes kohaldatakse tõhusat tegevuslubade andmise menetlust, järelevalvet ***või keskpanga järelevalvet, kui väärtpaberiarveldussüsteemi korraldab keskpank***, et tagada täielik vastavus kolmandas riigis kehtivatele usaldatavusnõuetele;
  - (c) vastavalt lõikele 7 on kehtestatud ESMA ja kõnealuse kolmanda riigi ***asjaomaste*** asutuste vahelise koostöö kord.
3. Lõikes 2 osutatud tingimuste täitmise hindamisel konsulteerib ESMA järgmiste asutustega:
  - (a) selle liikmesriigi pädevad asutused, kus kolmanda riigi CSD kavatseb CSD-teenuseid osutada;
  - (b) pädevad asutused, kes teostavad järelevalvet nende liidus registreeritud CSDde üle, kellega on ühenduse loonud kolmanda riigi CSD;
  - (c) artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud asutused;
  - (d) kolmanda riigi asutus, kes on pädev andma tegevuslubasid CSD-le ja teostama tema üle järelevalvet.

4. Lõikes 1 osutatud CSD esitab tunnustuse saamiseks taotluse ESMA-le.

Taotlev CSD esitab ESMA-le tunnustamiseks vajalikuks peetava kogu teabe. 30 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist hindab ESMA, kas taotlus on nõuetekohane. Juhul kui taotlus ei sisalda kõiki vajalikke andmeid, määrab ESMA taotlevale CSD-le tähtaja lisateabe esitamiseks.

Tunnustamise otsus põhineb lõikes 2 sätestatud kriteeriumidel.

ESMA teavitab kuue kuu jooksul alates nõuetekohase taotluse esitamisest kirjalikult taotluse esitanud CSDd ammendavalt põhjendatud otsusega, kas tunnustus on antud või sellest on keeldutud.

5. ESMA vaatab *pärast* lõikes 3 osutatud asutustega *konsulterimist* läbi kolmandas riigis registreeritud CSD tunnustamise, kui kõnealune CSD laiendab liidus lõikes 1 osutatud teenuseid vastavalt lõigetes 1–4 kehtestatud menetlusele.

ESMA tunnistab kõnealuse CSD tunnustamise kehtetuks, kui lõike 2 kohased tingimused ja nõuded ei ole enam täidetud või artiklis 18 osutatud asjaolude korral.

6. Komisjon võib võtta vastu otsuse vastavalt artiklis 66 osutatud menetlusele, otsustades, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekorraga tagatakse, et kõnealuses kolmandas riigis tegevusloa saanud CSD täidab juriidiliselt siduvaid nõudeid, *mis põhinevad rahvusvaheliselt kokkulepitud CPSS-IOSCO standarditel, millel on samaväärne mõju* käesolevas määruses sätestatud nõuetega, *ning* et nende CSDde suhtes kohaldatakse *selles kolmandas riigis* pidevalt tõhusat järelevalvet ja sätete jõustamist ■ .

7. Vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 33 lõikele 1 kehtestab ESMA selliste kolmandate riikide asjaomaste pädevate asutustega koostöö tegemise korra, mille õigus- ja järelevalveraamistik on tunnistatud vastavalt lõikele 6 käesoleva määrusega samaväärseks. Kõnealuse korraga täpsustatakse vähemalt järgmist:

- (a) ESMA ja asjaomaste kolmandate riikide pädevate asutuste vahelise teabevahetuse mehhanism, sealhulgas juurdepääs kogu teabele, mida ESMA küsib kolmandas riigis tegevusloa saanud CSDde kohta;
- (b) mehhanism ESMA koheseks teavitamiseks, kui kolmanda riigi pädev asutus leiab, et tema järelevalve alla kuuluv CSD ei täida tegevusloa saamise tingimusi või ei järgi *muud kohaldatavast õigust*;
- (c) järelevalvetegevuse koordineerimise menetlused, sealhulgas vajaduse korral kohapealsed kontrollid.

Kui koostöökorraga on ette nähtud, et liikmesriigid edastavad isikuandmeid, järgitakse sellise edastamise puhul direktiivi 95/46/EÜ sätteid, ning kui koostöökorraga on ette nähtud, et ESMA edastab isikuandmeid, järgitakse selle puhul määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid.

- 7 a. ***Kui kolmandas riigis registreeritud CSD-le on antud tegevusluba teenuste osutamiseks liidus, kohaldatakse artiklit 21.***
8. Komisjonile antakse volitused võtta meetmete kohta artikli 64 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada teenused, mille jaoks kolmandas riigis registreeritud CSD peab taotlema ESMA-poolset tunnustamist vastavalt lõikele 1, ning teave, mille taotluse esitanud CSD esitab ESMA-le oma tunnustamise taotluses vastavalt lõikele 4.

II PEATÜKK

NÕUDED CSDDELE

1. JAGU

ORGANISATSIOONILISED NÕUDED

Artikkel 24

Üldsätted

1. CSD-l on kindel juhtimiskord, mis hõlmab selgesti määratletud, läbipaistvate ja järjepidevate vastutusosaladega selget organisatsioonilist struktuuri, tõhusat menetlust riskide või võimalike riskide tuvastamiseks, juhtimiseks, jälgimiseks ja nendest teatamiseks, sobivat tasustamispoliitikat ning sisekontrollimehhanisme, sealhulgas usaldusväärset haldus- ja arvestuskorda.
2. CSD võtab vastu piisavalt tõhusad põhimõtted ja protseduurid, millega tagatakse käesoleva määruse järgimine, sealhulgas see, et tema juhid ja töötajad täidavad käesoleva määruse kõiki sätteid.
3. CSD-l on kirjalikud ning tõhusad organisatsioonilist ja halduskorda käsitlevad eeskirjad, et tuvastada ja lahendada võimalikud sisemised huvide konfliktid, sealhulgas konfliktid, kuhu on kaasatud juhid, töötajad, juhatuse liikmed või mis tahes isikud, kes on otseselt või kaudselt nendega seotud, ning nende liikmed või kliendid. Ta rakendab nõuetekohast konfliktide lahendamise protseduuri võimalike huvide konfliktide tekkimise korral.
4. CSD avalikustab oma juhtimiskorra ja tegevuse eeskirjad.
5. CSD-l on asjakohased protseduurid töötajate jaoks, et teatada asutusesiseselt spetsiaalse kanali kaudu võimalikest rikkumistest.
6. CSDd auditeeritakse sageli ja sõltumatult. Kõnealuste auditite tulemused edastatakse juhtivale organile ja ***artiklis 26 nimetatud kasutajate komiteele ning*** need tehakse

kättesaadavaks pädevale asutusele.

7. CSD, mis on kapitaliosaluse kaudu seotud teise CSD, finantsvaldusettevõtja või krediidasutusega, nagu osutatud IV jaotises, võtab vastu üksikasjalikud põhimõtted ja protseduurid, täpsustades, kuidas käesolevas artiklis sätestatud nõudeid kohaldatakse grupi ja grupi eri üksuste suhtes.
8. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 1 osutatud CSDde riskide kontrollivahendid ning nende riskidega seotud võtmetöötajate vastutusvaldkonnad, lõikes 3 osutatud võimalikud huvide konfliktid ning lõikes 6 osutatud auditeerimismeetodid nii CSD kui ka grupi tasandil.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 25

Kõrgem juhtkond, juhtiv organ ja aktsionärid

1. CSD kõrgem juhtkond on piisavalt hea mainega ja kogenud, et tagada CSD kindel ja usaldusväärne juhtimine.
2. CSD juhtiva organi liikmetest vähemalt ■ kaks liiget ■ on sõltumatud liikmed. **Artiklis 26 osutatud kasutajate komitee määrab CSD juhtiva organi liikme ametisse vähemalt ühe oma kasutajast liikme.**
3. Juhtiva organi sõltumatute ja juhtkonda mittekuuluvate liikmete tasustamist ei seota CSD majandustulemustega.
4. **Pädevad asutused nõuavad, et juhtiv organ ning selle ametisemääramise komiteed võtavad juhtiva organi liikmete valikul ühe kriteeriumina arvesse mitmekesisust.** Juhtiv organ moodustatakse sobivatest liikmetest, nii et asjakohaselt on esindatud üksuse ja turu eri oskused, kogemused ja teadmised. **Elkõige kehtestab juhtiv organ poliitika, mis soodustab juhtkonnas soolist, vanuselist, geograafilist, hariduslikku ja ametialast mitmekesisust, ning võtab konkreetseid meetmeid selleks, et saavutada juhtivas organis tasakaalustatud esindatus. Nendeks konkreetseteks meetmeteks võivad olla näiteks ametisemääramise komiteede koolitus, pädevate kandidaatide nimekirjade koostamine ja sellise ametisemääramise poliitika rakendamine, kus mõlemast soost oleks esindatud vähemalt üks kandidaat.**
5. CSD määrab selgelt kindlaks juhtiva organi ülesanded ja kohustused ning teeb pädevale asutusele **ja audiitorile** kättesaadavaks juhtiva organi koosolekute protokollid.
6. CSD aktsionärid ja liikmed, kellel on võimalik otseselt või kaudselt kontrollida CSD

juhtimist, on sobivad tagamaks CSD kindel ja usaldusväärne juhtimine.

7. CSD teeb järgmist:
  - (a) avalikustab ja esitab pädevale asutusele teabe, mis käsitleb CSD omandisuhteid, eelkõige nende isikute nimed ja osaluse suurus, kelle positsioon võimaldab neil kontrollida CSD tegevust;
  - (b) teavitab pädevat asutust omandiõiguse ülekandmisest, mis toob kaasa muudatused nende isikute ringis, kellel on kontroll CSD tegevuse üle, ja avalikustab selle.
8. Pädev asutus teeb 60 tööpäeva jooksul alates lõikes 7 osutatud teabe saamisest otsuse kavandatud muudatuste kohta CSD kontrollis. Pädev asutus keeldub CSD kontrolli osas kavandatud muudatuste heakskiitmisest, kui on objektiivne ja tõendatud alus arvata, et need ohustavad CSD kindlat ja usaldusväärset juhtimist või CSD võimet järgida käesolevat määrust.

Artikkel 26

Kasutajate komitee

1. CSD loob iga tema korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks kasutajate komitee, kuhu kuuluvad emitentide, selliste väärtpaberiarveldussüsteemide liikmete *ja eri liiki väärtpaberite omanike* esindajad. Kasutajate komitee nõuandmine on sõltumatu CSD juhtkonna mis tahes otsesest mõjust.
2. CSD määrab kindlaks iga loodud kasutajate komitee ülesanded, kehtestab sõltumatuse tagamiseks vajaliku juhtimis- ja tegevuskorra, samuti vastuvõtukriteeriumid ja kasutajate komitee liikmete valimise mehhanismi. Juhtimiskord on avalik ning sellega tagatakse, et kasutajate komitee annab otse aru juhtivale organile ja ta peab korrapäraselt koosolekuid.
3. Kasutajate komitee nõustab CSD juhtivat organit peamistes nende liikmeid mõjutavates küsimustes, sealhulgas emitentide või liikmete lubamine nende vastavatesse väärtpaberiarveldussüsteemidesse *ja* teenuste tase ■ .
- 3 a. *Kasutajate komitee võib esitada juhtivale organile arvamuse, mis sisaldab üksikasjalikke põhjendusi CSD hinnapoliitika kohta.*
4. Ilma et see piiraks pädevate asutuste õigust olla nõuetekohaselt teavitatud, kehtib kasutajate komitee liikmete suhtes konfidentsiaalsusnõue *nendes aspektides, mis ei mõjuta arveldamistingimusi*. Kui kasutajate komitee eesistuja otsustab, et teatavas küsimuses on liikmel huvide konflikt või et see võib tekkida, ei lubata asjaomasel liikmel selle küsimuse *arutamisel osaleda ega selle* üle hääletada.
5. CSD teavitab pädevat asutust kohe mis tahes küsimusest, mille puhul juhtiv organ otsustab, et ta ei järgi kasutajate komitee nõu.

Artikkel 27

Andmete säilitamine

1. CSD säilitab kõik dokumendid osutatud teenuste ja sooritatud tegevuste kohta, et pädev asutus saaks jälgida käesoleva määruse nõuete täitmist. ***Ta säilitab neid vähemalt viis aastat. Kui pädev asutus alustab uurimist, pikeneb see ajavahemik automaatselt, et tagada asjaomaste dokumentide säilitamine, kuni uurimine on lõpetatud. Liikmesriigid võivad nõuda, et see periood oleks pikem kui viis aastat.***
2. CSD teeb lõikes 1 osutatud andmed taotluse korral pädevale asutusele ja artiklis 11 osutatud asjaomastele asutustele ***ja muule liikmesriigi asutusele, millel on kõnealuste andmetega otseselt seotud seaduslikud volitused***, nende ülesannete täitmiseks kättesaadavaks.
3. ESMA töötab ***pärast*** EKPSi liikmetega ***konsulteerimist*** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 1 osutatud nende andmete üksikasjad, mida tuleb säilitada, kontrollimaks CSDde vastavust käesoleva määruse sätetele.

ESMA esitab kõnealused eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

4. ESMA töötab ***pärast*** EKPSi liikmetega ***konsulteerimist*** välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada lõikes 1 osutatud nende andmete vorming, mida tuleb säilitada, kontrollimaks CSDde vastavust käesoleva määruse sätetele.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 28

Tegevuse edasiandmine

1. Kui CSD annab teenuste osutamise või tegevuste sooritamise edasi kolmandale isikule, peab ta jätkuvalt vastutama kõikide käesoleva määruse kohaste kohustuste täitmise eest ning igal ajal täitma järgmisi tingimusi:
  - (a) tegevuse edasiandmisega ei kaasne vastutuse delegeerimist;
  - (b) CSD ning liikmete ja emitentide suhe ning CSD kohustused nende ees ei muutu;
  - (c) CSD-le tegevusloa andmise tingimuste täitmine ei muutu;

- (d) tegevuse edasiandmine ei takista järelevalvefunktsiooni täitmist, sealhulgas kohapealset juurdepääsu, et saada mis tahes olulist teavet, mida on vaja selle funktsiooni täitmiseks;
- (e) tegevuse edasiandmise tulemusel ei jäeta CSDd kõrvale süsteemidest ega kontrollidest, mis on vajalikud tema riskide juhtimiseks;
- (f) CSD säilitab vajalikud oskused ja vahendid osutatud teenuste kvaliteedi ning teenuse osutaja organisatsiooni ja kapitali sobivuse hindamiseks, et teostada edasiantud teenuste üle tõhusat järelevalvet ja juhtida tegevuse edasiandmisega seotud riske;
- (g) CSD-l on vahetu juurdepääs edasiantud tegevusi käsitlevale asjakohasele teabele;
- (h) teenuse osutaja teeb seoses edasiantud tegevusega pädeva asutuse ja artiklis 11 osutatud asjaomaste asutustega koostööd;
- (i) CSD tagab, et teenuse osutaja järgib *asjaomase* andmekaitset *käsitleva õigusega* kehtestatud nõudeid, mida kohaldataks juhul, kui teenuse osutaja oleks registreeritud liidus. CSD vastutab selle tagamise eest, et need nõuded on kehtestatud pooltevahelise lepinguga ning et nende nõuete täitmist jätkatakse.
2. CSD määratleb kirjalikus lepingus enda ja teenuse osutaja õigused ja kohustused. Tegevuse edasiandmise leping hõlmab CSD võimalust leping lõpetada.
3. CSD teeb taotluse korral pädevale asutusele ja artiklis 11 osutatud asjaomastele asutustele kättesaadavaks kogu teabe, mida on vaja, et nad saaksid hinnata edasiantud tegevuste vastavust käesoleva määruse nõuetele.
4. Põhiteenuse edasiandmiseks on vastavalt artiklile 17 vaja pädeva asutuse luba.
5. Lõikeid 1–4 ei kohaldata, kui CSD annab osa oma teenuseid või tegevusi edasi avaliku sektori asutustele ning kui tegevuse edasiandmise suhtes kohaldatakse vastavat õigus-, regulatiivset ja tegevusraamistikku, milles on ühiselt kokku leppinud ja allkirjastanud avaliku sektori asutus ja asjaomane CSD, ning mille on heaks kiitnud pädev asutus käesolevas määruses sätestatud nõuete alusel.

Artikkel 28 a

Jagatud teenused

1. ***Lükkmesriigid võivad näha ette CSDst erineva isiku, kes vastutab kannete sisestamise eest väärtpaberikontodele CSD tasandil.***
- Kui liikmesriigid näevad ette kõnealused jagatud teenused, kohaldatakse käesoleva määruse sätteid vajaduse korral ka sellele teisele isikule.***
2. ***Kui liikmesriigid näevad lõike 1 kohaselt ette jagatud teenused, määravad nad oma õiguses kindlaks kohaldatavad nõuded, sealhulgas käesoleva määruse kohased***

nõuded.

3. *Kui liikmesriigid näevad lõike 1 kohaselt ette jagatud teenused, teatavad nad sellest vastavalt komisjonile ja ESMA-le. ESMA lisab jagatud teenuseid puudutava teabe artiklis 19 osutatud väärtpaberite keskdepositooriumide registrisse.*

2. JAGU

ÄRITEGEVUSE EESKIRJAD

Artikkel 29

Üldsätted

1. CSD on kavandatud tema liikmete ja tema teenindatava turu vajadusi silmas pidades.
2. CSD-l on selgelt määratletud, mõõdetavad ja saavutatavad eesmärgid, nt teenuse miinimumtase, riskijuhtimise väljavaated ja äritegevuse prioriteetidid.
3. CSD-l on läbipaistvad kaebuste lahendamise eeskirjad.

Artikkel 30

Osalusnõuded

1. CSD-l on iga tema korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi **ja kõigi muude tema osutatavate teenuste** kohta osalemise avalikud kriteeriumid, mis võimaldavad õiglast ja avatud juurdepääsu. Need kriteeriumid on läbipaistvad, objektiivsed ja mitte-diskrimineerivad, et tagada CSD-le õiglane ja avatud juurdepääs, **võttes seejuures nõuetekohaselt arvesse riske finantsstabiilsusele ja turgude tõrgeteta toimimist**. Juurdepääsu piiravate kriteeriumide kasutamine on lubatud üksnes juhul, kui sellega põhjendatult **kontrollitakse täpsustatud** CSD riski. **Väärtpaberiarveldussüsteemile juurdepääsu kriteeriumid peavad olema kooskõlas direktiiviga 98/26/EÜ.**
2. CSD käsitleb juurdepääsutaotlusi kiiresti, vastates sellisele taotlusele vähemalt ühe kuu jooksul, ning teeb juurdepääsutaotluste käsitlemise protseduuri avalikkusele kättesaadavaks.
3. CSD võib keelduda lõikes 1 osutatud tingimusi täitvatele liikmele juurdepääsu andmisest üksnes siis, kui ta seda kirjalikult nõuetekohaselt põhjendab, lähtudes põhjalikust riskianalüüsist.

Keeldumise korral on taotleval liikmel õigus esitada juurdepääsu andmisest keelduva CSD pädevale asutusele kaebus.

Asjaomane pädev asutus vaatab kaebuse nõuetekohaselt läbi, hinnates keeldumise põhjuseid, ning esitab taotluse esitanud liikmele põhjendatud vastuse.

Vastutav pädev asutus konsulteerib kaebuse hindamisel taotleva liikme registreerimiskohajärgse pädeva asutusega. Kui taotleva liikme pädev asutus ei nõustu esitatud hinnanguga, suunatakse küsimus ESMA-le, kes võib toimida vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele.

Kui leitakse, et CSD keeldumine taotluse esitanud liikmele juurdepääsu andmiseks ei ole põhjendatud, annab vastutav pädev asutus välja korralduse, millega nõuab, et CSD annaks taotlevale liikmele juurdepääsu.

4. CSD-l on objektiivne ja läbipaistev protseduur, mille alusel peatatakse lõike 1 kohastele kriteeriumidele mittevastavate liikmete osalemine ja lõpetatakse see nõuetekohaselt.
5. **ESMA töötab tihedas koostöös EKPSi liikmetega välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud seoses meetmetega selliste riskide täpsustamiseks**, mis võivad õigustada CSD keeldumist liikmetele juurdepääs andmisest, ja lõikes 3 osutatud menetluse osad.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

6. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada lõikes 3 osutatud menetluse standardvormid ja -ankeedid.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 31

Läbipaistvus

1. CSD teeb iga tema korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi kohta, samuti iga muu osutatava teenuse kohta avalikkusele kättesaadavaks osutatud teenustega seotud **üksikasjalikud** hinnad ja tasud. Ta avalikustab iga osutatud teenuse ja sooritatud tegevuse hinnad ja vastavad teenustasud eraldi, sealhulgas hinnaalandused ja hinnavähendid ning sellise hinnavähendamise tingimused. Ta võimaldab oma klientidele eraldi juurdepääsu osutatud eriteenustele.
2. CSD avaldab oma hinnakirja, et lihtsustada pakkumiste võrdlemist ja võimaldada klientidel ette näha, millist hinda nad peavad teenuste kasutamise eest maksma.
3. CSD on kohustatud järgima avaldatud hinnapoliitikat.

4. CSD esitab oma klientidele teabe, mis võimaldab neil kontrollida arvet avaldatud hinnakirja alusel.
5. CSD avalikustab liikmetele osutatavate teenustega seotud riskid.
6. CSD peab eraldi arvet osutatud teenuste kulude ja tulude kohta ja avaldab kõnealuse teabe pädevale asutusele **ning ka oma kasutajatele, vältimaks ristsubsideerimist ja tagamaks, et arveldusdistsipliini protsessi käigus ei saadaks põhjendamatu kasu.**

Artikkel 32

Kommunikatsioon liikmete ja teiste turuinfrastruktuuridega

CSDd kasutavad nende korraldatavate väärtpaberiarveldussüsteemi liikmete ja nende turu infrastruktuuridega, kellega nad on ühenduses, suhtlemisel **rahvusvaheliselt avatud** suhtluskorda ning sõnumi- ja referentsandmete standardeid, et lihtsustada tõhusat andmete säilitamist, maksete sooritamist ja arveldamist.

Hiljemalt [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]kasutavad CSDd omavaheliseks suhtlemiseks ESMA kehtestatud protseduure ning sõnumi- ja tehingustandardeid, kui nad ei ole vastastikku kokku leppinud muudes suhtluslahendustes, mille puhul on tagatud vähemalt samaväärne teenusetase ja andmesisu. ESMA töötab koostöös CSDde ja EKPSiga need standardid välja eesmärgiga toetada täielikku ja läbivat otsetöötlemist liidus.

3. JAGU

NÕUDED CSD TEENUSTELE

Artikkel 33

Üldsätted

CSD-l on iga korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi kohta nõuetekohased eeskirjad ja protseduurid, sealhulgas tugev arvestustava ja -kontroll, et aidata tagada väärtpaberiemissioonide terviklikkus ning vähendada ja juhtida riske, mis on seotud väärtpaberitehingute hoidmise ja arveldamisega.

Artikkel 33 a

CSDde korraldavate ja teenindatavate repolepingute ja väärtpaberite laenuks andmise dokumenteerimine ja talletamine

CSDd dokumenteerivad ja talletavad vähemalt kokkuvõtlikult kõik repolepingud ja väärtpaberite laenuks andmised, mida nad on korraldanud ja teenindanud. See hõlmab kõiki koormatise vorme ja tagasinõudmiskordi.

CSD võimaldab pädeval asutusel sellele teabele juurde pääseda.

Artikkel 34

Emissiooni terviklikkus

1. CSD võtab vajalikud kontode võrdlemise meetmed, et kontrollida, et väärtpaberiemissiooni või selle osa moodustavate väärtpaberite arv, mis on esitatud CSD-le, on võrdne nende väärtpaberite summaga, mis on CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi liikmete väärtpaberikontodel **ja asjakohasel juhul CSD hallatavatel omanikukontodel**. Kõnealuseid võrdlemismeetmeid kasutatakse päevasiseselt.
2. Kui see on asjakohane ja kui teised üksused, nt emitent, register, emissiooniagendid, väärtpaberidepositooriumid, ühised deponitooriumid, teised CSDd või muud üksused, on seotud kontode võrdlemise menetlusega teatavate väärtpaberite emiteerimisel, nõuab CSD, et kõnealused üksused rakendavad nõuetekohaseid meetmeid CSDga koostöö tegemiseks ja teabe vahetamiseks, nii et tagatakse emissiooni terviklikkus.
3. Väärtpaberite kreditjääk, deebetjääk või väärtpaberite loomine ei ole väärtpaberiarveldussüsteemis lubatud.
4. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada kontode võrdlemise meetmeid, mida võtab CSD vastavalt lõigetele 1–3.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 35

Liikmete ja lõppinvestorite väärtpaberite kaitse

1. Iga korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi kohta säilitab CSD andmed ja peab arvestust, mis võimaldab tal igal ajal ja viivitamata eristada **ja hoida lahus** CSD kontodel ühe liikme väärtpaberid mis tahes teise liikme väärtpaberitest ning tema enda varadest.
2. CSD säilitab andmed ja peab arvestust, mis võimaldab liikmel eristada **või lahus hoida** kõnealuse liikme väärtpaberid selle liikme klientide väärtpaberitest.
3. CSD **peab arvestust**, mis võimaldab liikmel **hoida lahus** iga kõnealuse liikme kliendi väärtpabereid, nagu ja kui seda nõuab kõnealune liige („üksikute klientide lahus hoidmine”).

- 3 a. *CSD lubab oma liikmetel avada ja hoida samaaegselt nii omnibus-väärtpaberikontosid kui ka lahus hoitavaid väärtpaberikontosid. Neid teenuseid osutatakse mõistlikel äritingimustel, sealhulgas mõistlike kuludega.*

Liikmesriigid ei takista CSDdel täitmast esimese lõigu kohast kohustust.

4. CSD avalikustab tema poolt pakutava lahushoidmise kaitse tasemed ja eri tasemetega seotud kulud ning osutab neid teenuseid mõistlikel äritingimustel.
5. CSD ei kasuta liikme *või lahus hoitavat kontot omava lõppinvestori* väärtpabereid ühelgi eesmärgil, välja arvatud juhul, kui ta on saanud liikme *või lõppinvestori eelneva kirjaliku* nõusoleku. *Määruses (EL) nr .../... [uus finantsinstrumentide turgude direktiiv] määratletud jaeinvestori puhul käsitletakse seda juhtumipõhiselt.*
6. ESMA töötab *pärast* EKPSi liikmetega *konsulteerimist* välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada registrikande vormis registreerimise meetodid ja kontostruktuurid, mis võimaldavad eristada lõigetes 1–3 osutatud omandid, ning vastavad hindamismeetodid.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 36

Arvelduse lõplikkus

1. *CSD ja mis tahes muu väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja (kokku väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja)* pakub liikmetele piisavat kaitset. **█** Väärtpaberiarveldussüsteem määratakse ja sellest teatatakse vastavalt direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis a osutatud menetlustele.
2. *Väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja* kehtestab oma väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks protseduurid, mis võimaldavad teha arvelduse õigel ajal, tagavad oma liikmetele minimaalse vastaspooleriski ja likviidsusriski ning arvelduste ebaõnnestumise madala määra.
3. *Väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja* määratleb selgelt, millisest hetkest on väärtpaberiarveldussüsteemis ülekandekorraldused tagasivõetamatud, õiguslikult täitmisele pööratavad ja kolmandatele isikutele siduvad.
4. *Väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja* avaldab, millisest hetkest on väärtpaberiarveldussüsteemis vahendite ja väärtpaberite ülekandmine tagasivõetamatu, õiguslikult täitmisele pööratav ja kolmandatele isikutele siduv.

5. Lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse, piiramata sätteid, mida kohaldatakse vastavalt artiklile 45 ühenduste ja ühise arvelduse IT-infrastruktuuride suhtes.
6. **Väärtpaberiarveldussüsteem** lõpetab arvelduse mitte hiljem kui kavandatud arvelduspäeva tööpäeva lõpuks. Kasutajate komitee taotluse korral **kehtestab** CSD **töökorralduse või** paigaldab süsteemid, mis võimaldavad päevasisest või reaajas arveldust.
7. Väärtpaberiarvelduse rahalaekumised on saajale kasutamiseks kättesaadavad mitte hiljem kui kavandatud arvelduspäeva tööpäeva lõpuks.
8. Kõik raha vastu tehtavad väärtpaberitehingud CSD korraldatava arveldussüsteemi otseste liikmete vahel arveldatakse põhimõttel ülekanne makse vastu.
9. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 2 osutatud protseduuri elemendid, mis võimaldavad arvelduse teostada õigel ajal.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 37

Rahaarveldus

1. Tehingute puhul, mis on nomineeritud arvelduse toimumise riigi vääringus, arveldab CSD vastava väärtpaberite arveldussüsteemi rahamaksed läbi kontode, mis on avatud selles vääringus tegutseva keskpanga juures, kui see on praktiline ja võimalik.
2. Kui keskpanga kontode kaudu ei ole praktiline ega võimalik arveldada, võib CSD pakkuda kõigi või osa väärtpaberiarveldussüsteemi rahamaksede arveldamist krediidasutuse juures avatud kontode kaudu. Kui CSD pakub krediidasutuse juures avatud kontode kaudu arveldamist, teeb ta seda vastavalt IV jaotisele.
3. Kui CSD pakub arveldamist nii keskpanga kontode kui ka krediidasutuse juures avatud kontode kaudu, on tema liikmetel õigus nende kahe võimaluse vahel valida.
4. CSD annab turuosalistele piisavat teavet, et nad saaksid tuvastada nende teenustega seotud riskid ja kulud ning hinnata neid.
5. **ESMA töötab pärast konsulteerimist EKPSi liikmetega välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud**, et täpsustada juhud, kui teatavas vääringus rahamaksede arveldamine keskpanga juures avatud kontode kaudu ei ole praktiline ega võimalik, ning nende hindamise meetodid.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 38

Eeskirjad ja protseduurid seoses liikmepoolse kohustuste mittetäitmisega

1. CSD-l on iga korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks selgelt määratletud eeskirjad ja protseduurid, et hallata **ühe või mitme liikme** kohustuste mittetäitmist, tagades, et CSD suudab õigel ajal võtta meetmeid, et vähendada kahju ja likviidsussurvet ja jätkuvalt täita oma kohustusi.
2. CSD teeb nõuete mittetäitmist käsitlevad eeskirjad ja protseduurid üldsusele kättesaadavaks.
3. CSD testib koos liikmete ja teiste asjaomaste sidusrühmadega korrapäraselt kohustuste mittetäitmist käsitlevaid protseduure ja vaatab need läbi, et tagada nende praktilisus ja tõhusus.
4. Et tagada käesoleva artikli ühtne kohaldamine, võib ESMA **pärast konsulteerimist EKPSi liikmetega** anda välja suunised vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16.

4. JAGU

USALDATAVUSNÕUDED

Artikkel 39

Üldnõuded

CSD võtab vastu nõuetekohase riskijuhtimise raamistiku õiguslike, äri-, tegevus- ja muude **otseste või kaudsete** riskide kõikehõlmavaks juhtimiseks, **kaasa arvatud meetmed pettuse ja hooletuse ärahoidmiseks**.

Artikkel 40

Õiguslikud riskid

1. Tegevusloa taotlemise ja järelevalve eesmärgil, samuti klientide teavitamiseks on CSD-l selged ja arusaadavad eeskirjad, protseduurid ja lepingud, sealhulgas kõigi tema korraldatavate väärtpaberiarveldussüsteemide kohta.

2. CSD koostab eeskirjad, protseduurid ja lepingud nii, et ***nad on jõustatavad*** kõigis asjaomastes jurisdiktsioonides, sealhulgas liikmepoolse kohustuste täitmatajätmise korral.
3. Eri jurisdiktsioonides tegutsev CSD ***võtab kõik vajalikud meetmed, et tuvastada ja maandada*** riskid, mis tulenevad eri jurisdiktsioonides kehtivate õigusaktide võimalikest vastuoludest.

Artikkel 41

Üldine äririsk

CSD-l on nõuetekohased ***juhtimis- ja kontrollisüsteemid ning*** IT-vahendid, et tuvastada, jälgida ja juhtida üldisi äririske, mis hõlmavad äristrateegiat, rahavoogusid ja tegevuskulusid.

Artikkel 42

Operatsiooniriskid

1. CSD tuvastab kõigi tema korraldatavate väärtpaberiarveldussüsteemide puhul operatsiooniriski kõik võimalikud nii sisemised kui ka välised allikad ja vähendab nende mõju sobivate IT-vahendite, kontrollimeetmete ja protseduuride rakendamisega.
2. CSD kasutab sobivaid IT-vahendeid, millega tagatakse turvalisuse ja töökindluse kõrge tase ja piisav jõudlus. IT-vahendid sobivad keeruliste eri liiki teenuste osutamiseks ja tegevuste sooritamiseks, et tagada turvalisuse kõrge tase ja säilitatava teabe terviklikkus ja konfidentsiaalsus.
3. CSD kehtestab, rakendab ja säilitab notari- ja keskse hoidmisteenus, samuti iga korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi kohta asjakohast talitusjärjepidevuse kava ja avariitaastekava, et tagada teenuste säilitamine, tema tegevuste kiire taastamine ja CSD kohustuste täitmine sündmuste korral, mis kujutavad endast märkimisväärset tegevuse katkestamise ohtu.
4. Lõikes 3 osutatud kava võimaldab vähemalt taastada katkestuse korral kõik tehingud, et CSD liikmed saaksid jätkata tegevust kindlalt ja viia arveldamise lõpule kavandatud kuupäeval. See hõlmab teise töötluskoha loomist, millel on piisav oluliste vahendite, võimsuse ja funktsionaalsuse tase, sealhulgas vastavate oskuste ja kogemustega töötajad.
5. CSD kavandab ja rakendab artiklites 1–4 osutatud korra testikava.
6. CSD tuvastab, jälgib ja juhib riske, mida tema korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi peamised liikmed, samuti teenuste pakkujad ja tarnijad ning teised CSDd või teised turuinfrastruktuurid võivad endast kujutada tema tegevusele.

7. ESMA töötab *pärast* EKPSi liikmetega *konsulteerimist* välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõigetes 1 ja 6 osutatud operatsiooniriske, kõnealuste riskide testimise, kõrvaldamise või minimeerimise meetodeid, sealhulgas lõigetes 3 ja 4 osutatud talitusjärjepidevuse kava ja avariitaastekava ning nende hindamise meetodeid.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 43

Investeerimisriskid

1. CSD hoiab oma finantsvarasid keskpangas või tunnustatud krediidasutustes, kellel on usaldusväärne arvestustava, turvaprotseduurid ja sisekontroll, mis täielikult kaitsevad kõnealuseid varasid.
2. CSD-l on vajaduse korral kohene juurdepääs oma varadele.
3. CSD investeerib oma finantsvahendeid üksnes rahasse või väga likviidsetesse finantsinstrumentidesse, mille turu- ja krediidirisk on minimaalne. Kõnealuseid investeeringuid peab olema võimalik minimaalse ebasoodsa hinnaefektiga kiiresti likvideerida.
4. CSD võtab *investeerimisotsuste* tegemisel arvesse oma üldist riskipositsiooni üksikute asutuste suhtes, *kus ta hoiab oma varasid*, ja tagab, et tema üldine riskipositsioon mis tahes *sellise* asutuse suhtes jääb riskide kontsentreerumise vastuvõetavatesse piirmääradesse.

Artikkel 44

Kapitalinõuded

1. CSD kapital koos jaotamata kasumi ja reservidega on proportsionaalne CSD tegevusest tulenevate riskidega. See on kogu aeg piisav, et:
  - (a) tagada, et CSD on asjakohaselt kaitstud operatsiooni-, õigusliku, äri-, hoidmis- ja investeerimisriski eest;
  - (b) katta võimalik üldine äritegevusest tulenev kahju, nii et CSD saab jätkata tegutseva ettevõtte teenuste osutamist;
  - (c) tagada kohustuste täitmatajätmise korral asjakohase aja jooksul CSD tegevuse nõuetekohane likvideerimine või restruktureerimine;
  - (d) võimaldada CSD-l katta praeguseid ja kavandatud tegevuskulusid eri

stressistsenaariumide korral vähemalt kuus kuud.

2. CSD-l on kava järgmise jaoks:
  - (a) lisakapitali hankimine, kui omakapital peaks vaevu täitma lõikes 1 osutatud nõudeid või kui see ei vasta enam nõuetele;
  - (b) tegevuste ja teenuste nõuetekohane likvideerimine või saneerimine, juhul kui CSD ei suuda hankida uut kapitali.

Selle kava kiidab heaks direktorite nõukogu või asjakohane juhtiva organi komitee ning seda ajakohastatakse korrapäraselt.

3. ESMA töötab *pärast EKPSi ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu* liikmetega *konsulteerimist* välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 1 osutatud CSD kapitali, jaotamata kasumit ja reserve ning lõikes 2 osutatud kava elemente.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

5. JAGU

NÕUDED CSDDE VAHELISTELE ÜHENDUSTELE

Artikkel 45

CSDde vahelised ühendused

1. Enne CSDde vahelise ühenduse loomist ja pärast ühenduse loomist tuvastavad, hindavad, jälgivad ja juhivad kõik asjaomased CSDd korrapäraselt kõiki nende ja nende liikmete võimalikke riskiallikaid, mis tulenevad ühendusi käsitlevast kokkuleppest.
2. Ühendusi käsitlevad kokkulepped esitatakse heakskiitmiseks, nagu on nõutud artikli 17 lõike 1 punkti d alusel, *või neist teatatakse mõlema CSD pädevale asutusele, nagu on nõutud artikli 17 lõike 2 a alusel.*
3. Ühendus pakub piisavat kaitset ühendatud CSDdele ja nende liikmetele, eriti seoses CSDde võetud võimalike laenudega ja ühendust käsitlevast kokkuleppest tuleneva kontsentratsiooni- ja likviidsusriskiga.

Ühendust toetab asjakohane lepinguline kokkulepe, millega kehtestatakse ühendatud CSDde ja vajaduse korral CSDde liikmete vastavad õigused ja kohustused.

Jurisdiktsioonideülest mõju omava lepingulise kokkuleppega nähakse ühenduse toimimise iga aspekti kohta ette, millist õigust kohaldatakse.

4. Väärtpaberite ajutise ülekandmise korral ühendatud CSDde vahel on keelatud kanda neid tagasi enne esimese ülekande muutumist lõplikuks.
5. CSD, kes kasutab teise CSDga ühenduse korraldamiseks vahendajat, mõõdab, jälgib ja juhib lisariske, mis tulenevad kõnealuse vahendaja kasutamisest.
6. Ühendatud CSDdel on nõuetekohased kontode võrdlemise protseduurid, et tagada, et nende asjaomased andmed on õiged.
7. CSDde vahelised ühendused võimaldavad ühendatud CSDde liikmete vahel tehinguid arveldada meetodil ülekanne makse vastu, kui see on praktiline ja võimalik. Kui **CSD ühendus ei võimalda** arveldusmeetodit ülekanne makse vastu, teatatakse selle **üksikasjalikud** põhjused pädevatele asutustele.
8. Koostalitlevad väärtpaberiarveldussüsteemid ja ühtset arvelduse infrastruktuuri kasutavad CSDd kehtestavad järgmised identsed ajahetked:
  - (a) ülekandekorralduste süsteemi kandmine;
  - (b) ülekandekorralduste tagasivõetamatus;
  - (c) väärtpaberite ja raha ülekandmise lõplikkus.

8 a. Hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] on kõik liikmesriikides tegutsevate CSDde vahel toimivad koostalitlusvõimelised ühendused arveldusmeetodit ülekanne makse vastu võimaldavad ühendused.

9. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 3 sätestatud tingimused, mille kohaselt iga tüüpi ühenduse kokkulepe tagab ühendatud CSDde ja nende liikmete piisava kaitse, eriti kui CSD kavatses osaleda teise CSD korraldatavas väärtpaberiarveldussüsteemis, vahendajate kasutamisest tulenevate lõikes 5 osutatud lisariskide jälgimise ja juhtimise, lõikes 6 osutatud kontode võrdlemise meetodid, lõikes 7 osutatud juhud, mil arveldusmeetodi ülekanne makse vastu kasutamine ühenduste kaudu on praktiline ja võimalik, ning nende hindamise meetodid.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

III PEATÜKK

KOLLISIOON

Artikkel 46

Omandiaspektide suhtes kohaldatav õigus

1. ***Ilma et see piiraks õigust, mille alusel väärtpaberid on emiteeritud, reguleeritakse kõiki omandiaspekti küsimusi seoses CSD hoitavate finantsinstrumentidega, nagu on sätestatud punktides a–d, selle riigi õigusega, kus väärtpaberikontot hoitakse, ja nimelt järgmistes aspektides:***
    - (a) ***finantsinstrumentide kontole krediteerimisest ja kontole krediteeritud finantsinstrumentide võõrandamisest tulenevate õiguste õiguslik olemus ja mõju CSD-le ning kolmandatele isikutele;***
    - (b) ***nõuded kontole krediteeritud finantsinstrumentide võõrandamise lõpule viimiseks ja üldisemalt toimingud, mida on vaja teha, et muuta võõrandamine kehtivaks CSD ja kolmandate isikute suhtes;***
    - (c) ***kas isiku omandi- või muu õigus kontole krediteeritud finantsinstrumentide suhtes on võistleva omandi- või muu õigusega võrreldes teisejärguline või sellele allutatud või kas omandamine on toimunud heas usus;***
    - (d) ***toimingud, mida on vaja teha õiguse realiseerimiseks kontole krediteeritud finantsinstrumentide suhtes, mis loodi realiseerimissündmuse järgse tagatisega.***

Konto loetakse olevaks seal, kus on CSD harilik viibimiskoht vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 593/2008 (lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I))¹ artiklile 19, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse selle artikli lõiget 2.
  2. Kui kontot kasutatakse arvelduseks väärtpaberiarveldussüsteemis, kohaldatakse seda õigust, mis reguleerib väärtpaberiarveldussüsteemi.
  3. Kui kontot ei saa kasutada arveldamiseks väärtpaberiarveldussüsteemis, loetakse kõnealune konto olevaks seal, kus on CSD harilik viibimiskoht ■ .
  4. Käesolevas artiklis määratletud mis tahes riigi õiguse kohaldamine tähendab kõnesolevas riigis kehtivate õigusnormide, välja arvatud sealsete rahvusvahelise eraõiguse normide kohaldamist.
- 4 a. Käesolev artikkel ei piira direktiivi .../.../EL [millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistik]**

---

¹ ELT L 177, 4.7.2008, lk 6.

kohaldamist.

- 4 b. CSD analüüsib igale tema hallatavale registreeritud väärtpapierikontole kohaldatavat õigussüsteemi ja määrab selle kindlaks ning esitab tulemused kontrollimiseks pädevale asutusele.**

Artikkel 47

Õigus emitierida ELis tegevusloa saanud CSDs

1. Ilma et see piiraks **õiguse** kohaldamist, mille alusel reguleeritakse väärtpabereid, on emitendil õigus korraldada oma väärtpapierite registreerimine mis tahes liikmesriigis registreeritud mis tahes CSDs.
2. Kui emitent esitab taotluse oma väärtpapierite registreerimiseks CSDs, käsitleb viimane seda taotlust kiiresti ning esitab vastuse taotluse esitanud emitendile kolme kuu jooksul.
3. CSD võib keelduda emitendile teenuste osutamisest. Sellise keeldumise aluseks võib olla ainult ulatuslik riskianalüüs **■** .
4. Kui CSD keeldub emitendile teenuseid osutamast, esitab ta taotluse esitanud emitendile täieliku põhjenduse keeldumise kohta.

Keeldumise korral on taotleval emitendil õigus esitada teenuste osutamisest keelduva CSD pädevale asutusele kaebus.

Asjaomase CSD pädev asutus vaatab kaebuse nõuetekohaselt läbi, hinnates CSD esitatud keeldumise põhjuseid, ning esitab emitendile põhjendatud vastuse.

Emitendi kaebuse hindamisel konsulteerib CSD pädev asutus taotluse esitanud emitendi registreerimiskohajärgse pädeva asutusega. Kui taotluse esitanud emitendi registreerimiskohajärgne pädev asutus ei nõustu hinnanguga, suunatakse küsimus ESMA-le, kes võib toimida vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele.

Kui leitakse, et CSD keeldumine osutamast oma teenuseid emitendile ei ole põhjendatud, annab vastutav pädev asutus välja korralduse, millega nõuab, et CSD osutaks oma teenuseid taotluse esitanud emitendile.

5. Komisjonile antakse volitused võtta seoses meetmetega vastu kooskõlas artikliga 64 delegeeritud õigusaktid, et täpsustada riskid, mis võivad õigustada CSD keeldumist emitentidele juurdepääsu lubamisest, ja lõikes 4 osutatud menetluse elemendid.
6. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada lõikes 2 osutatud menetluse standardvormid ja -ankeedid.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

2. JAGU

CSDDE VAHELINE ÜHENDUS

Artikkel 48

Standardühendus

CSD-l on õigus kooskõlas artikliga 30 saada teise CSD liikmeks, kui *sellest CSD ühendusest on teavitatud pädevaid asutusi* artikli 17 kohaselt.

Artikkel 49

Kohandatud ühendus

1. Kui CSD taotleb teiselt CSD-lt spetsiaalsete funktsioonide väljatöötamist, et saada viimasele juurdepääs, võib taotluse saanud CSD sellise taotluse tagasi lükata ainult riskiga seotud kaalutlustel. Turuosa kaotamine ei või olla taotluse heakskiitmisest keeldumise põhjus. *Asjaomased CSDd teevad taotluse ja vastuse avalikkusele kättesaadavaks.*
2. Taotluse saanud CSD võib võtta taotlevalt CSD-lt *ainult mõistlikku teenustasu* kohandatud ühenduse kättesaadavaks tegemise eest kulupõhiselt, kui mõlemad pooled ei ole teisiti kokku leppinud.

Artikkel 50

CSDde ühendusi käsitlev menetlus

1. Kui CSD esitab taotluse juurdepääsu saamiseks teisele CSD-le, käsitleb viimane seda taotlust kiiresti ning esitab vastuse taotluse esitanud CSD-le kolme kuu jooksul. *Asjaomased CSDd teevad taotluse ja vastuse avalikkusele kättesaadavaks.*
2. CSD võib keelata taotluse esitanud CSD-le juurdepääsu ainult juhul, kui selline juurdepääs mõjutaks finantsturgude toimimist ja põhjustaks süsteemset riski. Sellise keeldumise aluseks võib olla ainult ulatuslik riskianalüüs.

Kui CSD keeldub juurdepääsu andmisest, esitab ta taotluse esitanud CSD-le oma keeldumise kõik põhjendused.

Keeldumise korral on taotluse esitanud CSD-l õigus esitada juurdepääsu andmisest keelduva CSD pädevale asutusele kaebus.

Vastutav pädev asutus vaatab kaebuse nõuetekohaselt läbi, hinnates keeldumise põhjuseid, ning esitab taotluse esitanud CSD-le põhjendatud vastuse.

Vastutav pädev asutus konsulteerib kaebust hinnates taotluse esitanud CSD pädeva asutusega **ja artiklis 11 osutatud asjaomaste asutustega**. Kui taotluse esitanud CSD **mis tahes** asutus ei nõustu esitatud hinnanguga, võib **neist iga** asutus suunata küsimuse ESMA-le, kes võib toimida vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele.

Kui leitakse, et CSD keeldumine juurdepääsu andmisest taotluse esitanud CSD-le ei ole põhjendatud, annab vastutav pädev asutus välja korralduse, millega nõuab, et CSD annaks taotluse esitanud CSD-le juurdepääsu.

3. Kui CSDd lepivad kokku ühenduse loomises, esitavad nad oma otsuse oma vastavatele pädevatele asutustele heakskiitmiseks kooskõlas artikliga 17, kes hindavad, kas ühendusi käsitlevatest kokkulepetest tulenevad mis tahes võimalikud riskid, näiteks krediidi- likviidsus- ja operatsiooniriskid ning mis tahes muud asjaomased riskid on täielikult maandatud.

Asjaomaste CSDde pädevad asutused keelduvad ühenduse heakskiitmisest juhul, kui see võiks mõjutada taotluse esitanud CSDde korraldatavate väärtpapierarveldussüsteemide toimimist.

4. Asjaomaste CSDde pädevad **ja asjaomased** asutused, **nagu on osutatud artiklis 11**, konsulteerivad üksteisega seoses ühenduse heakskiitmisega ja võivad vajaduse korral lahknevate otsuste puhul suunata küsimuse edasi ESMA-le, kes võib toimida vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele.
5. Komisjonile antakse volitused võtta meetmete kohta artikli 64 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõigetes 1–3 osutatud menetluse elemendid.
6. ESMA töötab **pärast** EKPSi liikmetega **konsulteerimist** välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada lõigetes 1–3 osutatud menetluste standardvormid ja -ankeedid.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

3. JAGU

CSDDE JA TEISE TURUINFRASTRUKTUURI VAHELINE ÜHENDUS

Artikkel 51

CSD ja teise turuinfrastruktuuri vaheline ühendus

1. Keskne vastaspool ja kauplemisskoht teevad CSD-le CSD taotluse korral tehinguvood kättesaadavaks mittediskrimineerival ja läbipaistval viisil ning selliste tehinguvoogude

eest võib võtta taotluse esitanud CSD-lt tasu kulupõhiselt, kui mõlemad pooled ei ole teisiti kokku leppinud.

Keskne vastaspool ja kauplemiskoht teevad CSD-le CSD taotluse korral tehinguvood kättesaadavaks mittediskrimineerival ja läbipaistval viisil tasuta, kui mõlemad pooled ei ole teisiti kokku leppinud. ***CSDd, kesksed vastaspoolel ja kauplemiskohad võivad selliste tehinguvoogudega seoses osutatavate lisateenuste eest võtta taotluse esitanud CSD-lt kulupõhiselt tasu.***

2. Kui üks pool esitab teisele poolele vastavalt lõikele 1 taotluse juurdepääsu saamiseks, käsitletakse seda taotlust viivitamatult ning taotluse esitanud poolele antakse vastus ühe kuu jooksul.
3. Taotluse saanud pool võib juurdepääsu andmisest keelduda ainult juhul, kui selline juurdepääs mõjutaks finantsturgude toimimist ja põhjustaks süsteemset riski. Turuosa kaotamine ei või olla taotluse heakskiitmisest keeldumise põhjus.

Juurdepääsu andmisest keelduv pool esitab taotluse esitanud poolele sellise keeldumise täieliku põhjenduse, võttes aluseks ulatusliku riskianalüüsi. Keeldumise korral on taotleval poolel õigus esitada juurdepääsu andmisest keelduva poole pädevale asutusele kaebus.

Vastutav pädev asutus ***ja artiklis 11 osutatud asjaomased asutused vaatavad*** kaebuse nõuetekohaselt läbi, hinnates keeldumise põhjuseid, ning esitab taotluse esitanud poolele põhjendatud vastuse.

Kaebust hinnates konsulteerib vastutav pädev asutus taotluse esitanud poole pädeva asutusega ***ja artiklis 11 osutatud asjaomaste asutustega***. Kui taotluse esitanud poole ***mis tahes*** asutus ei nõustu esitatud hinnanguga, võib ***neist igaiüks*** suunata küsimuse ESMA-le, kes võib toimida vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele.

Kui leitakse, et poole keeldumine juurdepääsu andmisest ei ole põhjendatud, annab vastutav pädev asutus välja korralduse, millega nõuab, et pool annaks juurdepääsu oma teenustele.

4. Komisjonile antakse volitused võtta meetmete kohta artikli 64 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõigetes 1–3 osutatud menetluse elemendid.
5. ESMA töötab ***pärast*** EKPSi liikmetega ***konsulteerimist*** välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada lõigetes 1–3 osutatud menetluste standardvormid ja -ankeedid.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu ***teises*** lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

IV JAOTIS

KREDIIDIASUTUSED, KES ON MÄÄRATUD OSUTAMA CSDDE LIIKMETELE PANGANDUSKÕRVALTEENUSEID

Artikkel 52

Luba osutada panganduskõrvalteenuseid *ja selle määramine*

1. CSD ise ei osuta lisa C jaos sätestatud panganduskõrvalteenuseid, *välja arvatud juhul, kui ta on saanud vastavalt käesolevale artiklile selliste teenuste osutamiseks täiendava loa.*
2. *CSD-le, kes kavatseb arveldada oma väärtpaberiarveldussüsteemi kogu rahapöole või selle osa vastavalt käesoleva määruse artikli 37 lõikele 2 või soovib osutada lisa C jaos sätestatud panganduskõrvalteenuseid, antakse luba kas:*
  - (a) *määrata selleks üks või rohkem krediidasutusi, nagu on sätestatud direktiivi 2006/48/EÜ II jaotises, või*
  - (b) *osutada selliseid teenuseid käesolevas artiklis täpsustatud tingimustel.*
3. *Kui CSD soovib osutada mis tahes liiki panganduskõrvalteenuseid sama juriidilise isiku kaudu, kes korraldab väärtpaberiarveldussüsteemi, antakse lõikes 2 osutatud luba ainult järgmiste tingimuste täitmise korral:*
  - (a) *CSD-le antakse krediidasutuse tegevusluba, nagu on sätestatud direktiivi 2006/48/EÜ II jaotises;*
  - (b) *punktis a osutatud tegevusluba kasutatakse üksnes lisa C jaos osutatud panganduskõrvalteenuste osutamiseks ja mitte muuks tegevuseks;*
  - (c) *CSD täidab artikli 57 lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud usaldatavusnõudeid ning artiklis 58 sätestatud järelevalvenõudeid;*
  - (d) *pädev asutus kehtestab kapitali lisamaksu, mis kajastab CSD süsteemset olulisust lõike 9 kohaselt;*
  - (e) *direktiivi 2006/48/EÜ nõuete kohaselt esitab CSD vähemalt korra kuus pädevale asutusele ja korra aastas III samba kohase avalikustamise käigus üldsusele oma päevasise likviidsusriskide ulatuse ja nende juhtimise aruande kooskõlas lõikega 9 ning*
  - (f) *CSD on esitanud pädevale asutusele asjakohase maksevõime taastamise ja kriisilahenduse kava, millega tagatakse keskse tähtsusega toimingute järjepidevus, sealhulgas olukordades, kus likviidsus- või krediidirisk realiseerub panganduskõrvalteenuste osutamise tulemusel;*

- (g) *CSD on teavitanud pädevat asutust kõigist talle sel juhul tekkivatest kuludest, kui ta kasutaks panganduskõrvalteenuste osutamiseks eraldi juriidilist isikut.*
4. *Kui CSD soovib osutada mis tahes liiki panganduskõrvalteenuseid samasse ettevõtete gruppi kuuluva ja tegelikult sama emaettevõtja kontrollitava eraldiseisva juriidilise isiku kaudu, antakse lõikes 2 osutatud luba ainult järgmiste tingimuste täitmise korral:*
- (a) *eraldiseisvale juriidilisele isikule antakse krediidasutuse tegevusluba, nagu on sätestatud direktiivi 2006/48/EÜ II jaotises;*
- (b) *eraldiseisev juriidiline isik täidab artikli 57 lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud usaldatavusnõudeid ning artiklis 58 sätestatud järelevalvenõudeid;*
- (c) *eraldiseisev juriidiline isik ei osuta ise ühtegi lisa A osas osutatud põhiteenust ning*
- (d) *punktis a osutatud tegevusluba kasutatakse üksnes lisa C jaos osutatud panganduskõrvalteenuste osutamiseks ja mitte muuks tegevuseks.*
5. *Kui CSD soovib määrata lõigete 3 ja 4 reguleerimisalast välja jääva krediidasutuse, antakse lõikes 2 osutatud luba ainult järgmiste tingimuste täitmise korral:*
- (a) *krediidasutusele antakse krediidasutuse tegevusluba, nagu on sätestatud direktiivi 2006/48/EÜ II jaotises;*
- (b) *krediidasutus ei osuta ise ühtegi lisa A osas osutatud põhiteenust ning*
- (c) *punktis a osutatud tegevusluba kasutatakse üksnes lisa C jaos osutatud panganduskõrvalteenuste osutamiseks ja mitte muuks tegevuseks.*
6. *Artikli 53 lõikes 1 osutatud pädev asutus võib CSD-lt nõuda rohkem kui ühe krediidasutuse määramist või krediidasutuse nimetamist lisaks ise teenuste osutamisele vastavalt lõike 2 punktile b, kui ta on seisukohal, et ühe krediidasutuse avatus käesoleva määruse artikli 57 lõigete 3 ja 4 kohaste riskide kontsentratsioonile ei ole piisavalt maandatud. Määratud krediidasutusi käsitatakse arveldusagentidena.*
- 6 a. *CSD, kellel on luba osutada kõiki panganduskõrvalteenuseid, ja lõike 2 punkti a kohaselt määratud krediidasutus täidavad käesoleva määruse kohaselt tegevusloa saamise tingimusi igal ajal ning teatavad pädevatele asutustele viivitamata kõigist olulistest muudatustest, mis mõjutavad tegevusloa andmisel nõutud tingimuste täitmist.*
- 6 b. *EBA töötab pärast ESMAga konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud kapitali lisamaksu osas, mis kajastaks CSD süsteemset olulisust ja millega täpsustatakse aruandeid, mida nõutakse päevasisese likviidsusrisiki mõjusa järelevalve võimaldamiseks. Regulatiivsete tehniliste standardite eelnõudes*

kajastatakse süsteemselt oluliste finantseerimisasutuste suhtes kohaldatavat rahvusvaheliselt kokku lepitud kapitali lisamakse ja päevasisese likviidsuse juhtimise järelevalve näitajaid.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile vähemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 52 a

Pidev järelevalve juurdepääsunõuete üle

ESMA teostab tihedat järelevalvet finantsturu infrastruktuuri litsentsisüsteemi juurdepääsetavuse ja mis tahes halbade mõjude üle konkrentsil põhineva kauplemisjärgsete finantsteenuste ühtse turu kujundamisele, eelkõige juhtudel, kui kõnealuseid lube võidakse kasutada muudest kauplemiskohtadest ja kesketest vastaspooltest lähtuva konkrentsi vältimiseks, ning esitab komisjonile selle kohta igal aastal aruande.

Kui kõnealustest aruannetest nähtub, et kauplemisjärgsete finantsteenuste puhul takistatakse pidevalt konkrentsi viisil, mis kujutab endast süsteemset riski ja kaudset maksumaksja tagatist finantsturu infrastruktuurile, võib komisjon nende takistuste eemaldamiseks sekkuda või esitada seadusandlikke ettepanekuid.

Artikkel 53

Loa andmise ja sellest keeldumise kord

1. CSD esitab taotluse, et saada luba krediidasutuste määramiseks *või mis tahes panganduskõrvalteenuse osutamiseks*, nagu on nõutud artikli 52 kohaselt, selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus ta on registreeritud.
2. Taotlus sisaldab kogu teavet, mida on pädeval asutusel vaja veendumaks, et CSD ja *vajaduse korral* määratud krediidasutused on loa andmise ajaks kehtestanud kõik vajalikud menetlused, mida on vaja käesoleva määrusega kehtestatud kohustuste täitmiseks. See taotlus sisaldab tegevuskava, kus esitatakse kavandatavad panganduskõrvalteenused, CSD ja *vajaduse korral* määratud krediidasutuste vaheliste suhete organisatsiooniline struktuur ning see, kuidas asjaomane krediidasutus kavatseb täita artikli 57 lõigete 1, 3 ja 4 kohaseid usaldatavusnõudeid *ning muid artiklis 52 sätestatud tingimusi*.
3. Pädev asutus kohaldab artikli 15 lõigete 3 ja 6 kohast menetlust.
4. *Kui CSD taotleb luba krediidasutuste määramiseks vastavalt artikli 52 lõike 2 punktile a*, konsulteerib pädev asutus *enne CSD-le loa andmist* järgmiste ametitega:
  - (a) *artiklis 11 osutatud asjaomaste asutustega* seoses sellega, ega kavandatav

teenuste osutamine määratud krediitiasutuste poolt ei mõjuta luba taotleva CSD korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi toimimist;

- (b) artikli 58 lõikes 1 osutatud pädeva asutusega seoses krediitiasutuste suutlikkusega järgida artikli 57 kohaseid usaldatavusnõudeid.

4 a. Kui CSD taotleb luba mis tahes liiki panganduskõrvalteenuste osutamiseks vastavalt artikli 52 lõikele 4 [eraldiselisev juriidiline isik], konsulteerib pädev asutus enne CSD-le loa andmist järgmiste asutustega:

- (a) artikli 11 lõike 1 punktides a ja b osutatud asjaomased asutused ning
- (b) direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 lõikes 4 osutatud asjaomane pädev asutus.

4 b. Kui CSD taotleb luba mis tahes liiki panganduskõrvalteenuste osutamiseks vastavalt artikli 52 lõikele 3 [sama juriidiline isik], konsulteerib pädev asutus enne CSD-le loa andmist lõikes 4 a osutatud asutuste ja järgmiste asutustega:

- (a) artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud asjaomased asutused;
- (b) artikli 11 punktis b osutatud asjaomased asutused, kes emiteerivad kõige olulisemaid liidus arveldamiseks kasutatavaid vääringsid;
- (c) direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 lõikes 4 osutatud asjaomane pädev asutus;
- (d) selle liikmesriigi või nende liikmesriikide pädevad asutused, kus CSD on loonud koostalitlust võimaldavaid ühendusi või kohandatud ühendusi, millega kaasneb riski ülekandmine, teise CSDga vastavalt artiklile 50;
- (e) selle vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused, kus CSD tegevus on olulise tähtsusega väärtpaberiturгуde toimimise ja investorikaitse seisukohast artikli 22 lõike 4 tähenduses;
- (f) CSD nende liikmete järelevalve eest vastutavad pädevad asutused, kes on asutatud CSD väärtpaberiarveldussüsteemi kolmes suurima arveldusmahuga liikmesriigis ühe aasta koondandmete põhjal;
- (g) ESMA ja EBA.

Esimese lõigu punktides a–f ja lõike 4 a punktides a ning b osutatud asutused esitavad tegevusloa andmise kohta põhjendatud arvamuse 30 päeva jooksul alates esimeses lõigus osutatud teabe kättesaamisest. Kui asutus ei esita selle tähtaja jooksul arvamust, käsitletakse seda nii, nagu oleks ta esitanud pooldava arvamuse. Kui vähemalt üks punktides a–f osutatud asutus esitab negatiivse arvamuse ja pädev asutus soovib loa anda, suunatakse küsimus ESMA-le, kes võib toimida vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele.

- 5. ESMA töötab pärast EKPSi liikmetega konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada teave, mille luba taotlev CSD esitab pädevale asutusele.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

- 6 ESMA töötab *pärast* EKPSi liikmetega *konsulterimist* välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada enne loa andmist lõikes 4 osutatud ametiasutustega konsulteerimise standardvormid ja -ankeedid ning menetlused.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 54

Panganduskõrvalteenuste laiendamine

1. Kui CSD kavatses laiendada panganduskõrvalteenuseid, mille jaoks ta määrab krediitiasutuse *või mida ta soovib osutada*, esitab ta laiendamise taotluse selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus kõnealune CSD on registreeritud.
2. Laiendamise taotluse suhtes kohaldatakse artikli 53 kohast menetlust.

Artikkel 55

Loa kehtetuks tunnistamine

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kus CSD on registreeritud, tunnistab loa kehtetuks iga järgmise asjaolu korral:
  - (a) kui CSD ei ole luba kasutanud 12 kuu jooksul, loobub selgesõnaliselt loast või kui määratud krediitiasutus ei ole eelneva kuue kuu jooksul teenuseid osutanud ega tegelenud äritegevusega;
  - (b) kui CSD on saanud loa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaseaduslikul viisil;
  - (c) kui CSD *või* määratud krediitiasutused ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel luba anti, ning nad ei ole kehtestatud aja jooksul võtnud pädeva asutuse nõutud parandusmeetmeid;
  - (d) kui CSD *või* määratud krediitiasutused on jämedalt ja järjekindlalt rikkunud käesolevas määrusega sätestatud nõudeid.
2. Enne loa kehtetuks tunnistamist konsulteerib pädev asutus artikli 11 lõike 1 punkti a kohaste asjaomaste asutustega ja artikli 58 lõikes 1 osutatud asutustega seoses

vajadusega tunnistada luba kehtetuks, välja arvatud juhul, kui selline otsus tuleb teha kiiresti.

3. ESMA, artikli 11 lõike 1 punkti a kohane mis tahes asjaomane asutus või artikli 58 lõikes 1 osutatud mis tahes asjaomane asutus võib igal ajal nõuda, et selle liikmesriigi pädev asutus, kus CSD on registreeritud, kontrollib, kas CSD ja *vajaduse korral* määratud krediidasutus täidab veel loa andmise aluseks olevaid nõudeid.
4. Pädev asutus võib loa kehtetuks tunnistamist piirata teatava teenuse, tegevuse või finantsinstrumendiga.

Artikkel 56

CSD register

1. Pädevate asutuste poolt artiklite 52, 54 ja 55 kohaselt tehtud otsustest teavitatakse ESMAt.
2. ESMA kannab nimekirja, mis tuleb avaldada asjaomasel veebilehel vastavalt artikli 19 lõikele 3, järgmise teabe:
  - (a) iga CSD nimi, kelle suhtes on tehtud artikli 52, 54 või 55 kohane otsus;
  - (b) iga määratud krediidasutuse nimi;
  - (c) nimekiri panganduskõrvalteenustest, mida *CSD-l või* määratud krediidasutusel on lubatud osutada CSD liikmetele.
3. Pädevad asutused teavitavad 90 päeva jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest ESMAt neist asutustest, kes osutavad panganduskõrvalteenuseid vastavalt siseriikliku õiguse nõuetele.

Artikkel 57

Usaldatavusnõuded, mida kohaldatakse krediidasutuste suhtes, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid

1. *Loaga CDS või* krediidasutus, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid, osutab *ainult* lisa C jaos sätestatud teenuseid, mille jaoks tal on tegevusluba.
2. *Loaga CSD või* krediidasutus, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid, järgib kõiki krediidasutuste suhtes kohaldatavaid praeguseid ja tulevase õigusakte.
3. *Loaga CSD* või krediidasutus, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid, täidab seoses iga väärtpapieriarveldussüsteemiga järgmisi konkreetseid usaldatavusnõudeid kõnealuste teenustega seotud krediidiriskide puhul:
  - (a) ta kehtestab usaldusväärse raamistiku vastavate krediidiriskide juhtimiseks;
  - (b) ta teeb sageli ja korrapäraselt kindlaks sellise krediidiriski allikad, mõõdab ja jälgib

vastavaid krediidiriski positsioone ning kasutab nende riskide kontrollimiseks asjakohaseid riskijuhtimisvahendeid;

- (c) ta katab täielikult vastavad krediidiriski positsioonid üksikute laenuvõtjate suhtes, kasutades tagatist ja muid samaväärseid finantsvahendeid;
  - (d) kui tema vastava krediidiriski juhtimiseks on vaja tagatist, aktsepteerib ta ainult **väga likviidseid** tagatisi, **nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 46 ja selle kohaselt vastu võetud regulatiivsetes tehnilistes standardites**;
  - (e) ta kehtestab punktis c osutatud krediidiriski positsioonide katmiseks võetud tagatiste väärtuste suhtes piisavalt konservatiivsed väärtuskärped ja riskide kontsentreerumise piirmäärad ning kohaldab neid;
  - (f) ta kehtestab juriidiliselt siduva korra, mis võimaldab tagatist koheselt müüa või pantida, seda eelkõige piiriülese tagatise puhul;
  - (g) ta kehtestab oma vastavate krediidiriski positsioonide suhtes piirmäärad;
  - (h) ta analüüsib ja kavandab seda, kuidas tegeleda mis tahes võimaliku järelejäänud krediidiriski positsioonidega, võtab vastu eeskirjad ja protseduurid selliste kavade rakendamiseks;
  - (i) ta annab laenu ainult nendele liikmetele, kellel on tema juures sularahakonto;
  - (j) ta kehtestab päevasisese laenu automaatse tagasimaksmise protseduuri ning pärsib üleöölaenu, **kasutades tõhusat karistusmäära, mis mõjuks kohase hoiatusena**.
4. **Loaga CSD** või krediidiastutus, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid, täidab seoses iga väärtpaberiarveldussüsteemiga järgmisi konkreetseid usaldatavusnõudeid kõnealuste teenustega seotud likviidsusriskide puhul:
- (a) tal on usaldusväärne raamistik sellise väärtpaberiarveldussüsteemi iga vääringuga seotud likviidsusriskide mõõtmiseks, jälgimiseks ja juhtimiseks, mille puhul ta tegutseb arveldusagendina;
  - (b) ta jälgib pidevalt enda hoitavate likviidsete varade taset ning määrab kindlaks oma kasutada olevate likviidsete varade väärtuse, võttes arvesse nende varade asjakohaseid väärtuskärpeid;
  - (c) ta mõõdab pidevalt oma likviidsusvajadusi ja -riske; seda tehes võtab ta arvesse nende kahe liikme kohustuste mittetäitmisest tulenevat likviidsusriski, kelle vastu tal on suurimad nõuded;
  - (d) ta maandab vastavad likviidsusriskid selliste vahendite abil, mis on koheselt kasutatavad, nagu eelrahastamise kord, ning seda mitte tehes, püüab saada vajalikud krediidiinid või teha sarnased kokkulepped vastavate likviidsusvajaduste katmiseks ainult asutustega, kellel on asjakohane riski- ja turuprofiil ning teeb kindlaks, mõõdab ja jälgib oma likviidsusriski, mis tuleneb neist asutustest;

- (e) ta kehtestab asjakohased riskide kontsentreerumise piirmäärad iga vastava likviidsuse pakkuja suhtes, sealhulgas oma emattevõtja ja tütarettevõtjate suhtes, ja kohaldab neid, *tagades selle, et suudab toime tulla vähemalt kahe likviidsuse pakkuja samaaegse loobumise korral;*
- (e a) *ta jälgib, kui suured on päevasisese likviidsuse vajadused ja kuidas need on kaetud, ning annab pädevale asutusele asjakohast teavet, mis sisaldab järgmist¹:*
- i) päevane maksimaalne likviidsusnõue;*
  - ii) päevasisene vaba likviidsus;*
  - iii) maksete kogusumma;*
  - iv) konkreetset ajalised ja muud kriitilised kohustused;*
  - v) finantsasutuse klientide nimel tehtud kliendi maksete väärtus;*
  - vi) päevasisesed krediidiliinid, mis on ette nähtud finantsasutuse klientidele;*
  - vii) päevasiseste maksete ajastamine;*
  - viii) päevasisene jõudlus;*
- (f) ta määrab kindlaks ja testib vastavate vahendite piisavust korrapärase ja range stressitestimisega;
- (g) ta analüüsib ja kavandab seda, kuidas tegeleda mis tahes likviidsuse katmata puudujääkidega, ning võtab vastu eeskirjad ja protseduurid selliste kavade rakendamiseks;
- (h) ta päevasisesed laenuteenused põhinevad proportsionaalsetel ja vähemalt sama lõpptähtajaga vahenditel, mis koosnevad kapitalist, sularahahoiustest ja laenulepingutest;
- (i) ta hoiustab vastavad sularahasaldod selleks ette nähtud kontodel keskpangas, kui see on praktiline ja kasutatav;
- (j) ta tagab, et ta saab üksnes kliendi *kirjaliku* nõusoleku korral tagatist uuesti kasutada *ja uuesti hüpoteekida, välja arvatud juhul, kui klient ei täida oma kohustusi ning kõik võetud tasud avalikustatakse.*

5. EBA töötab *pärast ESMA* ja EKPSi liikmetega *konsulterimist* välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada järgmist:

---

¹ Baseli pangajärelevalve komitee nõuandedokument "Monitoring Indicators for Intraday Liquidity Management" („Kontrollnäitajad päevasisese likviidsuse juhtimiseks”), juuli 2012.

- (a) lõike 3 punktis b osutatud krediidiriski positsiooni mõõtmise sagedus ja jälgimise raamistik ning riskijuhtimisvahendid, mida kasutatakse nendest riskipositsioonidest tulenevate riskide kontrollimiseks;
- (b) mis on lõike 3 punkti c kohaldamisel samaväärsed finantsvahendid;
- (c) sellise tagatise liik, mida saab käsitada madalat krediidi-, likviidsus- ja tururiski omavana lõike 3 punkti d kohaldamisel;
- (d) mis on lõike 3 punkti e ja lõike 4 punkti b kohaldamisel asjakohased väärtuskärped;
- (e) riskide kontsentreerumise piirmäärad lõike 3 punktis e osutatud tagatiste väärtuse, lõike 3 punktis g osutatud krediidiriski positsioonide ja lõike 4 punktis e osutatud likviidsuse pakkujate puhul;
- (f) mis on lõike 3 punkti j kohaldamisel hoiatav karistusmäär;
- (g) lõike 4 punktis b osutatud jälgimisraamistiku üksikasjad ning meetodika kasutada olevate likviidsete varade väärtuse arvutamiseks lõike 4 punkti b kohaldamisel ja lõike 4 punktis c osutatud likviidsusvajaduste ja -riskide mõõtmiseks;
- (h) mis on lõike 4 punkti d kohaldamisel koheselt kasutatavad vahendid ning asjakohane riski- ja turuprofiil;
- (i) stressitestide sagedus, liik ja ajavahemik lõike 4 punkti f kohaldamisel;
- (j) kriteeriumid selle hindamiseks, millal on praktiline ja võimalik hoiustada sularahasaldod keskpangas asuvatel kontodel lõike 4 punkti j kohaldamisel;

(j a) kõik need näitajad, mis on kindlaks määratud lõike 4 punktis e a.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 58

Järelevalve selliste krediidasutuste üle, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid, **ja krediidasutusena tegutsemise loaga CSDde üle**

1. Direktiivis 2006/48/EÜ osutatud pädev asutus vastutab vastavalt kõnealuses direktiivis sätestatud tingimustele nendele krediidasutustele tegevuslubade andmise ja järelevalve eest, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid, ning järelevalve eest seoses kõnealuste krediidasutustepoolse käesoleva määruse artikli 57 lõigete 3 ja 4 järgimisega.

2. Artiklis 9 osutatud pädev asutus vaatab **pärast konsulteerimist** lõikes 1 osutatud pädeva asutusega läbi ja hindab vähemalt kord aastas, kas määratud krediidasutused järgivad artikli 57 lõikes 1 sätestatud nõudeid ning kas kõik vajalikud kokkulepped määratud krediidasutuste ja CSD vahel võimaldavad neil täita käesolevas määruses sätestatud kohustusi.
3. CSD peab tema korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi liikmete kaitsmiseks tagama, et tal on **mis tahes** määratava krediidasutuse kaudu juurdepääs kogu käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikule teabele ning ta teavitab määruse nõuete mis tahes rikkumistest lõikes 1 ja artiklis 9 osutatud pädevaid asutusi.
4. ELis järjepideva, tõhusa ja tulemusliku järelevalve tagamiseks nende krediidasutuste üle, kes on määratud osutama panganduskõrvalteenuseid, võib EBA **tihedas koostöös** ESMAga ja EKSPi liikmetega **anda** välja pädevatele asutustele suunatud suuniseid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16.

V JAOTIS

SANKTSIOONID

Artikkel 59

Halduskaristused ja -meetmed

1. **Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust näha ette ja rakendada kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid** halduskaristusi ja -meetmeid käsitlevad eeskirjad, mida kohaldatakse artiklis 60 määratletud olukordades käesoleva määruse rikkumise eest vastutavate isikute suhtes, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kõnealused sanktsioonid ja meetmed on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid teevad esimeses lõigus osutatud eeskirjad komisjonile ja ESMA-le teatavaks hiljemalt 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist. Nad teavitavad komisjoni ja ESMA-t viivitamata eeskirjade mis tahes hilisematest muudatustest.
  2. Pädevad asutused peavad olema suutelised kohaldama halduskaristusi ja -meetmeid CSD-de, määratud krediidasutuste, nende juhtorganite liikmete ja mis tahes muude isikute suhtes, kes tegelikult kontrollivad nende äritegevust, ning ka mis tahes muude juriidiliste või füüsiliste isikute suhtes, kes vastutavad rikkumise eest.
  3. Pädevad asutused teevad sanktsioonide kohaldamise volituste kasutamisel artiklis 60 määratletud asjaoludel tihedat koostööd, tagamaks, et halduskaristused ja -meetmed annaksid käesoleva määrusega soovitud tulemuse, ning kooskõlastavad oma tegevuse artikli 12 kohaselt, et vältida võimalikku dubleerimist ja kattumist halduskaristuste ja -meetmete kohaldamisel piiriüleste juhtumite korral.
- 3 a. CSD vastutab oma liikmetele ja osalejatele põhjustatud kahjude eest, mis on**

tekkinud CSD põhjustatud finantsinstrumendi kadumamineku tõttu, välja arvatud juhul, kui CSD saab tõestada, et kahju on tekkinud tema kontrollile allumatu välise sündmuse tõttu, mille tagajärjed oleksid olnud vältimatud, vaatamata pingutustele neid ära hoida. CSDde hooletuse või suutmatuse tõttu tekitatud kahjumi või kahjuga seotud vastutuskriteeriumid ja tagastamisnõuded on läbipaistvad, riskipõhised ja kooskõlas kohaldatava õigusega ning nende üle teostab järelevalvet pädev asutus.

ESMA töötab pärast EKPSi liikmetega konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud sellise vastutuse täpsustamiseks, võttes arvesse seda, kas liikmesriigid näevad ette jagatud teenused, ning lepingulise korra CSD vastutuse piiramiseks.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse delegeeritud volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 60

Sanktsioonide kohaldamise volitused

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse käesoleva määruse järgmiste sätete suhtes:
  - (a) lisa A, B ja C jaos sätestatud teenuste osutamine, rikkudes artikleid 14, 23 ja 52;
  - (b) artiklites 14 ja 52 nõutud tegevusloa saamine valeandmeid esitades või mõnel muul ebaseaduslikul viisil, nagu on sätestatud artikli 18 lõike 1 punktis b ja artikli 55 lõike 1 punktis b;
  - (c) CSDd ei oma nõutud kapitali, rikkudes artikli 44 lõiget 1;
  - (d) CSDd ei järgi organisatsioonilisi nõudeid, rikkudes artikleid 24–28;
  - (e) CSDd ei järgi äritegevuse eeskirju, rikkudes artikleid 29–32;
  - (f) CSDd ei järgi nõudeid CSD teenuste kohta, rikkudes artikleid 34–38;
  - (g) CSDd ei järgi usaldatavusnõudeid, rikkudes artikleid 40–44;
  - (h) CSDd ei järgi nõudeid CSDde vaheliste ühenduste kohta, rikkudes artiklit 45;
  - (i) kuritarvitav keeldumine CSDde poolt eri liiki juurdepääsu andmisest, rikkudes artikleid 47–51;
  - (j) määratud krediidasutused ei järgi konkreetseid krediidiriskidega seotud usaldatavusnõudeid, rikkudes artikli 57 lõiget 3;

- (k) määratud krediidasutused ei järgi konkreetseid likviidsusriskidega seotud usaldatavusnõudeid, rikkudes artikli 57 lõiget 4.
2. Ilma et see piiraks pädevate asutuste järelevalvevolitusi, on pädevad asutused lõikes 1 osutatud rikkumiste korral volitatud määrama kooskõlas siseriikliku õigusega vähemalt järgmised halduskaristused ja -meetmed:
- (a) avalik teadaanne, milles on märgitud rikkumise eest vastutav isik ja rikkumise laad;
  - (b) korraldus, millega nõutakse, et rikkumise eest vastutav isik lõpetaks asjaomase tegevuse ja hoiduks seda kordamast;
  - (c) artiklite 14 ja 52 alusel antud tegevuslubade kehtetuks tunnistamine vastavalt artiklitele 18 ja 55;
  - (d) rikkumise eest vastutavate asutuste juhtorganite liikmete ametist vabastamine;
  - (e) rahaline halduskaristus, mis vastab kuni kahekordsele kasule, mis on saadud sellise rikkumise tulemusel, kui kõnealust kasu on võimalik kindlaks määrata;
  - (f) füüsilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 5 miljonit eurot või kuni 10 % kõnealuse isiku kogu aastasest sissetulekust eelmisel kalendriaastal;
  - (g) juriidilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 10 % kõnealuse isiku aastasest kogukäibest eelmisel majandusaastal; kui ettevõtja on emaettevõtja tütarettevõtja, on asjaomane aasta kogukäive selline aasta kogukäive, mis tuleneb grupi põhiemaettevõtja konsolideeritud aastaaruandest eelmisel majandusaastal.
3. Pädevatel asutustel võib olla lisaks lõikes 2 osutatud volitustele ka muid sanktsioonide kohaldamise volitusi ja nad võivad näha ette suuremad rahalised halduskaristused, kui kõnealuses lõikes sätestatud halduskaristused.
4. Iga käesoleva määruse rikkumise eest määratud halduskaristus või -meede avaldatakse põhjendamatu viivitusega, esitades vähemalt rikkumise liigi ja laadi ning rikkumise eest vastutava isiku andmed, välja arvatud juhul, kui selline teabe avalikustamine ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust. Kui avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, avaldavad pädevad asutused meetmed ja karistused anonüümselt.

Sanktsioonide avaldamine peab olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas kehtestatud põhiõigustega, eelkõige õigusega era- ja perekonnaelu austamisele ning õigusega isikuandmete kaitsele.

Artikkel 61

Karistuste tõhus kohaldamine

1. Halduskaristuste ja -meetmete liigi ja suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad

asutused arvesse järgmisi kriteeriume:

- (a) rikkumise raskus ja kestus;
  - (b) vastutava isiku vastutuse ulatus;
  - (c) vastutava isiku suurus ja finantsseisund, mida näitab vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastasissetulek;
  - (d) rikkumise tulemusena vastutava isiku poolt teenitud kasumi, välditud kahju või kolmandale isikule tekitatud kahju olulisus, kui neid saab kindlaks määrata;
  - (e) vastutava isiku ja pädeva asutuse koostöö tase, ilma et see piiraks vajadust tagada selle isiku teenitud kasumi või välditud kahju tagastamist;
  - (f) vastutava isiku varasemad rikkumised.
2. Pädevad asutused võivad arvesse võtta lisategureid, kui need tegurid on sätestatud siseriiklikus õiguses.

Artikkel 62

Rikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid kehtestavad tõhusad mehhanismid, et soodustada pädevate asutuste teavitamist käesoleva määruse rikkumistest.
2. Lõikes 1 osutatud mehhanismid hõlmavad vähemalt järgmist:
  - (a) konkreetsed menetlused rikkumisteade vastuvõtmise ja uurimise kohta;
  - (b) võimalikest või tegelikest rikkumistest teatavate isikute asjakohane kaitse;
  - (c) isikuandmete kaitse, mis kehtib nii võimalikust või tegelikust rikkumisest teatanud isikute kui ka süüdistatava isiku suhtes, kooskõlas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud põhimõtetega;
  - (d) asjakohane menetlus tagamaks süüdistatava isiku õigus kaitsele ja ärakuulamisele enne teda käsitleva lõpliku otsuse vastuvõtmist ja õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus mis tahes otsuse või meetme puhul, mis käsitleb kõnealust isikut.

Artikkel 63

Volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 64 seoses artikli 2 lõikega 2, artikli 22 lõikega 6, artikli 23 lõikega 1, artikli 23 lõikega 4, artikli 30 lõikega 1, artikli 30 lõikega 3, artikli 37 lõikega 1, artikli 50 lõigetega 1, 2 ja 3 ning artikli 51 lõigetega 2 ja 3.

Artikkel 64

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 63 osutatud delegeeritud volitused antakse määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 63 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 63 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 65

Rakendamisolitused

Komisjonile antakse volitused võtta vastu rakendusaktid vastavalt artikli 23 lõikele 6 ja artikli 52 lõike 2 kolmandale lõigule. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 66 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 66

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komisjoni otsusega 2001/528/EÜ¹ asutatud Euroopa väärtpaberikomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5 kohaldatakse, kui komisjon kasutab käesoleva määrusega antud rakendamisolitusi.

---

¹ EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45.

VI JAOTIS

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID, ÜLEMINEKUSÄTTED, DIREKTIIVI 98/26/EÜ MUUTMINE JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 67

Üleminekusätted

1. Asutused, kes on enne [väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] osutanud lisas loetletud teenuseid ja kellest on ESMA-le teatatud CSDna artikli 19 lõikes 4 sätestatud tingimuste alusel, saavad 31. jaanuariks 2014 kõik tegevusload, mida on vaja käesoleva määruse kohaldamiseks.
2. Kolmandas riigis registreeritud CSD, kes osutab lisas 1 loetletud CSDi teenuseid, hangib 1. jaanuariks 2015 kõik tegevusload kas selle liikmesriigi pädevalt asutuselt, kus CSD osutab teenuseid, kui ta kavatseb osutada oma teenuseid artikli 14 alusel, või tunnustamise ESMA poolt, kui ta kavatseb osutada oma teenuseid artikli 23 alusel.
3. Kui kolmandas riigis registreeritud CSD osutab juba käesoleva määruse jõustumise kuupäeval teenuseid liikmesriigis vastavalt asjaomase liikmesriigi siseriiklikule õigusele, lubatakse kõnealusel CSD-l jätkata teenuste osutamist seni, kuni on antud artiklis 14 osutatud tegevusluba või kuni on möödunud üks aasta artiklis 23 osutatud tunnustamise andmisest või tagasilükkamisest.
4. Kolmandas riigis registreeritud CSD ja liikmesriikides tegevusloa saanud CSDde vahelisi ühendusi aktsepteeritakse ajani, kuni on antud artiklis 14 osutatud tegevusluba või artiklis 23 osutatud tunnustamine või kuni nende andmine on tagasi lükatud.

Artikkel 68

Direktiivi 98/26/EÜ muutmine

1. Direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punkti a esimese lõigu kolmas taane asendatakse järgmisega:

„- mille on süsteemiks määranud ja sellest Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele teatanud pärast süsteemi eeskirjade asjakohasuses veendumist see liikmesriik, kelle õigust kohaldatakse, ilma et see piiraks muude, siseriiklikes õigusaktides sätestatud rangemate üldkohaldatavate tingimuste kohaldamist.”.
2. Hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] võtavad liikmesriigid vastu ja avaldavad ning teatavad komisjonile lõike 1 sätete järgmiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 69

Aruandlus ja läbivaatamine

1. ESMA esitab koostöös EBA ning artiklites 9 ja 11 osutatud asutustega komisjonile iga-aastased aruanded, milles esitatakse suundumuste, võimalike riskide ja haavatavuste hinnang ning vajaduse korral ennetus- või parandusmeetmete soovitused käesoleva määrusega hõlmatud teenuste turgude jaoks. ***Need aruanded sisaldavad vähemalt hinnangut järgmise kohta:***
  - (a) **■** arvelduse ***tõhusus*** riigisiseste ja piiriüleste toimingute puhul iga liikmesriigi lõikes, võttes aluseks arvelduse ebaõnnestumiste arvu ja mahu, artikli 7 lõikes 4 osutatud karistuste suuruse, artikli 7 lõikes 4 osutatud sisseostutehingute arvu ja mahu ning mis tahes muud asjaomased kriteeriumid;
  - (b) ***arvelduste mõõtmine***, mis toimuvad väljaspool CSDde korraldatavaid väärtpaberiarveldussüsteeme, võttes aluseks tehingute arvu ja mahu ning mis tahes muud asjaomased kriteeriumid, ***lähtudes artikli 16 lõike 2 alusel saadud teabest***;
  - (c) **■** käesoleva määrusega hõlmatud teenuste ***piiriülene osutamine***, võttes aluseks CSDde vaheliste ühenduste arvu ja liigi, CSDde korraldatavate väärtpaberiarveldussüsteemide välismaiste liikmete arvu, selliseid liikmeid hõlmavate tehingute arvu ja mahu, nende välismaiste emitentide arvu, kes registreerivad oma väärtpaberid CSDs vastavalt artiklile 47, ning mis tahes muud kriteeriumid;
  - (c a) ***artikli 22 lõike 5 a kohase vastastikuse hindamise toimimine piiriülese järelevalve teostamiseks ja kas ametlike järelevalvekolleegiumide kasutamine oleks asjakohane, arvestades muutusi kauplemisjärgses konkurentsiolekorras, sealhulgas lisanduvaid uusi turule tulijaid, samuti CSDde arvu konsolideerumist ja käesoleva artikli alusel läbi viidud muude hinnangute tulemusi***;
  - (c b) ***vajadus lisakaristuste järele repotehingutega seotud arvelduste ebaõnnestumise eest, vajadusel koos seadusandliku ettepanekuga***;
  - (c c) ***vajadus täiendava paindlikkuse järele seoses karistustega raskelt realiseeritavate vabalt võõrandatavate väärtpaberite arvelduste ebaõnnestumise eest, vajadusel koos seadusandliku ettepanekuga***.
2. Lõikes 1 osutatud aruanded, mis hõlmavad kalendriaastat, edastatakse komisjonile enne järgneva kalendriaasta 30. aprilli.
  - 2 a. ***ESMA ja EBA koostavad pärast EKPSiga konsulteerimist hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] aruande, milles nad hindavad seda, kas CSD-l tuleks jätkuvalt lubada korraldada panganduskõrvalteenused artiklis 52 osutatud sama juriidilise isiku kaudu ja kas see tegevus ohustab finantsstabiilsust ning arveldusteenuste konkurentsivõimet***

liidus. Komisjon võib esitada sellele aruandele tugineva seadusandliku ettepaneku piirata seda tegevust sama juriidilise isikuga, kui seda loetakse asjakohaseks.

- 2 b. Komisjon avaldab hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] hinnangu selle kohta, kas on teostatav ja soovitatav lisada eurofondid või teatavad eurofondid käesoleva määruse kõigi või mõne sätte kohaldamisalasse, ning kaalub vajadusel seadusandlike ettepanekute esitamist.*

Artikkel 70

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.
2. Artiklit 5 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015.
3. Artikli 3 lõiget kohaldatakse alates 1. jaanuarist **2015 pärast seda kuupäeva emiteeritud vabalt võõrandatavate väärtpaberite suhtes ja alates 1. jaanuarist 2020 kõigi vabalt võõrandatavate väärtpaberite suhtes.**

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

LISA

TEENUSTE NIMEKIRI

A JAGU

VÄÄRTPABERITE KESKDEPOSITOORIUMIDE PÕHITEENUSED

1. Esmane väärtpaberite registreerimine registreeritud väärtpaberite süsteemis („notariteenus”).
2. Väärtpaberikontode hoidmine kõige kõrgemal tasandil („keskne hoidmisteenus”).
3. Väärtpaberiarveldussüsteemi korraldamine („arveldusteenus”).

B JAGU

VÄÄRTPABERITE KESKDEPOSITOORIUMIDE OSUTATAVAD PANGANDUSVALDKONDA MITTEKUULUVAD KÕRVALTEENUSED, *MIS EI OLE SEOTUD KREDIIDI- EGA LIKVIIDSUSRISKIGA*

CSDde osutatavad teenused, mis aitavad parandada väärtpaberiturgude turvalisust, tõhusust ja läbipaistvust, sealhulgas järgmised teenused.

1. Arveldusteenuusega seotud teenused, näiteks:
  - (a) väärtpaberite laenuks andmise mehhanismi korraldamine, tegutsedes agendina väärtpaberiarveldussüsteemi liikmete hulgas;
  - (b) tagatise haldamise teenuste osutamine väärtpaberiarveldussüsteemi liikmete agendina;
  - (c) arvelduse sobitamine, *juhendite* marsruutimine, kauplemise kinnitamine, tehingu kinnitamine.
2. Notariteenuste ja kesksete hoidmisteenustega seotud teenused, näiteks:
  - (a) aktsionäride registritega seotud teenused;

- (b) korporatiivsete sündmuste korraldamine ■ , sealhulgas maksu-, üldkoosolekute ja teabeteenused;
  - (c) uue emissiooni teenused, sealhulgas *väärtpaberite emiteerimine ja lubamine väärtpaberiarveldussüsteemi*, ISIN-koodide ja sarnaste koodide jaotamine ja haldamine;
  - (d) *juhendite* marsruutimine ja töötlemine, *maksekorralduste jaotamine*, tasude sissenõudmine ja töötlemine ning seotud aruandlus.
3. Väärtpaberikontode pakkumine, hoidmine *või korraldamine* seoses arveldusteenuse, tagatise haldamise, muude *kõrvalteenuste ning seotud varateenindusteenustega*.
4. Mis tahes muud teenused, näiteks:
- (a) üldiste tagatise haldamise teenuste osutamine agendina;
  - (b) nõutava aruandluse esitamine;
  - (c) *teabe*, andmete ja statistika esitamine turu-/statistikaametitele *või muudele valitsus- või valitsustevahelisele asutusele*;
  - (d) infotehnoloogiateenuste *ja operatsiooniteenuste* osutamine.

C JAGU PANGANDUSKÕRVALTEENUSED

1. *A ja B jaos loetletud põhi- ja kõrvalteenuste osutamise toetamiseks osutatavad järgmised teenused:*
- (a) sularahakontode pakkumine *ja hoiuste vastuvõtmine väärtpaberiarveldussüsteemi liikmetelt ja väärtpaberikontode omanikelt direktiivi .../.../EL [uus kapitalinõuete direktiiv] lisa 1 punkti 1 tähenduses*;
  - (b) rahalise krediteerimise pakkumine *tagasimaksetähtajaga hiljemalt järgmisel tööpäeval, rahaliste laenude andmine korporatiivsete sündmuste eelrahastamiseks ning väärtpaberikontode omanikele väärtpaberite laenuks andmine direktiivi .../.../EL [uus kapitalinõuete direktiiv] lisa 1 punkti 2 tähenduses*;
  - (c) *makseteenused, sealhulgas rahaliste ja valuutavahetustehingute töötlemine direktiivi .../.../EL [uus kapitalinõuete direktiiv] lisa 1 punkti 2 tähenduses*;
  - (c a) *väärtpaberite laenuks andmise ja võtmisega seotud tagatised ja kohustused*

direktiivi .../.../EL [uus kapitalinõuete direktiiv] lisa 1 punkti 6 tähenduses;

- (c b) liikmete pikaajaliste jääkide haldamisega seotud varahaldustegevus, mis hõlmab välisväeringuid ja vabalt võõrandatavaid väärtpabereid direktiivi .../.../EL [uus kapitalinõuete direktiiv] lisa 1 punkti 7 alapunktide b ja e tähenduses.*

SELETUSKIRI

Alates finantskriisi algusest 2008. aastal on EL viinud läbi kauplemissükli iga etapi süstemaatilist hindamist, püüdes tugevdada meie finantsstruktuure ja ära hoida järgmisi kriise tulevikus. Komisjoni ettepanekuga võtta vastu määrus väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) valdkonnas on meil võimalik reguleerida selle protsessi lõppetappi, mis sisaldab kauplemissjargseid infrastruktuure ja teenuseid.

Varem oli põhitähelepanu all kulude vähendamine investori jaoks ja tõhususe suurendamine, kuid kriisi järgselt on finantsüsteemi reguleerijate ja poliitikute huvi laienenud kauplemissjargsele keskkonnale tagamaks seda, et meie finantsinfrastruktuur maandaks võimaluse korral vastaspooleriski, oleks paindlik ning teeniks lõppinvestori vajadusi.

Ühtse turu väljakujundamine on kõigi ELi institutsioonide peamine prioriteet, sest meie püüdluseks on suurendada konkurentsivõimet, majanduskasvu ja finantsstabiilsust. Selleks et kauplemissjargsete teenuste puhul ühelt poolt vähendada riske ja teiselt poolt tagada konkurentsikeskkond, on vaja lähema vaatluse alla võtta CSDde olemasolevad mudelid Euroopa Liidus. Meil tuleb anda hinnang selle kohta, kas olemasolevad mudelid on sobivad, pidades silmas ühtse turu arengut. Üks kõige uuemaid arenguid on Euroopa Keskpanga süsteem nimega TARGET2-Securities (T2S), mis võetakse kasutusele aastal 2015. Ajalooliselt on välja kujunenud nii, et igas liikmesriigis on üks CSD, T2S kasutuselevõtmisega on nüüd võimalik jälgida, kuidas toimub lihtsustatuma ja integreerituma mudeli areng.

Selles raportis on raportöör võtnud luubi alla praeguse kauplemissjargse arveldussüsteemi, et välja selgitada kohad, kus saaks teha parandusi, et paremini teenida kõigi investorite vajadusi. Selle õigusakti eesmärkideks on veel konkurentsikeskkonna edendamiseks julgustada uusi turuletulejaid, vähendada piiriülese arvelduse kulusid ja vähendada vastaspooleriski – neid kõiki on ka raportis käsitletud.

Arveldustsükkel ja arveldusdistipliin

Et T2Si süsteemist tegelikku kasu saada, on vaja ühtlustada arveldustsükli. Paljud liikmesriigid ja muud rahvusvahelised turud on juba kasutamas T+2 süsteemi, mis tähendab, et kavandatud arvelduspäev on hiljemalt teine tööpäev pärast tehingu toimumist. Seepärast tundub see kohase esimese sammuna, mida võiks ehk lühendada tulevikus. Praegu ei ole ELis ühtset määratlust selle kohta, mis on arvelduse ebaõnnestumine, seepärast on väga raske mõõta, millist mõju see turule avaldab. Kõikidest arvelduse ebaõnnestumistest tuleks teatada pädevale asutusele ja need kokkuvõtlikul kujul korrapäraselt avalikustada. Selleks et vähendada probleeme, mis tulenevad arvelduse ebaõnnestumistest, tuleks kehtestada sanktsioonid eeskirju rikkuvate turuosaliste suhtes ning saaval poolel peaks olema võimalik algatada sisseostuprotseduur nelja päeva möödumisel kavandatud arvelduspäevast, juhul kui vastaspool ei ole väärtpabereid loovutanud. Lisaks on käsitletud järgmisi teemasid.

VKEde kasvuturud

Kõigis turge käsitlevates ELi õigusaktides tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta VKEde kasvuturge, et ergutada VKEsid sisenema kapitaliturgudele, eeskätt selleks, et vähendada ettevõtete sõltuvust pangalaenudest. Arvestades VKEde väärtpaberite sageli väiksemat likviidsust, tuleks kauplemiskohtadele anda luba vabastada VKEde kasvuturud sanktsioonidest arvelduse ebaõnnestumise korral kuni 15 päeva möödumisel kavandatud arvelduspäevast, misjärel võib nende suhtes samuti algatada sisseostuprotseduuri, et tagada väärtpaberite loovutamine. Kuigi eeldatav süsteem peaks endiselt olema T+2, tuleks nende turgude korraldajatele teatud paindlikkust lubada.

Järelevalve

Vastutus CSDde tegevuslubade ja järelevalve eest peaks põhiliselt lasuma liikmesriikidel. Kuid et hõlbustada Euroopa ühtse kauplemisjärgse infrastruktuuri tõhusat väljatöötamist ja seejärel selle järelevalvet koordineerida, peaks ESMA korraldama vastastikuste eksperdihinnangute koostamise riiklike pädevate asutuste vahel, kelle vastutusalasse kuuluvad CSDd, kes regulaarselt piiriüleseid teenuseid osutavad. Teavet CSDde tegevuse kohta tuleks taotluse korral jagada kõigi pädevate asutustega.

Pangateenused

Selleks et CSDd oleksid võimalikult vastupidavad ning selleks et tagada võrdsed tingimused kogu ELis, tuleks nõuda neilt CSDdelt, kes soovivad oma põhifunktsiooni täitmiseks osutada pangandusteenuseid, et nad asutaksid nende teenuste osutamiseks eraldi juriidilise isiku vastavalt asjakohastele pangandusõigusaktidele (kapitalinõuete direktiiv IV).

Turuinfrastruktuurile tekitavad suuremat stressi kesksed vastaspoolled ja tagatise haldamise suurenenud vajadused, seepärast on oluline, et neid teenuseid osutavaid institutsioone reguleeritakse võimalikult kõrgete standardite kohaselt. Kui arveldamisega tegelev CSD haru ei suuda oma ülesandeid täita näiteks ühe oma päevasisese likviidsuse pakkuja kollapsi tõttu, siis peaks arveldusagendina tegutsev teine pank suutma teda asendada ja ära hoidma CSD kõigi ülesannete täitmata jätmise. Tegevuste eraldamine ühe grupi piires peaks tagama selle, et hädaolukorras on lihtsam tagada klientidele igal ajal juurdepääs nende väärtpaberitele. Sarnane olukord integreeritud mudelis eeldaks õiguslikku lahendamist administraatorite poolt. CPSS-IOSCO suunised ja hiljutine nõuandedokument, mille avaldas Baseli pangajärelevalve komitee „Monitoring Indicators for Intraday Liquidity Management” („Kontrollnäitajad päevasisese likviidsuse juhtimiseks”, juuli 2012), toob välja rahvusvaheliste reguleerijate sellekohased mured. See tõhususe vähenemine, mis tuleneb raha ja väärtpaberite arveldamisest CSDde kui eraldi juriidiliste isikute poolt, näib olevat siiski täielikult kompenseeritud sellega, et väheneb süsteemne risk lõppinvestori jaoks, kuna vaja ei lähe palju keerukamaid protseduure.

Kui pangandusteenuste eraldamine arveldusteenustest ei oleks ette nähtud käesoleva määrusega, oleks vaja välja töötada erikord rahvusvaheliste CSDde tegevuse tarvis, arvestades nende rolli süsteemselt oluliste finantseerimisasutustena.

CSDde ühendused

Selleks et saavutada kogu ELis rohkem integreeritud kauplemisjärgne keskkond, oleks vaja vähendada üksteisega ühendusi loovate CSDde halduskoormust standardühenduste korral, mis ei too kaasa riski ülekandmist. TARGET2-Securities muudab need ühendused ohutumaks ja palju kasulikumaks turuosaliste jaoks. Tuleks ühtlasi ergutada ka muud liiki ühendusi, kuid nende suhtes tuleks kohaldada rangemat järelevalvet ja loa saamise menetlusi.

Arvelduste teostamine siseselt

Puuduvad andmed selle kohta, kui suur osa arveldustest ELis toimub väljaspool CSDde ja keskpankade poolt korraldatavaid väärtpaberiarveldussüsteeme. Kuigi see tegevus võib avaldada positiivset konkurentsipurvet turuinfrastruktuurile ja vähendada investorite kulutusi, on raportöör seisukohal, et kõik arveldused peaksid toimuma reguleeritud keskkonnas. Kuna sellise tegevuse kohta pole teavet, on oluline, et käesoleva määrusega kehtestatakse raamistik sisesest arveldusest teatamise kohta, et seda paremini mõista ja määrust vajaduse korral kohendada.

Lahus hoidmine

Investoritel peaks olema võimalik valida oma varade kaitse tase kogu kauplemisprotsessi vältel, kaasa arvatud kauplemisjärgne aeg. See eeldab, et CSDd pakuvad mõistliku hinnaga täielikult lahus hoitavaid klientide kontosid ja omnibus-tüüpi kontosid, kui investorid peaksid seda eelistama. Muuta tuleks riiklikke õigusakte, mis seda välistavad, nii et vähendada saaks kulusid lõppinvestori jaoks, kes valib sellel tasemel lahus hoitava konto.

Edasitagamine

Kuna selliste määrustega nagu Euroopa turu infrastruktuuri määrus ja kapitalinõuete direktiiv IV esitatakse finantsasutustele suuremad nõuded seoses tagatisega, on väga tähtis, et reguleerivad asutused saaksid jälgida, kuidas tagatist uuesti kasutatakse ja edasi tagatakse. Varipanganduse käsitlemiseks on kavas välja töötada üksikasjalikud suunised. Kuna CSDdel on täita keskne roll väärtpaberite laenuks andmisel ja notariteenuste osutamisel, on neil võimalik anda tõendusmaterjali reguleerivatele asutustele, kuidas oleks kõige parem toimida selles valdkonnas. Sellele vaatamata tuleks lõppinvestorilt alati küsida teadvat nõusolekut, kui keegi peaks kasutama kauplemisjärgses ahelas tema varasid muul eesmärgil, ning kõik tasud, mis teenitakse seoses edasitagamisega, peaksid olema läbipaistvad.

Elektroonilise finantsinstrumendi kasutuselevõtt

Neile liikmesriikidele, kes pole veel elektroonilist finantsinstrumenti täielikult kasutusele võtnud, tuleks anda tähtaeg selle tegemiseks, tagamaks seda, et finantsteenuste ühtsest turust saaksid kasu kõik investorid. Jaainvestoritele tuleks anda põhjalikku teavet, kuidas toimub üleminek sertifikaatidelt elektroonilisele vormile ning millised on elektrooniliste kirjete eelised ja turvalisus võrreldes aktsiate pabersertifikaatidega. Et aktsionärid saaksid täita palju aktiivsemat rolli oma õiguste kasutamisel ettevõtete suhtes, on vaja pidada keskregistreid, mis hõlbustavad nende õiguste kasutamist. Arvestades vajadust muuta investeerimiskultuuri, tuleks lubada küllaldaselt pikka kohanemisperioodi, kuigi üleminekut elektroonilisele vormile on lihtsam alustada tehingu arveldamise hetkest kui tehingu tegemise hetkest.

Väärtpaberioigus ja kollisioon

Vaja on ühist arusaama, kuidas lahendada vastuolud eri liikmesriikide väärtpaberivaldkonna õigusaktide vahel, et käesoleva määruse sätted toimiksid. Iga emitendi sidumine oma liikmesriigi CSDga ei ole kooskõlas ühtse turuga, seepärast on vaja see küsimus lahendada. Eelkõige tuleks käesoleva määrusega tagada õiguskindlus kõigile turuosalistele ja seda tuleks võimalikult kiiresti veelgi tugevdada väärtpabereid käsitlevate õigusaktidega.

28.11.2012

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidus väärtpaberi arvelduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) kohta ning millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ (COM(2012)0073 – C7-0071/2012 – 2012/0029(COD))

Arvamuse koostaja: Dimitar Stoyanov

MUUDATUSETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Iga **äriühing**, kes emiteerib vabalt võõrandatavaid väärtpabereid, mis on lubatud kauplemisele reguleeritud turgudel, tagab selliste väärtpaberite registreerimise registrikande vormis, kasutades immobiliseerimist sellise üldväärtpaberi emiteerimise teel, mis esindab kogu emissiooni, või väärtpaberite elektroonilise emiteerimise järel.

Muudatusettepanek

1. Iga **juriidiline isik**, kes emiteerib vabalt võõrandatavaid väärtpabereid, mis on lubatud kauplemisele reguleeritud turgudel, tagab selliste väärtpaberite registreerimise registrikande vormis, kasutades immobiliseerimist sellise üldväärtpaberi emiteerimise teel, mis esindab kogu emissiooni, või väärtpaberite elektroonilise emiteerimise järel.

Selgitus

Võõrandatavaid väärtpabereid võivad emiteerida äriühingud või muud juriidilised isikud, näiteks liikmesriigid, piirkondlikud või kohalikud omavalitsused või rahvusvahelised

organisatsioonid. Tehakse ettepanek laiendada määruse ettepaneku artikli 3 lõike 1 kohaldamisala muudele kui äriühingutest emitentidele, asendades mõiste „äriühing” mõistega „juriidiline isik”. Kui ettepanek heaks kiidetakse, tuleks sellele vastavalt muuta ka määruse ettepaneku artikli 4 lõiget 1.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Selle liikmesriigi ametiasutused, kus väärtpabereid emiteeriv **äriühing** on registreeritud, on pädevad tagama artikli 3 lõike 1 kohaldamise.

Muudatusettepanek

1. Selle liikmesriigi ametiasutused, kus väärtpabereid emiteeriv **juriidiline isik** on registreeritud, on pädevad tagama artikli 3 lõike 1 kohaldamise.

Selgitus

Vt muudatusettepanekut 1.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Iga väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks, mida CSD korraldab, kehtestab ta protseduuri, mis lihtsustab artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide selliste tehingute arveldamist, mida ei ole arveldatud kavandatud arvelduspäeval. Kõnealuse protseduuriga tagatakse arvelduse ebaõnnestumisi põhjustavatele liikmetele piisavalt hoiatav karistussüsteem.

Muudatusettepanek

2. Iga väärtpaberiarveldussüsteemi jaoks, mida CSD korraldab, kehtestab ta protseduuri, mis lihtsustab artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide selliste tehingute arveldamist, mida ei ole arveldatud kavandatud arvelduspäeval. Kõnealuse protseduuriga tagatakse arvelduse ebaõnnestumisi põhjustavatele liikmetele **ühtne**, piisavalt hoiatav karistussüsteem.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Väärtpaberiarveldussüsteemi liige, kes ei suuda saavale liikmele edastada artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumente kavandatud arvelduspäeval, on kohustatud tegema sisseostutehingu, kusjuures kõnealused instrumendid ostetakse turul hiljemalt nelja päeva jooksul pärast kavandatud arvelduspäeva ja need edastatakse saavale liikmele, ning **tema suhtes kohaldatakse muid** meetmeid vastavalt lõikele 4.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 5 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) kui sisseostmine ei ole võimalik, on saavale liikmele makstav kompensatsioon suurem kui finantsinstrumentide hind, milles lepiti kokku kauplemise ajal ning suurem kui kõnealuste instrumentide viimane kättesaadav hind kauplemiskohas, kus kauplemine toimus, **ning** see on kohustust mittetäitvale liikmele piisavalt heidutav;

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tegevusloa saanud CSD-l võib olla osalus **ainult juriidilises isikus, kelle tegevus on püüdnud lisa A ja B jaos sätestatud teenuste osutamise**ga.

Muudatusettepanek

3. Väärtpaberiarveldussüsteemi liige, kes ei suuda saavale liikmele edastada artikli 5 lõikes 1 osutatud finantsinstrumente kavandatud arvelduspäeval, on kohustatud tegema sisseostutehingu, kusjuures kõnealused instrumendid ostetakse turul hiljemalt nelja päeva jooksul pärast kavandatud arvelduspäeva ja need edastatakse saavale liikmele, ning **täidab kohustuslikud** meetmeid vastavalt lõikele 4.

Muudatusettepanek

(c) kui sisseostmine ei ole võimalik, on saavale liikmele makstav kompensatsioon **märkimisväärselt** suurem kui finantsinstrumentide hind, milles lepiti kokku kauplemise ajal ning suurem kui kõnealuste instrumentide viimane kättesaadav hind kauplemiskohas, kus kauplemine toimus, **niivõrd et** see on kohustust mittetäitvale liikmele piisavalt heidutav;

Muudatusettepanek

4. Tegevusloa saanud CSD-l võib olla osalus **kõigis juriidilistes isikutes sõltumata valdkonnast. Pädev asutus peab osaluse heaks kiitma.**

Selgitus

CSDdel võivad olla legitiimsed põhjused omada osalust muudes õiguslikes üksustes või hallata tütarettevõtteid erinevates, kuid põhitegevusega seotud valdkondades (nt IT). Et välistada, et selline tegevus võib ohustada CSDde põhitegevust, tuleb uue osaluse omandamiseks saada riikliku seadusandja nõusolek.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) kui CSD on jämedalt **ja** järjekindlalt rikkunud käesolevas määruses sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek

(d) kui CSD on jämedalt **või** järjekindlalt rikkunud käesolevas määruses sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 26 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Kasutajate komitee võib esitada juhtivale organile arvamuse, mis sisaldab üksikasjalikke põhjendusi CSD hinnapoliitika kohta. Kui kasutajate komitee liikmel on huvide konflikt, ei püüa ta asjaomast arvamust mitte mingil mõjutada.

Selgitus

Võttes arvesse asjaolu, et pangad kasutavad CSD, pakkudes samal ajal konkureerivat teenust, on tähtis vältida CSD hinnapoliitika kohta soovitud tegemisel huvide konflikti.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 31 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. CSD peab eraldi arvet **osutatud teenuste**

PE492.931v02-00

Muudatusettepanek

6. CSD peab eraldi arvet **lisa A ja B jaoks**

94/97

RR\927233ET.doc

kulude ja tulude kohta ja avaldab
kõnealuse teabe pädevale asutusele.

määratletud põhi- ja lisateenuste kulude ja
tulude kohta ja avaldab kõnealuse teabe
pädevale asutusele.

Selgitus

Depositooriumitel ei ole mõistlik avaldada iga üksiku teenuse kulud ja tulud ning see teave võib olla konkurentsioiguse seisukohast tundlik. On mõistlikum piirata avaldamiskohustus ühelt poolt põhiteenuste ja teiselt poolt lisateenuste kulude ja tulude eristamisega.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 46 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Kõiki omandiaspekti küsimusi seoses CSD hoitavate finantsinstrumentidega reguleeritakse selle riigi õigusega, kus väärtpaberikontot hoitakse.

Muudatusettepanek

1. Kõiki omandiaspekti küsimusi seoses CSD hoitavate finantsinstrumentidega reguleeritakse selle riigi õigusega, kus väärtpaberikontot hoitakse, ***välja arvatud juhul, kui finantsinstrument antakse välja teises riigis, mille korral kohaldatakse selle riigi seadust;***

Selgitus

Nagu on rõhutatud Euroopa Keskpanga arvamuses, tuleb täpsustada väärtpaberihoiuste suhtes kohaldatava õiguse küsimust.

MENETLUS

Pealkiri	Väärtpaberiarveldus ELis, väärtpaberite keskdepositooriumid ja direktiivi 98/26/EÜ muutmise
Viited	COM(2012)0073 – C7-0071/2012 – 2012/0029(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ECON 15.3.2012
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	JURI 15.3.2012
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Dimitar Stoyanov 25.4.2012
Arutamine parlamendikomisjonis	10.10.2012
Vastuvõtmise kuupäev	27.11.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Evelyn Regner, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sergio Gaetano Cofferati, Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, József Szájer, Axel Voss

MENETLUS

Pealkiri	Väärtpaperiarveldus ELis, väärtpaperite keskepositooriumid ja direktiivi 98/26/EÜ muutmise	
Viited	COM(2012)0073 – C7-0071/2012 – 2012/0029(COD)	
EP-le esitamise kuupäev	7.3.2012	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ECON 15.3.2012	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	JURI 15.3.2012	
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Kay Swinburne 10.5.2011	
Arutamine parlamendikomisjonis	19.9.2012	18.12.2012
Vastuvõtmise kuupäev	4.2.2013	
Lõpphääletuse tulemus	+: 39 –: 3 0: 3	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaș, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Werner Langen, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Ivare Padar, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sophie Auconie, Jean-Pierre Audy, Pervenche Berès, Lajos Bokros, Herbert Dorfmann, Danuta Maria Hübner, Sophia in 't Veld, Krišjānis Kariņš, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Emilie Turunen, Roberts Zīle	
Esitamise kuupäev	14.2.2013	